

رۆمان

بهدامینی شاخیکهوه

نهمهد سهید عهلی بهرزنجی

ناوی کتیب: بهدامینی شاخیکهوه - رۆمان

نووسەر: نهمهد سهید عهلی بهرزنجی

بلاوکراوهی ئاراس - ژماره: ۳۶۰

دهرهتانی هونهری: بهدران نهمهد حهیب

بهرگ: ئاراس نهمهد

پیت لیدان: نسا عهیدوللا

ههلهگری: شیزاد فهقی نهماعیل

سهیرهشتیی کاری چاپخانه: ئاوپهحمانی حاجی مهحمود

چاپی بهکم، ههولتیر - ۲۰۰۵

له کتیبخانهی بهرتیوه بهرایهتی گشتیی رۆشنبیری و هونهر له ههولتیر ژماره

(۹۵) ی سالی ۲۰۰۵ ی دراوهتین

مەلا بەئحمىك دەم و قورگى پاك كردهوه و سىواكى بەرپشتىتەكەى
دەرھىنا و ھاوردى بەدەم و زمانىدا، ھەر بەدەم خستنهوهى بۆ بەر
پشتىتەكەى... وتى:

- ئاغا گيان (إنا أموالكم وأولادكم فتنه) لەمانە پرووى داو، خو ھەر
ئەولادى خۆتانن، مولك مولكى خۆتانە... ئىتر وا بوو بەفیتنە... بەچاکە
و پىاوھتى خۆتان دەبى لەگەلىاندا بجوولیتنەوه، ئى...

خەلیفە یونس قسەكەى بەمەلا برى و وتى:

- كورە مامۆستا گيان... جا ئەو قسەى گەرەكە، كەى ئەمان رۆزى
لەگەل ئەولادەكانى خۆیاندا فەرقیان كرددون؟

ئاغا شانى لەسەر سەرىنە پەرەكە ھەلگرت و قاچى نایە سەربەك، سەر
و سنگى بەرەو پیتشەوه ھینا و لەگەل ھەناسەبەكدا وتى:

- بەخوا مامۆستا ئیمە ھەر لە كۆنەوه، لە باووباپیرانمانەوه، ھیند
دلساف و لیبوردە بووین، ئەم مسكینە سۆلكەرانی ئیستە دەیانبینى وا
و ھەك بۆقە وردەى جى پىی و لاخ لە زەلكاودا سەریان بەدەرناو...
ھەموویانمان بەمندالى خۆمان تەماشاشا كرددون، لە خیر و بیری ئیمەدا
ھەموو ھەساوونەوه، كەچى ھیشتا ھەر ئیمە بەخراپ و زالم دەزانن. خەلیفە
گورج بۆلاى ئاغا پرووى ھەرگىرا و وتى:

- ئاغا، بەخوا باشبوو، قسە قسە دەھینى، دەلبى چى بۆ ئیشەكە
بەمامۆستا بلتین؟

- ئا، ئەرى بەخوا باشبوو بىرت ھینامەوه... ئەرى بەراست مامۆستا؟

- بەلى قورىان.

- قسەبە ھەبە دەمەوى پیتى بلتیم... جا نازانم خو پرس و راویژ
سوننەتە.

- بەلى بەلى قورىان... سوننەتى پیتغەمبەرە سەلاتوسەلامى خواى
لەسەربىت.

- بۆمەسەلەى ئەو ھەتیوہ سۆلكەرانی لیمان راستبوونەوه.

دامینى گوندەكە، سەرەوخوار بۆ پیتدەشتەكە ھەك فەرشىكى رەنگینى
سەنگین، چنراوى دەستى لیزان و ھونەرمنەندىكى كارامە، رازابۆوہ.

ھەر پارچەى لە رەنگى بەلام گونجاو لەگەل ئەوہى دى كە لەپال بەكدا
بوون، تیشكە زىپنەكەى خۆرىش بەھىلاكیەوه خو دابوو بەسەر چەند
لایەكى بەرزاییبەكاندا و لە مالىەكانى سەرەوهى ئاواپیدا بوو، لای
راستیش رانى ئاواپى بەرەو گوندەكە دەكشا، رەش و سپى بەك بەدوووى
بەكدا تیکەل بیوون، دەتوت تەزىیحەكەى دەستى مامۆستایە كە بەپەلەپەل
لەنیتو پەنجەكانى دەستیدا دەبھینان و دەبیردن... تەپوتۆزەكەى دووى
رانەكەش كە ھەك دوکەلى بەرەو ژوور دەبۆوہ بوو بەسەرى تاوى گۆلۆه
قسەى (خەلیفە یونس) و وتى:

- ئاغا... قورىان تەماشاکە، تەماشاشا ئەو تۆز و خۆلەى دووى رانەكە،
خوابكا نوژ و تاعەتى ئیمەش ئاوا ھەواكەوى و بچیتتە بەر قاپى ھەق
تەعالا.

- بەخوا خەلیفە ئەگەر ئەم مسكینە قورمساغانە بیبەلن ئەوا پشت
بەخوا نوژ و تاعەتمان لای خواپە، خو باووباپیرانیشمان ھەر پىاوى خوا
بوونە و جلەوى دینەكەیان بەدەستەوه بوو، ئەى ئیمەش ھەر نەوہى ئەوان
نین؟، گواپە ئیمە چیمان دەوى لەوہ زیاتر كە ئەم مسكینانە لە پەناماندا
بەسیتنەوه و كەلكیش لەو مولكانە ھەرگرن و ئىتر بەس تووشى سەرتیشە
و گونھارىیمان بەكەن... كورە بابە با تۆزى خوا بناسن!!

- به لئی، مهسه له که ی کورانی سو فی فه وحو للا.

- تا ده مخوش... خۆت ناگاداری، چهند جار بانگم کردوون، وهک باوک موجیاریم کردوون، ههر فایده ی نییه، ئی خۆ سی چوار جاریش له ماله وه و له سه ر خهرمان و له وه ده شته تیتلا ترینم کردوون و جه زه به م گه یاندونی ههر بی که لکه، جا و ئیستا بیستوومه مه سه له که یان گه یاندوته دم مدیری ناحیه و قومیسهر، خۆ ئه وه خۆم ده زانم ئه وه هه تیو و مه تیو سه ر رووته نوێژنه که رانه به نوو که قه له می مولکه که یان ده دهنی و له ده ستمانی ده که نه وه...

گوایه ئیمه زولم له مسکین ده که یین...

- به لئی ئیستا ئه م هه یتوهوو ته باوه، دهک نه کگیر بن، خۆ نیو به یان که س نازانی له کوپه هاتوون و وا ئیستا خوا گه یاندوونیه ئه م مه قامه و به جارێ خوا ناسن.

- ئه رێ به سه ری تو ئاوایه، جا ههر به مه دا بزانه تاخر زه مانه و منیش ده لیم به ره له وه ی ئه م کاره زلتربێ با هه تا زوه ده ستی خۆمان بووه شینین و نه هیلین ئه وه به دمه زه بانه روو بکه نه ئاواپی به نیازی دیاری بکردنی به راوه که و جیا کردنه وه ی.

خه لیفه له ولاره چاره زه که کانی داچه قاندبوو، مووه کانی سمیلیشی ده توت په ری عه له شیشن گیث بیونه وه، ههر تاله ی رووی کردبووه لایهک... که قه نه که ی به لا لیبوه وه لادا و ده ستیکی هینا به دم و لیبوی لیکاویدا، وتی:

- جا قوربان له هه مووی خراپتر، پارچه کاغه زیکی شه ره وا به ده ست ده مه راشه سه رشینه که ی دایکیانه وه، دوینێ له کانی ده ری خستووه و وتوویه ئه مه تا پۆیه و کاتی خۆی ئه م زه ویه هه ی با پیری منداله کان بووه... خۆ مدیر و قومیسهر ئه مه بیین ئه وه ئیتر با ده ستی لێ بشوین.

وهک کیچ ئاغا را په ری و به سه رسامیه وه وتی:

- کورپه نابێ؟ ئه مه ههر ماوه!!

- به سه ری تو قوربان ئه م ئیواره یه (په زێ) (١) ئاوه ای بو گێرامه وه.

(١) کورترکراوه ی (په ریزاد) ه.

- دهک به ردیان لێ بباری،... به خوا مامۆستا، ئیتر ئه وه ئیشه که یه، ده لیم یهک دوویه بنیرم شه و ئه وه سه گه هارانه ته میکه ن، یا ههر بیانتو پین و رزگارمانبێ... جا تو ئه فه رمووی چی؟... خۆ وهک له ره حمه تی باوکیشم بیستووه، شه ر و کوشتن له سه ره هق و ئه رز و ناموس ره وایه، ئه مانه ناهه قی ده که ن و هه تیوه کانیشی به جارێ له دین لاینداوه و خه ربکن چرپه چرپ ده خه نه ئاوا بییه وه.

مامۆستا ده ستی خسته ژێر چه ناگه ی، سه ری دانه واندا، که وته ناو ده ربای خه یالات: خۆ ئه گه ر بلتی نابێ و ئه مه کاری کردن نییه و خوا قوبوولتی نییه، ئه وا ئه وه کاره ی بو ی هاتووه، که ئاغا (خونچه ی سو فی ره حیم) ی بو بستینێ و سه رفیتره ی ئه مسال ئاغا ریتی بدات بو خۆی گردکاته وه... هه موو ئه مانه ی له کیس ده چی و با ده یانبات... ئه ی ئه گه ر بلتی ده بی و شه رع رینگا ده دات، ئه وا له وانیه شتیکیشی ده ستکه وی، له ئاغا خۆ به وه. ئه مانه وهک ئاغا خۆی ده لێ ناهه قی ده که ن،... با به له کۆنه وه گه وره و بچووکێ ههر بووه، کێ له م زه مانه دا ده و تیرێ به ئاغا بلتی به ری چاوت کلی پتو به ؟!... سو فی فه وحو للا و کورپه کانی و ئیستا نانی هاریبان به ده مه وه گرتووه.

ده سا به خوا شیتێ و هاریبه، هه قی خۆ یانه چیان به سه ری.

سه ری هه لپری و له ئاغای روانی، وهک ئیلهامی بو هاتبێ، روویه کی گه شی کراوه ی تپکرد و ئه و جا خه لیفه ش. ئاغا وه ختبوو دلێ بته قی، چاره ریتی قسه به کی ده کرد له مه لاره، خۆ کاره که له لای یه کلایی بیۆه... مه لا بلتی و نه لتی.

- ها مه لا... ده بلتی.

- ئه وه ی راستی بی ئاغا گیان، پیغه مبه ری خۆ سه لاتوسه لامی له سه ری ده فه رمووی که ئه وه ی موسو لمانبێ تازاری دراوسێ که ی نادات، جا

ئەمانەش خۆ لە زەرەر و زیان بەولاوله هیچی تریان نییە و هەمیشە دەبنە مایەیی دەردیسەری و ناپەرەستی بۆ جەنابتان و ئەهلی ئاوی، کە یەکیکیش وا بوو، مانای وایە بێ ئەمری خوا و پیغەمبەر دەکات، سزای ئەو جۆرانەش مەعلومە... ئیتر کەیفی جەنابتانە و خوا لەسەر هەقی.

و هک بەروو لە دەمیدا تەقیبێ، ئاوا مامۆستا دەمی بەراست و چەپدا بادەدا، لەگەڵ قسەکانیدا تف دەردەپەری و پیرە تەزییحی دەستیشی زەلالەتی بوو لەمبەرەوبەرکردنی چنگی دا؛ و هک هیز و توانای ئەو قسانە لە جوولەیی ئەو تەزییحەوه وەرگرێ.

ئاغا، هەر کە ئەمەیی لە دەمی مامۆستا بیست، و هک گۆل گەشایەوه، رووی کردە خەلیفە و وتی:

- ئەمەییە قسەیی پیاوی عالم و نەجیب... رەحمەت لە باوکت کە خانەدانی،... خەلیفە پروانە کاری هەق و رەوا خوا و بەندەیی خواش پیتی خۆشە... کورە بەخوا دەبێ ئەم خەلکە هەر دوای خیر بۆ ئەم چوار ئاغا و مەلایە بکەن کە وان لە ناویاندا، با نەمیتن ئەوساکە و اوویلا بەحالیان.

زۆر چاکە، مامۆستا لەسەر قسەیی جەنابت هەر لەمشەو زوو تر نییە (مچە)یان دەنێرمە سەر و بەدوو فیشەک و هک سەگ بیاننۆییتن و ئەم خەلکە لە دەستیان نەجاتدا... توخوا پیاوی خراپ هەر بۆ کوشتن باش نییە؟!

مەلا شلەژا و تەزوویە بەلەشیدا هات... کارەکە وا هاتە پێش کە بەفەرمانی ئەوه و لەسەر قسەیی ئەوه، تۆقی و قرچە لەناو سکیهوه هات، بەلام تازە کار لە کار تراز... خۆ قسەکەیی ناگێریتەوه و پەشیمان نابیتەوه.

- قوریان، شتیکی تریش هەیه... دەلێم.

- بلێ مامۆستا، فەرموو بزائم چی هەیه؟!

- دەلێم ئەگەر جەنابتان ئەو زەحمەتەشم بۆ بکێشن، مەسەلەکەیی منیش لەگەڵ (سۆفی رەحیم)دا بپێننەوه، خوا کارتان راست کات.

- تۆ هۆ... وەیی بەسەر چاو، دەیی گوایه ئەو کەرە بۆزە قرخنە هیتشتا

گفتی نەداوه؟... راوهستە تا دواي نوێژ دەبی بەکراسی بەری خۆبەوه بتداتی، گوایه لە تۆ زیاتر بەکیی دەدا؟

قوریان ئەیی بۆ مەسەلەیی سەرفیترەکە، جەنابتان رازین؟

- بەخوا مامۆستا ئەوهی راستی بی نازانم... ئەوه خەلیفەش، بەر لەتۆ هەر بۆ ئەم باسە هاتبوو، خۆشت بەئەحوالی ئەویش دەزانی، دەستکورتە و نەبوویه... ئیتر نازانم بلێم چی؟!

خەلیفە کە ئەمەیی بیست ئەمەندەیی دی چاوهکانی داچەقاند؛ رپپۆق سەر قنچکەکانی گرتبوو، هیتشتا قەنەکەیی هەر لەناو مشتدابوو کە دەپروانییە دەمی ئاغا کە قسەییەکی خیری بۆ بکا... خۆ دەیزانی ئەم هەموو سەرفیترەکە وەرناگری؛ لە دوايیدا ئاغا لەگەڵی دەکا بەسییەک و جا ئیستاش وا براهەشیکی تریان بۆ بوو، کلتۆلی خۆی لەمەدا دەبینیهوه.

مامۆستا گورج وتی:

- ئاغاگیان... خۆتان دەزانن ئیمە چاومان لە قایی خوا و ئەم یەک دوو مەنە خەلەوخەرمانەیه کە موسولمانان دیدەن، ئیتر بەخوا دەبی خۆت وەکیلی و چاوی رەحمەت لیمانەوهبی.

- چاکە... با ئەمسال چی خوا دای، و هک برا لەگەڵ خەلیفەدا بیکەن بەدوو کەرتهوه، سا خۆشم چاوم هەر لیتانەوهیه.

- خوا لە ئیمەت نەسینێ و لە گەرەبیتان کەم نەکات و بۆ ئیمەتان بیهلی.

- بەخوا مامۆستا، ئەوهتا ئیمە بەشەو و رۆژ هەر خەمخۆری ئەم قەومەین و کەچی هیتشتا هەر خەلکەکە سپلە و پینەزانە... سا خوا کەیفی خۆیهتی.

- سەغلەت مەبە قوریان... سەغلەت مەبە، ئەمانە هەمووی لای خوا ون نابن.

ماوهیه بی دەنگی داکەوت، و هک هەمووان لە دەم بادان هیلاک بووین و بیانەوی پشوویه بەلاشەویلگەیان بەن، ئەوسا مامۆستا دەستی کرد

بەگیرفانی بەر سەلتەکە و سەعاتەکە دەرهیتنا و تیی پروانی:

- تۆهۆو... قوربان ئەو خۆ نوێژیانە، نەچینە مزگەوت؟

مامۆستا و ئاغا بەرزبوونەوه، خەلیفەش بەدوایاندا قەنەکە فەت کرد و خستییه کیسه چلکەنەکە لاقەدی و ئەو بانیزەیهیان چۆل کرد که له عەسرەوه لیتی دانیشتبوون و بەسەر ئاوی و پێدەشتەکیدا دەروانی.

که ئەمان چوون، پشیلەیهکیش له پەنا سەرینەکە ئاگادا هەستا و وەک لاستیک خۆی کشاند و باویشکیکی دا، (پەحمە) ی کارەکەری مائی ئاغا لاپتیهکی لێدا و دووری خستەوه، ئیتر کەوتە لولدان و هەلگرتنی لاکیشەکان، ئاوی بۆن و بەرامە ی سەرەتای پاییزیکی تەری لێ دەهات، رەنگیکی تری پۆشیبوو.

که مەلا دوادەکەوی بەکێ له فەقێکان جیتی دەگریتەوه؛ فەقی (ئەیبوب) پێشنوێژییهکە بۆ خەلکەکه دەکرد، ئاغا بەرەو لای خواروو رۆیی تا دەستنوێژ بشوات، سۆفی رەحیم بەلایدا رەتبوو... بەلام وەک دەستپێشکەر بیهک وتی:

- قوربان جیگاگەت نەگیراوه... له پشت مەلاوه.

بەلالووتیکەوه ئاگاش وتی:

- نا... جارێ دەستنوێژ دەشۆم... ئەری سۆفی، پاش جەماعەت کارم پێتە.

- قوربان بەمن؟!... بەسەرچاو

نوێژ کرا، جەماعەت بلاویدیان لێ کرد، ئاغا دواکەوت، لەژێر تووی حەوشی مزگەوتەکه دا تارمایی سۆفی رەحیم بوو که چاوهروانی ئاگای دەکرد، لەولاشەوه خەلیفە و چەند کەسیکی دی وەستا بوون، هەر بۆ دەرکەوتنی ئاغا. که سەلامی دایەوه، بۆ ماوێه هەردوو دەستی کردە حەوا و نزا و پارانەوه کوفیکی بەدەوروپشتی خۆیدا کرد و هەستا. که هاتە حەوشەکه خەلکەکه کەوتنە دوای... له ئاستی سۆفی لایەکی کردەوه و

وتی:

- ئەری سۆفی؟

- بەلێ قوربان ئەمرکه.

- مانای بەچی تۆ ئەم مەسەلەیه نابریتەوه و بەخۆرای سەرمان جەنجال دەکە؟

وەک له بانێ بەریدەنەوه، سۆفی وا قی ورم، بەلام بەکزیهکەوه پرسى:

- قوربان ئاغا مەسەلە ی چی؟!

وەک دەمانچەیهکی لەسەرپێت، له پر گرمانی بەسەریدا:

- چۆن! مەسەلە ی چی خوام کرد بەگژتا، ئەو دێلە شەرەت تاکە ی دەبەستیتەوه، گوايه له مەلاعومەری باشتەر بۆ دەبینیوه؟

- قوربان بەسەری جەنابت ئاگام لێ نییه، ئەمە یەکەم جارە دەیبیەم، بەلام خۆ خونچە ی خزمەتکاران له مندالییهوه له وەسمانی برازم مارەکراوه.

- دەک کوێراییت دایه، گەوجە... هەر ئەم بروبیانوانە مابوون... من بروام بەم درۆودەلەسانە نییه، خونچە هی مەلا عومەرە.

- بۆ خاتری خوا ئاغام، چۆن کچیکی مارە بر دەدری بەیه کیتی که... بەخوای هەموو عالەم درۆت عەرز ناکەم و راستییەکە ی ئەوێه که وتم.

- من ئەمانە نازانم، وا دیاره تۆش حەز بەهاورپییەتی گەنجی ئەم زەمانە دەکەیت و ئاخرت شەر بووه، هەر له بهیانی زووتر نییه بۆم بێنە تا بەشەق پێی تەلاقەدم و برایهوه... گەوجی نەفام تۆ بۆ شوکرانە بژێر نابى، خوا پیاویکی عالمی وات دەخاتە تەک.

- قوربان ئاگایان، بۆ خاتری خوا چۆن ئەمە دەبی و ئەو هەتیوه کەلله رەقە بەقسەم هەر ناکات و دلێ و پێوهی و... ئیتر نازانم بەخوا چی بکەم، خۆ...

(حەمە ی مەیتەر) لەولاوه قسەکە ی لە دەم سەندەوه:

- ئیستا سۆفی تۆ بۆ له قسە ی ئەم پیاوانە دەردەچی و خۆت تووشی

به زم دهکھی، بۆ به قسهی ئاغا ناکهیت و هه مووان له چاکه ی تو زیاتر چیمان دهوئ.

- کوربه همه خوا ئاغامان بۆ بهرقه رار کات به لām خۆت باش ده زانی کاره که چۆنه ... نازانم چی بکه م.

ئهم قسانه هه ر به دهم ریتوه ده کران، له وه دابوو ئاغا لادات بۆ ماله وه وتی:
- ئیستا من تاقه تی ئهم بگره و به رده یه م نییه، بۆ من خزمه تکاری باوکتیم، له به یانییه وه له گه لت ده لیم تو هه ر له که لی شه یتان دانا به زی، سا به خوا به یانی ئهو هه تیوه زۆله ی برا زاتم بۆ ده یینی، چیم له عوسه ی میردی خه جه لاو کرد ئه وه ش به تو ده که م... تیگه یشتی؟ که سو فی ئهم به ربارانه کرا، هه ناسه یه کی که ساسی دایه وه و به ناسۆره وه وتی:

- به لئێ ئاغام به سه رچاو، چۆن ده فهرمووی باوایی... خوا حافیز. ئه مه ی وت و ملی نا به لاره وه و به ره و مال بۆوه، بی ئه وه ی که س وه لامی خوا حافیزیه که ی بداته وه.

ئاغا همه ی مه یته ری بانگ کرد:

- ئایزانه (مچه که لله) هاتۆته وه، ئه گه ر له لای ولاخه کان نه بوو و له سه ر چه وز، بلئێ ئیشم پییه گورجکا بابی.

وهک تیسکه ی تفه نگ همه بو ی ده رچوو، ئاغا له گه ل خه لیفه دا به ره وه ژووور سه رکه وتن.

که مچه له کاکیشانه که ی ببوه وه، ساجه کۆنه یه کی ده مه و نوخون نابوه سه ر ده می کلاورۆژنه ی کادینه که و چوو بووه ته ویله که وه... هه ر خه ربکی ئالفدان بوو به ولاخه کان و که وتبووه رنه کردنی هیستره مارۆکه، هیلاکی و برسیتیش زه یفی لئێ ستاندبوو. که همه خۆی کرد به ته ویله که دا، وتی:

- همه گیان، مچه به ساقه تبی، وه ره ئهم ئیسره م ماوه رنه یکه و با بچم پارویه نان به خۆم... و به لادادیم.

- هه تیوو پارووی چی و نانی چی، راکه بزانه ئاغا ئیشی چی پیته، و له دیوه خان چاوه روانته.

- به راسته همه... نازانی چییه؟!

- کوربه نه به خوا، ده زووکه ئهو رنه یه م به ره ده ست.

- ئاده ی به قوربانه... و ده رۆم.

هه ر به چمکی پشتیینه دراوه که ی ئاره قی ناوچه وان و لاملی سپری و به پرتاو به ره و دیوه خان خۆی کوتا.

که گه یشته راره وه که ی ده چوو سه ر دیوه خان چاوی به (حه مکیتی خه لیفه فه تاح) که وت، سینییه خواردنی پی بوو، له سه رخۆ ده یوبست ببیاته ژوووری مچه خۆی گه یاندی و به چرپه وه بانگی لئێ کرد:

- مچه به خولامتی، به ئاغا بلئێ و هاتووم.

- باشه، راره سته.

که حه مکتی گه راپه وه به سه رسامییه وه پیی وت:

- هه تیوو، مچه، که لله زل ئاغا ده لئێ بیته ژوووری هیجگاری نانیش بخوات!!

مچه تاسی برده وه، وهک پروا نه کات وتی:

- کوربه حه مکتی ئه وه به راسته؟!

- ئه ری به خوا... خوا بکا تا سه ری.

مچه گورج زانی له پشت ئهم مه رحه مه ته وه شتی هه یه... ئاغا ئیشیکی پییه و مه به ستیکی هه یه، ئه گین چۆن مچه له دیوه خان له تهک ئاгада نان ده خوات!!

به پاژنه ی پیی لاستیکه دراوه کانی له پی دامالی و به کزییه وه چوو ژوووری.

- فه رمو ئاغا، جه نابتان منتان ده ویست؟

ئاغا بۆ گرمۆله کردنی پاروویه کی چه ور و نه رم ده ستی له سه ر ده وریه برنجه که بوو، چونکه حه زی له پیستی مریشک بوو، له باتی نان دابووی به سه ر برنجه که دا... که مچه ی دی:

- ها مچه، وه ره کورم. دانیشه کاریکیشم پیته... جاری وه ره به ره وه، ئا

خهلیفه که مچی بیزوی با بیته لاته وه... وهره دهی.
 مچه به پشه شوکای لای خواروو دانیشته و چاوه پروانی خهلیفه بوو که
 سه ره لبرئی... بۆن و هالای چیشته کان حهزی بزواندبوو، لیک زابوو
 ده می، ناغا دیسانه وه وتی:
 - دهی کورم، شهرم مه که بخۆ.
 پیای وهک مچه که کهوته سهر سه رینی و خوانیکی نه ئاوا دیاره ههر
 به برسیته دست هه لده گری، مچه ش له پشه شوکای و مۆرهی خهلیفه دا
 نه یزانی چی خوارد، ههر چۆنی بی له گه ل ناغادا ده سته برداری خواردنه که
 بوون، سینییه کان برانه دهر، دواي ماوه یه؛ ناغا قومی له چا خه سته که
 ده دا، رووی کرده مچه وتی:
 - ئه ری مچه، ده نگویاسی نه وه ده شته له چی دایه؟
 - وه لالا قوربان خوئی سهری جه نابتان... هه موو ههر خه ربکن و
 شوکرانه ی ده وی، حاسلات شوکور باشه.
 - ئه ی نه وه هه تیوانه؟
 - کام هه تیو؟!
 - ئای... به زاتی خوا ده لئی خۆت گیل ده که ی... کوره سه گبایه کانی
 سوئی فه وحو لالا.
 - ئا... قوربان به خوا نه مزانی... وه لالا چیتان عه رزکه م، به خوا هه روان
 له سه ره خه له و خه رمانه که یان... به لام له وه ته ی جه نابتان دیارن بۆ سه ر
 گیره که، نه وانیش ساردن.
 - هه ه... ساردن، پشت به هیممه تی مشایه خان وایان سارد ده که مه وه بۆ
 حه وت پشتیان.
 مچه به م قسه یه ته زوی به ناوشانیدا هات، که مچی نادیاریی له سه ره نه م
 دانیشته ی دیوه خانی ره وایه وه، به لام به شه رمیکه وه پرسى:
 - بۆچی ناغام خو شیب هیچی تازه رووی داوه؟
 - ئه ی چۆن، وا خه ربکن دنیا مان تی ده گه یه نن، حکومه تمان لی

قاوده دن، قسه که یان گه یاندۆته ده م مدیر ناحیه و قۆمیسهر.
 لای خوارووی ناغاه، خهلیفه به که مالی ئیسراحت دوا قومی چاکه ی
 هه لقوراند و له گه ل دانانه وه ی پیاله که دا وتی:
 - ده ریا به ده می سه گ پیس نابی، با ههر بوهرن.
 ناغاش به نازیکه وه، بی نه وه ی پروانیتته خهلیفه وتی:
 - راسته خهلیفه، به لام له گه ل نه م ره عیه ته بی می شکه دا ده لئی چی؟
 نه مه ی وت و به زه رده یه که وه ده می قسه ی کرده مچه وه:
 - مچه...
 - به لئی قوربان.
 - که له زل، ههر غیره ت نه بزوا خۆت جووتکه یه ت؟! ده دره نگه
 شاییه که مان بۆ بکه.
 مچه هه موو گیانی داگیرسابوو، ئاره قه ی له شی تازه ببۆوه و به م قسه یه ی
 ناغاش بوو به قه تره یه ئاو:
 - قوربان، له کوئی بینم شای بکه م... خوا خو شتکا.
 - نا نا... ئه ی گوايه من چیم؟، له تو هیممه ت له ئیمه ش به ره که ت، نه م
 زستانه به ته نیا مه به، کوره تاکه ی له و نوینه سارد و سه رده دا به ته نیا نه مدیو
 و نه ودیو ده که ی؟
 هه رچی خوین له نازای مچه دابوو سه ره و ژووور ببۆوه، په شوکابوو و نه ی
 ده زانی چی بکات و بلئی چی.
 - به لام به ره له وه ی سه رقالی مال و ژن ببیت کاریکم پیته. نه وه م بۆ بکه
 ئیتر وایزانه خونچه له باخه لتایه.
 گوئی مچه به مه زنگایه وه و وهک له خه و راچله کئی ئاوا ی لیته ات،
 به په شوکا و بیه وه پرسى:
 - کاری چی قوربان؟!
 ناغا ههر خوئی هه ستا و ده رگه ی ژوو ره که ی جووتکرد و به دهم دانیشته وه
 به نزمی وتی:

- مچه رۆله، ئەوه خەلیفەش دانیشتوو، هەر ئەمشەو زرمەم لەو هەتیوانە بۆ هەستیێنە!!

مچه بەترس و سامەوه پرسى:

- هەتیو، هەتیو کێیە؟

- ئای که بێ مێشکی... هەردوو هەتیوئەکی سۆفی.

- قوربان بۆ؟ لە رای خودا... چیان کردوو؟!

ئاغا پەرەى لووتی کەوتە پرتەپرت و چاوی زەقبوو و تورەیی گرتی:

- ئای جوولەکه. گوايه نازانی خەریکی چین؟... پرسى مەلاشم کردوو، خۆتیان حەلالە... ئی گوايه خۆم بچم ئەمە بکه؟! بەخوا جوانە، مچه لە بیرت نەچت و مەلا عومەرىش دلی ها بەخونچەوه، دەیهوی بیخوای.

مچه ئەمەى بەلاوه سامناکتر بوو، هەر که باسى خونچە و بەشودانى بیست، دلی وەک چۆلەکهى ناو مشت کەوتە فرتە فرت، تارماپیە بەبەرچاویدا هات و وتی:

- جا تێوه دەفرموون چی؟

خەلیفە لەملاوه بەزمان خەریکی پاککردنەوهی ژیرتاقمەکهى ناو دەمی بوو، دەنکه برنج و پاشماوهی چیشتهکهى لى دەکردهوه و هەلی دەدایە دواوه... قوتی دەدایەوه. مَلچە مَلچیکى کرد و:

- ئا... چەن گیلێ، لەمە دۆغری تر دەبێ، برۆ ئەو جووتە توولە سەگە ساردکەرەوه و مەسەلهى خونچەش و لای ئاغا، وە بزانە هەموو شت برپاوەتەوه.

حیددەتی ئاغا کەم دامرکابۆوه، بەهیدیبیەوه وتی:

- ئا کورم، ژیریە و خەمی خۆت و پاشەرۆژت بخۆ، گوايه تاکەى تۆ هەر ئاوا بەرپەنێ و تەنبایی دەژی... ئی ئەو کچەش ئەوه دەهینێ لەم ئاوهی بۆ بدەى.

مچه ملی دا، وەک سپیکى شی هیتواش بۆوه و پرمەیهکی کرد و وتی:

- باشە، چی دەلین باوای.

- دە هەر ئیستە، با کەس نەزانی بەحەمکى بلێ دوای خەوتنان پرنەوه کورتەکه و فیشک دانەکەت لەکلاو رۆژنەکهوه بۆ شوپوکاتەوه، با کەس نەزانی، بەر لە شەبەقی وەرەوه.

مچه هەستا و بەلام بەر لەوهی بگاتە دەرگەى ژوورەکه پەتیکى برد، خۆی گرتەوه، که چوو دەری ئاغا لەبەرخۆیهوه وتی:

- داریتی، ئەژنۆی شکاوه... لە ئیستاوه.

خەلیفە هەر بەئاغایدا دەروانی، وەک شتیکی لە دلداپی و حەزکا بەپرسیاری،... ئاغاش هیند گیل نەبوو، دەرکی بەمە کرد و هەر بۆ شلەقاندنی بێ دەنگی ناو ژوورەکه پرسى:

- خەلیفە چیت پییە، قسە بکه.

- بلێم چی قوربان، دەلیم ئەى بۆ مەلا عومەر و خونچە؟

- کورە خەرەفاوی؟! نابێ مێشک لە کەللەتداپی، ئەم هەتیوئە ئیستا وەک ژنی سەرکاسە وایە، پییەکی لەمبەر و ئەوی تری لەوبەرە، ئەگەر ئەمشەو نەکوژری ئیتر لەم ئاواپیەدا دانیشتنی نابێ، بەهەموو ئەحوالی دەبێ برۆ... ئی که رۆیشتیئیش مەلا عومەر زەماوەندی خۆی هەر دەکا.

- دۆغرییە، قوربان دۆغرییە. کارەکه جوانە و هەر واشە، سا خوا گەرەیه... هەر سایەى تۆمان لى نەبرێ.

بەپەنجەى شایەتمانی، خەلیفە قنچکی جگەرەکهى لە دار جگەرەکه کردەوه و فرییداپیە خۆلەمیشی بەر زۆپاکە،... شتیکی تر لە مێشکیدا گینگلی بوو، ویستی نەروا تا ئەوئەش دەزانی:

- بەلام ئاغاگیان شتیکی تر هەیه.

- چیبیە، بزنام. ئەمشەو زۆرت پییە.

- ئەى ئەوا مچه کاری خۆی کرد و بووه هەرا و سبەى پۆلیس و مۆلیس روو لە کێ دەکەن؟

- خەلیفە خۆ تۆ دنیات دیوه، هەر شتە و بەرامبەرى خۆی هەیه، دەزانم مەبەستت چیبیە؛ ئەم دوو هەتیوئەى سۆفی فەوحوللا خۆینەوارن،

دهستکورتی له شارهوه هیناوینهوه نهگین دهیانخویند، خه ربکی چریه چرین و وا بزنام وان له جووتیارانی حزیدا... ئی کادیره که شمان له مچه لالووته، گوایه که هامشوی شار دهکا قسه و یاس بۆ خوشکه زاکی دهبا که پیاوی حکومه ته، ئەم خانە بە گومانەییە ئەو کورانه له سههریان دروست کردوو؛ ئەوانی خویندهوار و سهه به شوێرش، ئەمیکی پیاوی ناغا و هاتوچۆکه ری شار و ریک له گهڵ ئەو سهه گبایه ی خوشکه زای که ده لێن جاسوسه، ئەوا شته که بهینی شوێرش و حکومه ته و ئیمه چیمانە به سهه ریه وه. شانی خۆمان بۆ ئارداوی ده کهین.

- (عه بدول) یان ههه دیاره ئیشیان له گهڵ دهکا، ههه مانگی کادیره که نهیه ئەو ئابوونه کان کۆ ده کاته وه، ئی (عارف) یش خۆ له شه ره که ی ده ریه نی پاردا بوو،... به لām ده مشینه که ی دایکیان دهیوت: له خهسته خانه به دیار سو فی باوکی به وه بووه.

- به خوا خه لیفه ئیتر ئیمه چیمانە به سهه ئەم خه لکه وه، هه موو کور دین و ئی شوێرشیش بۆ کیتی دهکا، ههه بۆ ئەم خه لکه فه قیره نییه؟
- به لێ به لێ قوربان ههه وایه،... جا منیش با له خزمهت مه ره خه سیم. ئەگهه ئه مرێکی که تان نییه.

ناغا سهه ریککی لای ده رگا که ی کرد و ئەوسا ده می له په ناگویتی خه لیفه نیزی کردوه و چرپانندی، خه لیفه ش سهه ری بۆ له قاند و به نه سپایی وتی:
- ئەوسا خوا گه وه ریه... باشه، باشه.

خه لیفه روویی، ناغا حه مکیکی بانگ کرد، بۆ ماوه یه به گویتی ئەویشدا چرپانندی، ئەوسا به ره وه ئەو دیو روویی تا به ناغاژن بلێ: ئەمشه وه له مالی مه لا عومه ره ده بێ، هه ندی کار و نووسینی حاسلاتیان هه یه، با یه کلابی کاته وه،... له وانه یه سهه ی دوو سهه ی بچێ بۆ شار.

ناغاژن دیسانه وه دلێ گوشرا، خوین زایه ناچاوی، له شی ده له رزی، ده یزانی روژ کردنه وه یه له وئ:

- جا بۆ... که ی تو پرست کردوو، حاسلات و کاری چی؟ دهک ئەو

قه حیه یه به په ندبێ... ئەزانم بۆ کوئی دهچی!!

- دههت داخه سهه گباب، فلته فلته.

ئهمه ی به کپیسه وه وت و بێ ئەوه ی چاوه روانی زیاتری رووی، ناغاژنیش قولپی گریان له قورگیدا گیری خوارد و به دههه چوونه ژوو ره وه دهیوت:

- ئۆه... بهه گولله ی گهه رم که وه، به تییری سهه خته که وانه وه بی.

به دوی خویدا و تا هیزی تیدابوو پالی به ده ره که که وه ناو به زر مه یه دایخست. مالی ناغا کشوماتیی پالی به سهه ردادا.

به پێچه وانه ی ناغا ژنه وه، ئەمجاره یه که مچاره بوو ناغا راستی له گه لدا بکات، چوارده خو ره که ی خسته بهه پشتینه که ی و حه مکیکی به پر نه ویکه وه دوی خوئی خست... له مال هاتنه دهه، له جوگای پشت ئاشه که وه په رینه وه و یه که و راست به ره وه مالی مه لا عومه ره بوونه وه، له ده رگی دا و مه لا خوئی لپی کردنه وه،... ئاوری بۆ حه مکیکی دایه وه و پیتی وت:

- ئیتر تو بچۆ به لای کاری خو ته وه، وهک وتم... باشه.

- به سهه رچاو قوربان، خوا حافیز.

تا درهنگانی یهک دوو په ره کاغه زیان رهش کرده وه، لیره و له وئ، چه لته و که که و گه نم و گوله به روژه، ته خمینی تووتنه که ی ئەمسال که له وانه یه ده ره جه دوو ده رچێ، کرپی دالان و ژوو ره که ی مالی (حاجی به کر) یش له شار، که تووتنه که ی تبا داده نی، ئە ی خو لیژنه ی فه حسیش شتیکیان ده وئ... خو به خو زایی نایکه نه ده ره جه دوو،... به گونا نه بی سالی پار حاجی به کریش هه ره له به شه که ی لیژنه که شتیکی بۆ خوئی هه لگرت.

- کوره با به ئەمسال ههه بۆمان نه هات، بۆ زانیمان چی ده که یین؟

- به خوا راسته... بۆ ئەم هه تیوانه هیشتیان.

- پشت به غه وه سی گه یلانی وای ناخۆن.

مه لا دهستی برد لۆکسه که ی خسته نیو هه ر دوو به ری پیتی وه و به دههه

په مپ لیدانییوهه برۆی چه پی لی بهرز کردهوه و به چریه یه کهوه پرسى:

- قوریان... (سهریکی بۆ لای راست له قاند و) چیتان کرد؟

- نه مشهوه، مه لا خوا فرسه تمان بدا و دوعا بۆ نه وه تیهوه بکه نه م به لایه مان له کۆل دامالی... به سه لامه تی.

- دهی، تو ههر پشتت به خوابی مه ترسه.

که سه ریان هه لبری مال کسومات ببوو، له پشت هه یوانه که مه لارن و منداله کانی له پرخه ی خه ودا بوون، ناغا روانییه سه عاته که ی و:

- تو هه و، کوره دره نگه، مه لا با چاوی بکه یه خه و.

ههر زوو له ولاره مه لارن پیخه فی بۆ دانابوون، مه لا دهستی دایه و رایخستن و چوونه ناویه وه، مه لا دهتوت خه وه که له مستی دایه... ههر ده موده ست پیتی نایه دنیای به رینی خه ویکى قووله وه.

به لام ناغا ههر نه مدیو و نه دیوی ده کرد، لیکی ده دایه وه... چی بکا و چون گومان له خۆی و پیاوه که ی وه دوورنی، هه رکه سه گوهری ناودنی گهرم ده بوو یا ده نگیکی ده هاته گوئی؛ نه م راست ده بووه، شایه تمانیکی ده هیتا و دیسان درتیز ده بووه.

(تو بلتی نه وه هه تیوانه زووتر نه به نه ده ست؟ نه ی که مچه زووتر کوژرا نه م چی بکا و چی بلتی... جا نه م بۆ... خو دهستی پیوه ی نییه، پیاوی حکوومه ت زۆره و خو ههر به عه سه که ر به گژ شوژشدا ناچی... باشتر؛ مچه له شار راسپیتردراوه و باپروا، گوو به گوهری، ههر خوشی ناکا به خاوه نی).

به م غایلان هوه ورده ورده ماسولکه کانی له شی ده ره وینه وه و خاوه بوونه وه، چاوه کانی ژیره و ژووریوون، لیکی نان... چوه خه و.

که هه مکی تفه نگ و فیشه کدانه که ی له کلاورۆژنه که وه داهیشه خه واره وه، مچه له خواره وه لیی وه رگرت، نه مجا سه ری خسته ده می کلاورۆژنه که و چریانی:

- هه تیو مچه... ناگات له خۆت بی، وریابه.

- هه مکی... توخوا نه مه کاره، من و نه مه یان وتوه؟

- گوئی مه ده ری، هه تیو شه و قه لای میردانه.

نه مه ی وت و هه ستا و بی ده نگ رۆیی.

مچه خۆی به ست و تفه نگه که ی خسته باوه شی و به چیچکانه وه دانیشه ت، چاوه پتی ده کرد کاتی خۆی بی و پروا. مالی سو فی فه و حو لالا که وتبووه نه و په ری ناوایی، بی شه وه په له چناره کانی ناغا له لای دهسته راستیدا بوون، ههر نه و ژووره ی لیی ده نووستن په نجه ره یه کی به سه ر نه و چرهدا هه بوو... بریاری وا بوو ههر له وه په نجه ره یه وه کاری خۆی بکات.

به لام که به که له کی هه وشه که یاندا هه لژنا و سه رکه وته سه ر بانیه که یان، هه یچ تروسکاییه کی له په نجه ره که وه نه دی، چوه پی شه و به ناسته م و له سه ره خو دهستی کوتا... زانی په نجه ره که به مقه بیای کارتونه سابوون گیراوه، به دوو په نجه لیواری مقه بیاکه ی له بزماره کان یه ک یه ک ترازان و ژووره وه ده رکه وت، له تاقه که دا چرایه کی کز ده گرا، به ریز له ژیر لیفه کاندان نووستبوون؛ باش له یه کی نه ده کردنه وه، جگه له مندالییک که سه ری به ده ره وه بوو. دوانیانی ده ستنیشان کرد، به بالا و که وتنیاندا له عارف و عه بدولی ده کرد... لوله ی کرده نه وه ی نه و سه ریان و ناله یه کی ناوه خت نه وانیه ناو ژووره که و ناغا له مالی مه لا و خه لیفه و هه مکی و سه گه لی ناوایی به ناگا هیتا و خوربه که وته دلئی هه مووانه وه... ژووره که به یه کدا هات، هاوارو برارۆ به رزیووه.

مچه ویستی فیشه کی دووه بینیه ته پی شه وه. زانی که نه وه ی پیکای نه عارف و نه عه بدول هه چیان نه بوو... نه ژنۆی شکا و هه روا دووه م فیشه کی به ژووره که دا ناگردا و خۆی هاویشه خواره وه بۆ ناو چر و تووترک و چناره کان؛ له که وتنییدا ههستی به بروسکه یه کی تیژ کرد له ناست نه ژنۆیدا، به لام خۆی خشاندا و وه لاکه وت.

له په نجه ره که وه، له نیو میژه و هاواره وه دوو سی ده مانجه یان کرد به چر و نزاره که دا.

سه گی شهل ناسا، به په له پروزی له و ناوه دوور ده که وته وه، خۆی کیش

ده کرد و ئیش ناو جهرگی ده برژاند.

ئاغا له تهقه کان راچهنی، دلّی سهرکهوت، لایهکی به لای مه لادا کردهوه، روانی له ژئیر لیفه کهوه چاوه کانی زبته بیان دئی. له بهر خۆبهوه شایه تماتیکی هانی و راکشایهوه. قرچه چووه هه ناوی خه لیفهوه و دهستی برد سه عاته کهی له باخه لئی وه درنا و له شهوقی قوتیله کهی نیزیک کردهوه:

- تۆبه بئ خواجه، ئه وهی لیت غافلّه کافره.

لیفه مه و جیه کهی کیشایه وه به سهر خۆیدا و کهوته لیکدانه وهی سبه ینان و ئه وهی به دویدا دئی. حه مکی له کفتی و شه که تی خۆیدا، له سهر لباده که و له ژئیر لیفه شه که یدا خه ونی ده دی، (ناودئ پر بوو له جوگه ی بچووک بچووک. ده یوست بگاته مچه که له و به ره وه شه مۆله ی دادابوو و تیی ده روانی، له م جوگه بازی ددها بۆ ئه وی دی، ههر نه ده برانه وه. له پر له ژوور سه ربیه وه ته قه یه کرا)،

له گه لّ ده نگه که دا به ناگا هات. داچله کی و هه ستا دانیشته و له ده وره به ری خۆی روانی، به ههر چوار لایدا ههر تاریکی بوو.

- خیریی خواجه... ته قه ده نگه.

له دووه مدا زانی مچه یه و زۆران ده گری، سه گه کانی مائی ئاغاش چوونه پالّ وه رینی سه گه لی ئاوا یی... وه ک تاویر گلۆر که یته وه ئاوا وه رینه کان پیکه وه و توندبوون.

پیتلاوه کانی کرده سه ربیی و لای ده رگه که وه وه ستا، گوئی قولاخ بوو. نه وه کا مچه بگه پیتته وه، با ئه وهی ئاغا وتی به جیبی بیتی.

مچه ش هه رچه ند بروسکه به ئه ژنۆیدا ده هات ده چووه شه رای مه رگ و ئه و دنیای به چاو ده دی، دهستی برد بۆ ئه ژنۆی... به ته ری و لینجی شه روا له که ی له و ئاسته دا زانی برینداره... به لّام به سه ختی.

جامه دانه شه که ی له سه روچاویه وه ئالاندبوو به په له کردیه وه و له ئه ژنۆی به ست، به خۆخشانندن و چنگه کړکی به ره و ژوور ئاوا یییه وه رۆیی، دوای سه عاتی له ده رگه ی کۆلیته که ی حه مکیی دا، ده رگه که گورج کرایه وه و

خۆی هاویشته ژووره وه.

- مائ کاول ئه وه له کوئی؟... و امزانی کوژراوی،

- جا کوا بکوژرامایه و پرگام ببوایه.

- بۆ... چی بووه، ئه وه پیکراوی؟!

- فریامکه وه... کلاوه ی ئه ژنۆم هه لکه نه راه، که وتم به بنه چناریکی برراودا.

- ئه ی مائی کاولم، مچه خۆ فیشه ک نه بوو؟!

- نه نه، خیرا شتیکم بۆ بکه.

به ره له هه موو شتی حه مکی ویستی فه رمانه که ی ئاغا به جتی بیتی، ده بی بیساته کادینه که ی مائی خه لیفه و له م ناوه نه یه یتلی. پاشان به ره برینه که ی ده کاته وه.

فیشه کدانه که ی له مچه کرده وه و له گه لّ تفه نگه که دا بردییه پشته وه و شاردنیه وه.

چووه بن هه نگلی و له ده ریای تاریکیدا به ره و ده ره وه هه نگاویان ده نا. مچه پرسی:

- بۆ کوئی؟ حه مکی بۆ کویم ده به ی؟!

- وه ره، نابیی له م ناوه بیتی، خیراکه بجوولتی تا رووناک نه بوته وه، ده تبه مه کادینه که ی مائی خه لیفه، ده بی یه ک دوو رۆژتیک له وی بیت.

- کوره حه مکی من وا ده مرم، چاریکی قاچم بکه.

- وه ره نه گه ت، جارئ بابچینه ئه وی، ئه وسا به خۆم و خه لیفه چاریکت ههر ده که یین. زوکه تا رۆژ نه بوته وه و که سی چاوی نه کردوین.

ده رگه ی کادینه که ی مائی خه لیفه که وتبووه پشت بانه که یانه وه، ههر که می له ولا ئاش و کۆلیته که ی حه مکیوه بوو، مچه ی له ولاره دانا و کلپه که ی خسته قفلّه لووله که وه، ئه لقه ریزه که ی ترازاند و ئیتر مچه ی کیش کرده ژووره وه.

کادینه یه کی تاریکی ساردی وشک. مچه له ئازاردا خۆی به سهر کایه که

دا و لیتی کهوت... به ناله نال و باوکه رۆوه داوای خهلیفه. مه لا عومه ر. ناغا و هممدی مه پته ری ده کرد... همه کی به په له ده رگه که ی له سه ر قفل دایه وه و به ره و لای مزگه وته که رۆیی؛ وانویژه و خهلیفه له و بییه، که به ره و مزگه وته که ده رۆیی دهنگی شین و شه پۆری مالی سو فی فه و حوللا دهات، لیره و له وی دهنگودو دهات، خه لکی ناوایی مقومقویان بوو... تاک و ته راش به ره و لای شین و گریانه که وه ده بوونه وه. نه ی ده زانی کی کوژراوه و کی پیکراوه، به لام له هه وشه ی مزگه وته که دا بوو که به ک دوویه تابووته که یان به سه ر شاننه و بوو و سه ره و ژووریان کرده وه... زانی کوژراوه هه یه.

به لام کییه؟!

ئه مه یانی نه ده زانی

نه یزانی چون ده ستنو تیکی شووشت و چوو ژووری، مه لا و شه ش هه وتی له و بیوون، له ناویاندا خهلیفه ی چاو کرد و چوو لایه وه و سه لامی کرد.

- عه له یک و ه یچ مه لی (ئه مه ی به چرپه وت).

- خهلیفه چ قه و ماوه؟

- خوابه لامانده ی. نه ی نه ترانیوه... سو فی فه و حوللا یان کوشتووه!!

- که ی

- نه مشه و، ناوا هه ر سه عاتیپک ده ی نابی.

- نه ی مال و بیران، دهستی شکاوم بو تو سو فی، نالیین کی بووه، خو ده توت په پوه له یه. (ئه مه ی به ده نگیکی به رز ده وت).

مه لا له پیشه وه رووی کرده خهلیفه و:

- خهلیفه وا بانگه... ره حمه تی خوات لی بی بانگه که بده... تزه یاره بی... خوابه خراپتر نه ده ی.

به مه کو تایی به قسه هیتنا، به لام همه کی به چاو له خهلیفه ی گه یاند که مچه له کو بیه و دل نیای کرد.

خهلیفه نه یزانی چون بانگه که ی دا و چون له پشت مه لاوه نیقامه که کرد، سه لامی به په له دایه وه و بیرده کانی خویند و هه ستا. همه کی له ریگاکه لایدا:

- بو کو ی؟

- ده چم به لای ناغا وه... نابی بزانی؟

- ده کلیله که م بده ری.

که خهلیفه چوو کادینه که وه ناله نالی مچه پیشوازی لی کرد، به چرپه بانگی کرد:

- مچه، مچه کورم نه وه چ خیرته؟

- مامه خهلیفه گیان په کمه، زامارم فریامکه وه.

- ناده ی بزاتم.

که خو ی لادا تا پروونا کایی له ده رگه که وه بی، نه وسا دهستی برد جامه دانه شه که ی له نه ژنوی دامالی... له خویندا شه لال بوو، هه ر به هیواشی مچه هاواری ده کرد، خهلیفه به سه رسامییه وه پرس ی:

- نه ری نه مه چییه، قوربه سه ر نه وه فیشه که؟!

- نه، مامه خهلیفه؛ که خو م هاویشته دیوی چناره کانی مالی ناغا وه به لادا به سه ر بره چناریکی بر او دا که وتم.

- ده ی خوا گه وره یه، ه یچ نییه، با همه کی بیت نیستا تیمارت ده که یین... خه م مه خو، خو شه وه ده بی.

- تو بلتی مامه خهلیفه؟

خهلیفه نه م دل دانه وه یه ی بو نه وه بوو که له وه زیاتر مچه نه تو قی و ده ردی گرانتتر نه بی، چونکه ههستی به وه کرد که برینه که ی کاریگه ره و وه زعی خراپه.

چاوه کانی زه ق بیوون، هه ناسه ی تی که چوو بوو، زانی که به ناسته م کلاوه ی نه ژنوی پیوه ماوه. خو نیکی بی شوماری لی رۆیوه، خو شبوونه وه ی کاری ئیره نییه له م کادینه دا،... مه گه ر له لای خوا وه.

ههستا...:

- دهنگت نهیه، بهحه مکیدا نان و چایت بۆ ده نیرم و بزنام که مئی په رۆت بۆ ده سووتینم و بۆت لیده نیتیم... غیرهتت بی مچه. کوره کهی تۆ وا بووی... گهوجه.

ئهو به یانییه ناودئ خۆی نه بوو، جموجۆلئیکی سهیری تیا ده بینرا، ژنان له بانیه و سه ربانه کانهوه به ده رکه وتیرون و یهک له گه ل هاوسیکه یدا به ترس و سه رسامیییه و باسی تهقه کانی ئەم به ره به یانه یان ده کرد، کوشتنی سوئی فیه و حووللا وهک ناگری ناو پووشوو ناوا بلا بووه... هه ریه که به جوړئ لئیکی ده دایه وه و باسی لئیه ده کرد؛ پیاوی حکومهت، مائی (وهلی هه مزه قییت) که سالتیکه کچه که یان داوا ده کهن و نایدن... له سه ری بیووه هه رایان، ده مقالیکیه عارف و مچه ی پیاوی ئاغا که له شار گه رابووه:

- ها مچه، ماندوو نه بی، حکومهت له چیدا یه؟

- خوا خوشتکا عارف، جا من چوزانم حکومهت له چیدا یه.

- ئە ی بۆ، ده لئین شت ده زانی.

- ئەم قسانه مه که، ئه وه ی وای گوت گوی خوارد...

وا بزنام ئیه به چریه چرپ ئەملاتان داوه به ولادا. وا نییه؟ خه لک و خوای به ردو کانه که ی دئ که وتنه بهینه وه و به لام ئەم مشتومره جئ پئیه کی قوولی جئ هئشت... یهک له ویدی سلئ ده کرده وه و گومانیان له یه کتر ده کرد.

ئهی ئاغا و مه سه له ی مو لکه که یان؟، هه ندئ بۆ ئەمیشیان ده چوون... به لام ئه وه ی هه مووان له سه ری یه کبوون ئه وه بوو که سوئی له مه دا مه به ست نه بووه، مه به ست کوره کانی سوئی بووه و به لام قه زای گۆزه که وت له دیزه.

عارف و عه بدولیش ئەمه یان باش ده زانی، هه روا که میکیش زیاتر به لای راستی مه سه له که دا چوو بوون، به لام ئه وه ی سه رنجی راکیشابوون ونبوونی مچه بوو، سئ رۆزه مچه له هئچ لایه که وه نییه، به په نهانی سو رخیان کرد،

به لام هئچیان ده ستنه که وت.

هه ر دووم رۆژ که قۆمیسسه ر و دوو پۆلیس له ناحیه وه هاتن به سه روشوینی رووداوه که وه، ئەمان که سیان تاوانبار نه کرد که بانگیشکران بۆ ناحیه... هه روا.

هه لئسوکه وت و کاردانه وه یان به رامبه ر کوشتنی باوکیان زۆر له سه ره خۆ و ژیرانه بوو، وردبین و به و یقار بوون، نهک وهک دوو لاوی کهم ته جره به ی هه له شه و جه نجال و ده م گه رم.

رۆژی چواره م مچه له کادینه که دا زۆر هئیلاک بوو... تایه کی توند گرتبووی، لئیه له ره ی پئیکه وتبوو و ده بیزرکاند، هه مکی پئیه کی له لای ئەم بوو ئه وی تری له سه ر کار و فه رمانه زۆره کان. خه لیفه چی له توانایدا بوو بۆی کرد، جوان بۆی پئچابوو، نیازی بوو ئەمشه و به ئاغا بلئ چارئیکی بکه ن، چار لای ئەمانه نه ماوه... هه تا ئەو تۆزه تیان ترۆکه ش که له بنی شووشه که ی مائی مه لادا بوو ته واو بسوو، هئچ سوودئیکی پئ نه گه یان، ده بی بئریته شار و برینه که ی له وه نییه لئیه خوشه وه بی... سه ره ژئوی بووه به خه یگه، مچه خۆی ره نگی مردووی لئ نئشته وه.

ئاغاش ئەمرۆ له لای قۆمیسسه ره که دای له بنی هه مبانه که، دانی به وه دانا که مچه له و شه وه وه ونه، دیاری نییه و نازانئ رووه و کوئ چوه. گومان چوه سه ر مچه و فه رمانی گرتنی ده رچوو، ئاغا گفتی دانت هه ر سو رخی کرد گورج ئاگاداریان کاته وه.

- ئە ی چۆن، ئەرئ به سه ری تۆ (جه میله فه نی قۆمیسسه ر)، من به کوشتنی ئەو پیاوه پشتم شکاوه، براه کی عه زیم له کیس چوو. کوره هه ر نه بیئ ئەو مه سه له ی مو لکه شم له گه لئیدا نه خست به لایه کدا، به لام به قوربانی ئەو بووایه، شتیکی ئەوتۆ نییه... ئیستاش که ی کوره کانی مه یلیان لئ بوو ئەو کاته. عارف و عه ول ده یانزانی ئاغا راست ناکات، ئەگه ر مچه به ده سستی حکومه تیش ئه وه ی کرد بیئ ئاغاش چیلکه یه کی هه ر تیوه داوه. مه سه له ش هه ر مو لکه که یه. هه ر چۆنئ بی به ته مه مانه بوون ناحیه و ده ولت خوینی

باوکیان بۆ بستیتین، هاتوچۆی ناحیه و بگره و بهردهی پۆلیس ههر له ههفتهی یهکه مدا خاوبۆوه و ههر کهس چۆوه به لای کاری خۆیهوه... کاری حکوومهت ناوایه له سه ره تادا به گهرموگوری تی هه لده چۆ و زۆر نابا خاوه ده بیته وه و دوا یی مه گهر ناسه واره که ی له سه ره پهره کاغه زی ناو فایله کان بمیتته وه، خۆ ته گهر یه کیک هه بوو بیجوولیتین، سا به هۆی ناسیاوی و نیزیکی له کار به ده ستانه وه، یان به به رتیلیکی باش و دلگیر... ئەوا کاره که به ئەنجام ده درئ و یا ده گه یه نریتته مه به ست.

کپی و بی دهنگی ناودئ له و رۆژانه دا له وه ی ده کرد باو پۆرانیکی توند و قایی به دوا وه بی.

- ئەری خه لیفه و تیان ئە مپۆ دوو جار هاتبووی. خیره؟

- خیر ده بی ئینشانه لالا، به خوا ئاغا مچه خۆی نییه و هیلاکه، برینه که ی زه یفی لی ستاندووه.

- ئە ی نه تانوت مه لحه مه که ی مائی (خاتوئامینه) مان لیداوه؟ چاکی نه کرد؟ خۆ له پشتی که ری ساوی عه له می تیا نایه لئ.

- نه به خوا، قوربان ئە ژنۆی ئاوساوه. ئازاری زۆره و له رزوتا هینده ی په ریشان کردووه هۆشی لای خۆی نییه... خۆزگا ده تدی.

ئاغا ده ستی خسته ژیر چه ناگه ی و سه ری داخست، وه ک تیفکری... دوا یی له پر روانییه خه لیفه و وتی:

- ئە ی چار چیبیه؟ ئە ترسم ئەم سه گبا به بیته به لایه بۆمان.

(کریوه و زریانه که ی له وه دا نه بوو، به مزه که به باوه نه ی ده هیشته به ریپی خۆت بیینی، که هه ردوو پاشووی ئە سپه که داخزا و ئەم له گه ل حیله که یدا خۆی هاویشته.

ئە سپه ره ش تلاوتل گلۆر بۆوه بۆ ناو دۆل و شیوه که. هه ستا و هاواری کرده ئەوانی دواوه: بووه ستان، ریگا که لی ره دا هه ره سی هیناوه... پر مه و حیله و ناله ی ئە سپه که ش له و شیوه دا ژانی خسته دلپه وه.

- مچه، هۆ مچه... بچۆ به لایه وه.

مچه له نیو گیتی به فره که وه خۆی گه یاندئ و هاته وه...: قوربان په لی داره به نی و ا چوو به ورگیدا جوولنه ی لی پرپوه.

- چاره؟

چاوه روانی نه کرد. داگه را و له ئاستیدا برنه وه که ی ئاراسته ی نیوچاوانی کرد... چاوی نووقاند و زرمه ی لی هه ستان، به و گرمه یه هه ره سی ئە وه به ر هاره ی کرده خوارئ و به په له ئە مان و باره کانیا ن رووه و ئە شکه وه ته که ی لایانه وه بوونه وه.

که مه کیکی مابوو ئەو کاروانه ی سه رسنوور بی دهنگ و سه نگ - تا به هاری دادئ - بی).

- قوربان ئاغا، چار هه ر ئە وه یه بی ریتته شار، بۆ خه سته خانه، ئە مه له ده ست ئیمه دا نه ماوه... کوره که ده مرئ.

- شار. شاری چی؟ شار یانی خه لکی مچه ده بیین و یانی پۆلیس و... یانی هه موو شتی.

مامۆستا ویستی ئاغا هیدی کاته وه، ته زبیحه که ی له مستیدا کۆ کرده وه. وتی:

- نا نا، ئاغا، تو سه بر به رموو باعه رزت که م، هه ر شه و لی ره وه بی ری و له شاریش بی ریتته مائی (مچه) ی خوشکه زای. ئەو خه لک ده ناسی و هه ر به دزیبه وه بی ریتته خه سته خانه و وه سه سه لام.

- جا ئە گه ر ئە مه بکری باشه... تۆیه یاره بی، شه ی تان به نه حله تبی... ها خه لیفه؟

خه لیفه وه ک کیچ راپه ری و له ده ربای سامناکی ترس و خه یالاته وه هاته وه به رده م ئاغا:

- به لئ ئاغام، هه ر شه وه کی حه مکی و حه مه ی مه ی ته ر بی ده ن به سه ر ئیستره که دا و پاره یان بخه ره ته ک و با برۆن تا سه ر جاده ی شار، له و تۆیه حه مکی بیخاته سه یاره که وه و بییات.

- ئە مه باشه ئە گه ر ده هۆلمان بۆ لی نه درئ.

مه لا گورج وتی:

- قوربان دههۆلی چی، شته که ههر شهو بکری به پشت ناوایییه وه پرۆن و دوایی داگه پینه وه به لای سهر قه برانه که دا و ئیتر کنی دهیانینی.
- زۆر چاکه خه لیفه حه مکی و حه مهی مه یتهر ناگادارکه و ئیواره بیرمخه ره وه پاره یان بده می و له سه ره خوا.

سه ره له ئیواره یه کی درهنگ حه مکی خۆی کرد به کادینه که دا و له تار بکیدا به په لکوتان قوتیله که ی به رده ست که وت و دایگیرساند، لرفه لرف و ناله ی مچه دیه نه که ی خه مبار و دلته نگ کردبوو، حه مکی تا نه چوه لایه وه و دهستی تیوه نه ژه ند ئه م به ناگا نه هاتبوو؛ گورج چاوه کانی کرده وه و شالاویکی بۆ برد وه ک داوای شتیکی لئ بکات.

حه مکی له ترسان ره تیکی برد بۆ دواوه، دیه نی چاوه زه قه سوور هه لگه راوه کانی مچه و رهنگی سپی و تیک قۆیاوی ده موجاوی و په نجه باریکه درێژه کانی، وینه یه کی سامناکیان له بهر چاوی حه مکیدا ده نواند...
- حه مکی... توخوا فریامکه ون... حه مکی مه یه له بزم.

حه مکی له خۆ را پسکاندن و چوونه دواوه و ترسه که ی په شیمان بۆوه و شهرم گرتی... ویستی دلنه وایی مچه ی کلۆل بکا، به په شوکاویه که وه، وه ک سه رزه نشتی بکات، وتی:

- مچه، گه وجه ئه وه چیتته، کوره خۆ رۆحت بردم، بۆ وا ده که ی، غیره تت بی تۆ پیاوی، خۆ به جارێ وره ت براره.

مچه به پارانه وه یه کی به سوژه وه وتی:

- به قوریانت بم وا ده مره، چیم لئ ده که ی، کوا ناغا؟

منی بۆ وا لئ کرد... کوره که ی من وا گه وج بووم، بۆ به دوو فیشالی ئه و وام له خۆم کرد؟... کوره حه مکی هاوار مردم...

ئه مهی وت و لیزمه ی کۆکه ی وشک گرتی، خیزه ی سنگی له گه ل کۆکینه که یدا ده بیستران، دهستی به سنگ و قورگیه وه گرت، گرژ بوو و

ئیستیکی کرد، دوایی وتی:

- به خوا، به خوا هاوار ده که م و ناوایی به سه ره خۆمدا داده باریتم، نابروتان ده به م و ناغاش به کوشت ده ده م، هه موو شت ناشرکا ده که م.

- مچه ئه م قسانه مه که، عه بیه تۆ پیاوی و لیتقه ومان ههر به سه ره پیاو دی، ناغا ههر خه می تۆ به تی و... مچه به هه نسکه وه قسه که ی پیبری:

- خه می من؟! ئه گه ره خه می بووایه هه لبه ت له و رۆژه وه که منتان وه ک سه گ فریداوه ته ئیره سه ریکی به لامدا خوار ده کرده وه و مشوریکی ده خواردم.

- وا مه لئ، به خوا ی هه موو عالم ئه وه ند هه نجاله پیی ناگری، هه تیو له سه ره ئه وه شدا وا بریاری داوه بنتیری بۆ شار بۆ لای دوکتۆر و چاره ت بکا، ئه ی ئه مه خه مخواردن نییه؟

مچه له بیستنی ئه مهی دوایی که می ئاسووده بوو، به هیتواشی به لام به هه لپه وه پرسی:

- که ی، چۆن ده مبات؟... خۆ من مه ییتیکم بۆ خۆم!!

ئیتر له لایه وه حه مکی به چیچکانه وه دانیشت و که وته باسی ئه وه ی که ههر شه وه کی له گه ل حه مهی مه یته ردا ده بیه ن تا دورپانه که ی جاده ی شار و له ویتوه له گه لیدا ده روا بۆ شار، ناغاش پاره ی باشیان ده داتی و به ئیزنی خوا به چاکی و ساغ و سه لامه تی ده گه ریتته وه.

به م قسانه ئارامیی له جه سته ی مچه دا داسه کا، برینه که ی وه ک جی سووتای ده برژایه وه، به ده سته ی ئاوه قه تیه سه که ی ناوچه وانی سپی، هیوایه کی په یدا کرد.

- حه مکی گیان، ئه ی خونه چه. نازانی چۆنه؟

- خونه چه چۆنه، چیه تی؟ که ده روا گرمه ی دی و ده لئی دابه سته یه، کوره گه وجه تۆ خۆشه وه به خوا گه وره یه.

حه مکی ئه و پرپاسکه یه ی هینابووی کردیه وه و له بهر ده می مچه دا به کالای کرده وه، نان و دوو هیلکه ی کولای بۆ دانا و سه لکن پیازیسی بۆ

پاک کرد، دهستی برد له و دیوبهوه گۆزه له ئاوه که و جامولکه که هیئایه نیزبکیهوه:

- ده ورده ورده بیخۆ، په له مه که.

- دلّم هیچ نابات.

- بیخۆ، تۆ له سهر سه فه ری. با هیزتیکت تیادابی، دهی بزائم زۆر له خۆت بکه با له و رییبه نه بووریتته وه. ئیتر ههستا و ئەمی جیهیشت، چوو به لای ئه رک و فه رمانی مالی ئاغاوه، همهش بیینی و ئەمشه و خۆیان حازر کهن. که له جۆگاکه ی ئه ملای مالی ئاغا په ریه وه، ئاغا وهک پیره به رانیکی کیوی به گور، به سهر گابه رده که ی ئه و به ره وه قنج وه ستابوو، ده پروانیه ریگای کانی ژنان، له وه ده چوو چاوه ریتی په کتی بی له ویتوه بگه ریتته وه... که همه کیتی چاو کرد، گورج بانگی کرد و پرسى:

- ئه ری ئه و هه تبه وه چۆنه؟

- قوربان په ریتشانه، که پیم وت ده تبه یه شار ئه هیکى پیا دا هاته وه و که می سه ره خۆ که وت، نام یۆ برد وا دیکوات.

- ده باشه، ئه وه پارهم داوه به خه لیفه، به ره له وه ی برۆن لیبی وه رگه و راسته و راست له شاریش بیبه ره مالی (محه) و بلتی بیباته خهسته خانه، له پاره مه ترسی زوو زوو بۆی ده نیرم.

- به سه رچاو، خوا سه لامه تت کات.

چاوه کانی ئاغا گه شان وه، بیلبیله کانی فراوان بوون، شه پۆلی بزه و خۆشی به سه ر رویدا کشا و ئیتر ئه وه ی له بیر چوو وه که باسی چی ده کرد، همه کتی لایه کی کرده وه بۆ ئه و جیهی ئاغا تیبی ده روانی. خونچه و حه لای حه مه ی مه یتر به کوننه ئاوه وه به ره و ژوور ده بوونه وه... تیگه یشت و بی ده نگ به لای کاری خۆیه وه رۆیی، ئاغا ی جیهیشت. که م که م تاریکی په رده ئه ستوره که ی به سه ر ئاوا بییدا دا کشان، منالانی سه ر سه ره لوینک و په نادیار و سه ر بانه کان که له گه مه و به زمی خۆیاندا بوون، دوو دوو و سێ سێ وهک جووچک ده چوونه وه ژیر بالی دایکیان، له و

ریتیانیه که دههاتنه ناو دئ، جوتیار و وهرزیر و شوان و سه پان له سه ر ئیشه کانیان وه ده گه رانه وه، کیوه به رزه کانی ئه ملا وئه ولای دئ به تاریکیه که ده بوونه زه به للاحی به حه وادا چوو و دیمه نه که یان بۆ ریتبوارى ئه و ناوچه یه ترسناک ده کرد.

له تووله ریگاکه ی ئه وسه ره وه، دوو کهس؛ په کیان سیمینۆفیتیکی به شان وه بوو و ئه و ی دی پۆشته و ریش تاشراو، ده مانچه یه له به ر پشتینه که یدا، به په له و دوره په ریز داده گه رانه خواری و له ناو چناره کانه وه خۆیان کرد به مالی سوئی فه و حوئلادا!

له ملاشه وه حه مه و حه مکتی که وتبوونه ته گبیرورای ئه وه ی چۆنچۆنی مچه له سه ر ئیستره که خۆی بگری و بیبه ن.

- کوره حه مه ئیمه ده مانه وئ کهس نه زانی، ئاگایان لی نه بی، ئیستا به م خشه خش و ته قه ته قه ئاوا بییمان دیته سه رو ریتسه که ده بیتته وه به خوری.

- ئه ی چارچه ی؟

- چۆن لوا ئاوا، هه ره نه یوانی به نۆیه کۆلی ده که ین.

- ئه وه ش ناکری، مچه زله یه و قورسه، ناوسکمان ده پچری، تا دوو ریانه که بر ناکه ین.

ورده ورده مچه ده بووه بار به سه ر ده ورو به ره که یه وه، تا ئه وسا بوو بار و ئه رکی له کۆل ده ورو به ری ده کرده وه، ئیستا نهک هه ره باره به سه ر خودی خۆیه وه، باریشه به سه ر ئه و یهک دووه ی مشووری ده خۆن و ده بانه وئ وهک کراسیتی کۆنی چلکن له به ر خۆیانی دامالّن و دووری خه نه وه و دلّه خویری و تیروانیین گومانای به دوریاندا نه هیلن.

دوا نیوه شه ویتکی درهنگ بوو، ئه و دووانه به هه موو هیزو توانایان وه مچه یان له سه ر بارئ بۆ دابین نه ده کرا، به یهک دوو باردا خستیانه سه رپشتی ئیستره که به لام زام و ئیشی برینه که ی ئه وه نده به سوئ بوو دایان ده گرتته وه، دوا جار له په وروو دایان به سه ر کورتانه که دا، ئه مه دوای ئه وه ی لیفه شه که ی خۆیان له لاقه زاماره که یه وه ئالاندو به شریتی به ستیان؛ تا

ئەگەر بەر وگ و قەبرغەى ئیستەرەكەش كەوت هیندە نەكولیتتەووە ژان نەكات.

هەلتەك هەلتەك وەك دز، بەپەنھانى، بەسەرەوژور ئاوايیدا هەلگەرەن تاپچونە سەر ئاستى سەر قەبرانەكە.

بەتوولە رینگاكەى لای سەر قەبرانەكەدا دەرویشتن كە مچە (ئۆف) يكي له دەم دەریپەرى... ئازار زەیف لى ستاندو كەوتە برارۆو هاوارى تاساو:

- كورپە توخوا لیترەدا فریتمەدن... ئای باوكەرۆ، هاوار مردم، خوايه رەحمى...

حەمكىن چرپاندى:

- كورپە مچە مەعز بوخوا بى دەنگ بە، كورپە سەرمان بەفەتارە- تىكدا مەدە، مچە تۆ...

- ئای توخوا مردم... وەى هاوار

مامۆژنە (فەيمە) كە ماله كەيان دوامالبوو و شەوانە لەو تەهى سكى بەو چەتیبو خیرنەدیوئى سووتابوو و ئەركى بەخیتوكردى كۆرپە ساواكەشى بەسەردا كەوتبوو، شەوگار دەيكردو ئەو دەيكرد، خەو لەچاوى نەدەكەوت، هەر جگەرە كیشى بوو پیتلەووەكانى لیتكنابوو كە لەپر راپەرى و ئەو هاوار و ئاخ و ئۆفەى هاتەگوئ؛ كەمى ئەملاو ئەولای كرد و هەستا سەرىكى نا بەكونە پەنجەرەكەى لایەو بەلام بى ئەوئى ئەو پارچە پەرۆیه لادات كە پیتوئى گرتبوو.

- توخوا، ئای باوكەرۆ... خوايه هاوار، ئای. ئۆف...

مامۆژنە فەيمە دیسانەوئە دلى داخوړپاياهو وەك بترسى له لای كونه پەنجەرەكەوئە دوور كەوتەوئە، روانى (كەرىم و لەيلی) له شیرین خەودان، پەشیمان بوئە لەوئى كە بەئاگان بىنى، سەرىكى بەرز كردهوئە و لە بنمیچەكەى روانى:

- تۆیه بى خوايه... بەدەردى گوناهاكارانمان نەبەى، ئاخۆچ داماوێكە گۆرەوشار دەدرى، خوايه رەحم بەقەبرەكەمان بكەى... هەزار گوناھ بەك تۆیه.

بەم قسانەوئە وردە وردە لیفە شپەكەى راکیشایەوئە بەسەر خۆیدا و چووئەوئە خەویكى بزركاوى ئالۆز.

دواى كەمى پشوو مچە بەدانیشتنانەوئە خرابە سەر كورتانەكە و خۆى بەپیش دادا، حەمەش دەستىكى بەبندەستیهوئە گرتبوو نەك بەلادابى و ورد ورد داگەرەن تا سەر قەبرانەكەيان جیتهیشت و چوونە سەر رینگاكەى بەپشت مالى سۆفى فەوحووللادا رەت دەبوو لەولا پەلەچنار و بیسەلانەكەوئە دادەگەریتتەوئە سەر رینگا راستەكەى بەرەو جادەكەى شار دەرۆى.

حەمكىن زەنگى مى ئیستەرەكەى بەپونگەو گىای گوئى جۆگای ئاشەكە ئاخنى بوو، هەرچوار پەلیشى بەپارچە لباد پیتچابوو، تەنیا پرمەى و لاخەكە نەبى ئیتر ئەمانە وەك جنۆكە و خیتو، بەبى ورتەو دەنگ تەنیا تارمايى بوون و دەرویشتن. شەوئەكەشى هیند ئەموسستەچاو بوو تەنیا تارمايىيەكە لیل نەبى هیچی تر دیار نەبوو، ئەوانە بەشارەزایى خۆیان ریتكاکەيان دەپرى.

سەگەلى ئاوايى، وەك لەو نەینیبیە گەیشتبەن بى هودە سەرى خۆیان دەبەشان، حەپەو وەرەیان بەئاشكرا مالى سۆفى بە ئاگا دەهینا، بەلام كەى ماندوویی و شەكەتى كار و فرمانى زۆرى پایبىزى لادى مۆلەتى ئەوئەى داوئە كە زوو لەپرخەى خەوى قورسى راپەرى و بزانی ئەوا تاوان باردهكرى و خۆینى ناهەقى ئەو پیرەمیردە دیزە بەدەرخۆنە دەكرى.

نیو سەعاتىك دەبوو كە لە ئاوايى دوورەكەوتبوونەوئە، حەمە وەك بارىكى قورسى لەسەر شان هەلگیرى، هەناسەیهكى قوولئى داو بەحەمكىنى وت:

- خەلیفەت بىنى؟

- ئا، دواى شىوان چووم بۆلای، بیست و پینچ دینارى دامى، وتیشى خۆشم دووسبەى بەدوتاندا دیم.

ئەگەر تارىكى نەبووايه حەمكىن زوو بەو گۆرانەى دەزانى كە لە سەر

رووی همه می مهیته ردا پرووی دا، گۆران و تاسبردنه وهیه که سه رچاوه که می
 نهو (سی) دیناره بوو ئیواره کویتخا دایه دهستی تا بیداته همه می!!
 به دریتابی نهو رتیبه، له لیتزی و سه ره وژووریدا، له ناو جوگه و تهختانیدا،
 مچه درده که می کاریگه تر ده بوو. ژان چووبوه په ره می دللی و هه ر ناله می
 بوو، به لام هیسوی به وه بوو که به ره وشار ده چی، بۆ لای دوکتور و
 چاکبوونه وه، به م ناو اته وه نیو سه عات شه وی مابوو که گه یشتنه سه ر جاده
 قیره که، له په نا تاویریتکدا مچه یان داگرت و به راکشاویه وه پالی
 پیوه دایه وه. زوربه می نه سستیره کان چووبونه خه و، ته نیا تاک تاکیتی گه ش
 لیره و له وی به و فیتکی شه وه به دیار (گه لاویژ) وه مابونه وه، له و دیمه ن و
 نازاره یان ده روانی.
 - همه سه لای کردوه؟
 - نه مچه گیان ماویتی.
 له ولاره همه می ئیستره که می به لقه ده وه نیکه وه به ست و هاته لایانه وه:
 - خوی بکردایه ئوتومبیلی زو به اتایه... که سی نه دیدیوین؟
 - به خوا خۆویه خته. سا خوا ره حم کات.
 جریوه می په له وه رتیکی لیبوی له دوره وه هات، وادیاره له هه لنبشتن وه رس
 ببوو که وته سه ر لق وپویی ده وه نه کان، همه ش وه ک له و بی دهنگی و کپیبه
 بترسی ناوا له به ر خۆیه وه شایه تمانیکی هینا وه هه ستایه سه ر پی، به ره و لای
 مچه چوو و به سه ریدا دانه ویه وه... به سوژکه وه وتی:
 - مچه نه وه خه وتووی، ناههقت ناگرم هیلاکی رتی. مچه له جیبی
 خۆیه وه، بی نه وه می چاوبه رزکاته وه هاته وه لام:
 - خه وی چی، خۆم مات کردوه. نازار کوشتمی.
 - ده می خوا گه وره به، خوا سه زکات هه ر نه مرۆیه و له شار چاک
 ده بیته وه، په نات به خوابی.
 - خوابکا وایی به قوریانی ده مت بم.
 کات درهنگ بووه، سه رکهل به ته وای پرووناک بوته وه، خیروشه ر - وهک

ده لاین - به شکر، همه می چوو به لای ئیستره که یه وه، توپه له پونگه و
 گیاکه می له زهنگه که می ملی ده رهینا و دانه ویه وه په تی پارچه لباده کانی
 چوارپه لی ترازاندو هه مووی کۆ کردنه وه و تا دهستی گه بی توری هه لدا نه
 خواره وه.
 له دوره وه دهنگی ئوتومبیلی هات، به لام گرده که می لایانه وه نه و دیوی
 جاده که می لیتگرتبوون، همه می خۆی حازرکرد تا دهستی لی راگری و
 بیوه سستینی... مچه زیت بووه وه و گویتقولاخ بوو.
 که ده رکه وت. قه مه ره یه کی شین و بۆر بوو، پیکابه کانی رینگای
 شارنه بوون، به لام دهستی هه ر لی راگرت.
 که وه ستا، کابرایه کی نه فه نی و نافرته تیکی ساری و منالیکی تیادا
 بوون، نه فه نیه که لایکرده وه:
 - ها، نه وه چیبیه... نه خوشه؟
 همه می چوو به ره وه و به پارانه وه وه وتی:
 - نه ری به خوا مار پیته دی داوه، خیرت دهگا بمانگه یه نیته شار.
 کابرا دابهزی و ژنه له خۆی بووه بۆ مالی په ریشانی مچه و که می لیتی
 چوونه پیشه وه و نه وسا وتی:
 باشه...
 پرووی کرده دووانه که می هاوه می و وتی:
 - هه ردووکتان له گه لی دین؟
 همه گورج وتی:
 - نه خیر ته نیا نه م له گه لی دی.
 نه مه می وت و دهستی بۆ همه می دریتژ کرد.
 ده رگای دواره می بۆ کردنه وه به دووانه که می وت که داینین.
 به هه ردووکیان مچه یان دانا، همه می له ته کیه وه دانیشته، همه
 دوعاخوازی لیکردن و پیره قه مه ره وهک تیسکه می تفهنگ ده رچوو، له
 ناویشیدا مچه و همه می هه ر شوکرانه می نه م ره حمه می خویان ده کرد که نه م

هه له ی ره خساند.

له قسه کردندا دهرکهوت ئه فه نیه که برای مدیری ناحیه یه و بو سهردانی چون، ئیستا دهیه وی بگا به دهوامی دایه ردها، بویه وازوو که وتوونه ری. ژنهش زوو و زوو ئاوری ده دایه وه له مچهی دهروانی، دواپی به به زه بیسه وه پرسی:

- باشه ئه مه که ی پیوهی داوه؟ خو رهنگی پیوه نه ماوه.

حه مکی گورج وتی:

- چوار رۆژه، وتمان به شکم به داو و دهرمانی خو مان خو شه وه بی که چی ئاوا زه بیف لی ستاند.

به دهم لیخو رینه وه می رده که ی هه لیدایه:

- ئاخر باوکم بو ئه قلتان نییه، تاکه ی بروا به م پر و پوو چانه ده که ن؟ بو ههر زوو به زوو فریای شارتان نه خست، یان بتان بردایه ته ناحیه و چاریکی بکرایه.

- به خوا ئیتر بلیم چی قوریان، هه لبهت خوا وای رازی له سهر بووه.

- خوا خوا، به قوریانی بم، بابه خو خوا نه یفه رموو ئیوه به دهستی خو تان ژیان تان تالکه ن... برام خهسته خانه و دکتور و دهرمان ناشه رعی نین.

ئوتومبیله که به تیژی دهرۆبی، کابرا سهرباری ئه وه ی بگا به ده وامه که پدا مه به ستیشی بوو ئه مانیش زوو به زوو بگه به نیته خهسته خانه.

له دووره وه چادریکی گه وره ی سپی به ده وریدا دیواریکی وشکه که له ک هه لچنرابوو؛ دهرکهوت، کابرا به مانی وت:

- ئیوه دهنگ مه که ن، خو م تی بیان ده گه به نم که گه یشتنه به ره وه، سهر باز یکی کلاو سوور هاته لایانه وه و کابرا که وته قسه کردن له گه لیدا، ده ستیشی برد له باخه لی ناسنامه که ی دایه و دواپی وادیاریو باسی ئه مانی بو ده کرد خیرا خیرا به دهم قسه وه ئاوری بو ده دانه وه و سهر بازه که ش ته ماشای ده کردن و ئیتر داوای شتیکی کرد.

کابرا سهری دانه واندو رووی کرده حه مکی و پرسی:

- ههویه، دهفته ر شتیکنان پییه.

- ئا ئا... ئه یچون.

گورج به په له پروزی دهستی به باخه لیدا کرد و دوو دهفته ری دایه ده ست عه سکه ره که. ئه ویش ماوه یه ئه مدیوو ئه ودیوی کردن و دانیه وه دهستی و ئیشاره ی کردن که برۆن.

لیتره وه شماره؛ هه مووش به سه ننگ و پیوانه یه، قسه و باس زۆره، کردار له بهر چاوه و خه لکی ئه ندازه یان بو هه موو شت داناوه، حوکه مت و پیاو هکانی بالا ده ستن، ره وتی ژبان و رواله ت به پیی رۆژ له گوراندایه، به تیژی و ناشکرا نه ک وه ک لای ئه مان که ره وت و رواله ت وه ک کیسه ل ده جوولی.

کابرا نیازی خهسته خانه ی بوو، به لام حه مکی له مچه ی پرسی که مالی خوشکه زا که ی کو ی که وتوه؟... به مه دا زانی نایانه وی راسته وخو بچنه خهسته خانه، دوا ی گه رانیکی که م له کو لان و جاده کاندان... له سهری کو لان نیکیدا که دهر نه ده چوو وه ستان.

- ئه وه مالی محه یه.

مچه له شووشه که وه ئیشاره ی بو دهر گه یه کی ته خته کرد له وسهری کو لان نه که.

به ره له وه ی دابه زن حه مکی دهستی به باخه لیدا کردو به کابرا ی ئه فه نی وت:

- توخوا کاکه گیان ئه زیه تمان زۆردای... چند ده فه رموی؟

- ئه وه چیه. پاره ی چی؟ کوره کاکه هیه چ ناکاو خوا حافی زتان بی... من چیم کردوه، به لام زوو ئه و داماره به رنه خهسته خانه.

له مه دا ئافره ته که ش که وته قسه و سهرزه نشتی حه مکی کرد که پاره چۆن وهرده گرن... ئه ویش ئامۆزگاری کردن که تازوه بیگه یه ننه خهسته خانه.

حه مکی مچه ی کرده کو ل و دو عاخوازی لی کردن و به ره و دهر گه ته خته که هه نگاوی قورسی دهنه.

لهسه ر کانی، ماموژنه فهیمه له ئاویپاکردنی دوپارچه فافۆنهکانی بۆوه مهنجهله مسهکهی نا بهپلوسکهکهوه و پری کرد... ئاوری بهلای (خاوه ر)ی ژنی (وهسمانه درێژ)دا دایهوه و قسهکهی بۆ تهواو دهکرد:

- جا لهدهوری سهرت گهڕیتم، شهوگار کردی و من کردم... کوپراییم دایه و لالیم... نه مزانی کام مردوو بوو گۆرهوشار ده درا، هه رچه ن هاواری ده کردو ده لالا یهوه... دهنگی ده چوو هه رش ی عه زیم.

به چمکی له چکه کهشی چاوه کانی سړی و هه ردوو دهستی کرده هه واو پارایهوه:

- تۆه خوا یه ره حمان پێبکهی له عه زایی قه بر، ئاوا زه لیلیمان نه که ی... کچی به خوا خۆم نه گرت له کونه کهوه ته ماشایه کیشم کرد، هیچم نه دی له تۆه لێ گری شینباو نه بی به حه وادا چوو.

خاوه ر گورج قسه که ی پێ بری:

- خۆیه تی... ئه و انبوون، گۆره وشاره که یان داوه و چوونه ته وه بۆ عه رش، کچی داده فهیمه عاله مه که خراپه و خوا نانس... خوا یه تۆه.

یه ک دوو دهسته کچیش که له چریه و تریقانه وه دا بوون و به ده دم جلشوشتنه وه که وتبوونه دنیای خۆبانه وه، جار جار به سه ر سو پرمان و بیده نگیه وه گوپرا دیتری قسه کانی ماموژنه فهیمه و داده خاوه ر ده بوون، (می مکه سه فێ)ش که به شان ه داره که ی خه ریکی پرچ داهینانی بوو، تا ئه و کاته مه قی له خۆپریوو قسه ی نه ده کرد، لێ ره دا ئیتر شان ه داره که ی کرد به جامه ئاوه که ی کو شیدا و هینای به ئه گریجه سپیه به فرینه کانیدا و لۆمه ی کردن:

- کچی ده بیبرنه وه و چیتانه به سه ر ئه و کارانه وه، ئه وانه بۆ ئیمه نییه با سیش که ی ن، چه تیو فهیمه نه خه له تاب ی شه ویک ی که پروانیته ئه و سه ر قه برانه... خوا یه تۆه و لیبیان مه گره، نه فامن.

ماموژنه فهیمه به کول و قولپه وه قسه که ی سه نده وه:

- میمی گیان، جا توخوا من حه دم چیه خۆم له قه ره ی ئه و شتانه بدهم،

ناشو کری نه بی له وه ته ی جوانه مه رگه چۆته جیی هه قی خۆی، ئه و دایکه ت کوپری... بۆ شه و خه و له چاوم ده که وئ؟. ئی ئه و کلۆله لیشی جیماره سه رباری هه مووی، به خوا شه وگار هه ر به دیاریه وه... یاخوا دوژمنیشم به جهسته ی من نه بی، کافریش سکی نه سووتی.

- خوا گه وره یه، رۆله خوا گه وره یه، شوکرانه بژێره و چارچیه.

که میمی ئه م دلدا نه وه یه ی دایه وه ئیتر ماموژنه فهیمه قاپوقا چاخه کانی کوکرنه وه و مهنجه له ئاوه کهشی نا به سه ر ته وقی سه ربه وه و به ره و ده ره وه ی که له کی کانیه که رۆی.

حه مه، ده مه و عه سرتکی درهنگ له سه ر بانه که کای ناو ره شکه که ی به سی لکی له به ره وه به کللا ورۆژنه که دا ده کرده خوار ی بۆ ناو کادینه که، زوو زوو به تیل ه ی چا و له مللا و ئه ولای ده روانی، هه رو هک تا وانیک ی کرد بی و له ترسی ئه وه دابی که سی لیبی به ناگا بووی.

له سه ربانی مزگه وه ته که وه که پشتی به رتگاکه ی ئه ولا ئاشه که وه بوو، خه لیفه به شینه بی سی غاریکی ده پیتچایه وه و قسه شی بۆ (فه قی عه بدوللا) ده کرد، هه رکه حه مه ی مه یته ری چا و کرد، ئیستیکی کردو به په له توره که که ی پیتچایه وه و کردی به قه برغه ی دا و وتی:

- فه قی عه بدوللا نه جوولیبی، هه ر ئیستا دیمه وه لات، و ابزانم ئه و کایه ته ره و ا حه مه ده بکاته خوار ی.

به په له هه ستا و به ره و ئه و ی رۆی، فه قیش له شپه زه بی خه لیفه سه ری سو رما، له به ر خۆیه وه وتی:

- ده بلتی کلۆل چیته به سه ر کاری مالی ئا غا وه، ته ره با ته ری خوا ی ده کرد درزی... بۆکی ده که ی؟

فه قی (ئه بی سو ب) ی ها وریتی له ولا وه له سه ر با گردینی سه ربانه که دانیشتیوو، (گولستان) ه که ی سه ر رانی دا خست و وتی:

لیتی ده خوا، تۆ چوزانی تا له وه ره که ی پاکژ نه بی ئاوا خه لیفه و مه لا عومه ری خۆمان به په رۆش ده بن بۆی؟

- بهسیه فهقی ئه بیوب، بهسیه، هیند له ئاست مه لا عومه را توندی بویه چاره ی ناوتی.

- مه لا عومه ر کراوه به مه لا، ئه گین چۆن مه لایه تی راست وا ده بی، منیش واجبمه به ره بهستی چه وتی و خوارو خیتچییه کانی بکه م، الساکت عن الحق...

- شیطان آخرس... راسته کهیت، به لام به خوا به من و تو چاک نابج، هه روا رایکیشاوه.

- نابج و نا کرئ، ئه و پیاوی خوا به و مه لای دئییه، ده بی له هه موان زیاتر پابه ندی شه رعه که بی، بروانه مه لا خالید له ناحیه... سی مانگ له شار گرتیان له سه ر که لیمه به. ئیستاش به ده میا نه هات.

- ناوی ئه وت هینا... نیازمه بو (جمه) که بجمه لای ئه و، چۆنه.

- زۆر چاکه، سی (موسسته عید) ی تری له لایه، له م ناوه بو (جمه معل جهوامیع) مه لای تری وه ک ئه و نییه.

ئه وه ی هامشوی مزگه وتی بکر دایه، ده یزانی نیتوانی مه لا و فهقی ئه بیوب هه میشه ئالۆزو گرژ بوو، ئه م وه ک گه نجیکی حه زبه زانست و خوتنگه رم بو په یه وه یی ئایینه که و مه لاش وه ک مشه خۆرکی چاوبرسی... ئه مه نیتوانیان بوو.

فهقی ئه بیوب له لای خه لکه که ش هیند خۆشه و بست بوو هه ر به مه لا ئه بیوب بانگیان ده کرد... ئه مه یان هینده ی تر مه لا عومه ری لی په ست کردبوو.

خه لیفه خه می کای ته رو کادینه که ی نه بوو، هه رکه گه یشته لای حه مه:

- حه مه ماندوو نه بی.

- خوا سه لامه تت کا خه لیفه، ده سته کانت ماچ ده که م.

- راوه سته حه مه، ئه وه تو چی ده که ی؟

- بو؟. ئه ی نابینی کایه ک ده که مه ناو کادینه که وه؟!.

- کوره مالکاول ئه و جیگه و ریگه به ی مچه تان لابر دووه؟

ده جارئ ئه و سیپال و شیتالانه ی ده رکه و قاپوقاچاخ و گۆزه له ئاوه که ی لابه، تا سه به ی گۆبه ندیکمان بو نه گپرن.

- ئا به خوا راست ده فه رمووی، به زاتی خواهۆشی ئه و شمه کانه م نه بوو... کوره بابه ئه و سه گبابه نه گبه ته هۆشی لانه هیتشتووین، ئیشه که ی تیکداو ملی شکاند، خۆی دووره وه که وت و سه رئیشه و ده ر دیسه ره که شی بو ئیمه جیهیتشت.

- بو. هیچی تازه بووه؟!.

- ئه ی چۆن، هه رکه ره وانه مکردن، یه که و راست به ره ولای خه رمانه که چووم، له وئ تووشی (عه لی میمکه په زئ) هاتم، قسه ی بو داده ریحان ده کرد، گوا به (شیخ نه جمه دین) ی کادیر به پیتوشوتینی کوشتنه که ی سو فیه وه هاتوو، ئه مشه و له مالی ئه وانبوون و وابزانم ئیسته ش هه روان له ئاوا ییدا.

کوره بابه ئه م شته گه وره ده بی، کوره کانی سه ر به شۆرش و پشتیان قایمه.

خه لیفه هه ر گوتی ده گرت و چاوه کانی شی زه ق ده چوونه وه، رپه وقه سپیه که ی قنچه که کانی وشک ببۆه... ده می ببوو ته له ی ته قیو، سی جار ده بو یست سیغاره پیتچراوه که ی بنیتته ده می دار جگه ره که ی، هه ر ده که وته وه کۆشی، دلئ که وته په له په ل و ئه ملا و ئه ولای ناوچه وانی قورسوون مه ته قی له خۆ بریبوو.

(ئه م کاسه به بی ژیر کاسه، نییه، ئه ی چۆن ئه مان نه یانزانیوه که شیخ نه جمه دین هاتوو؟ کوره ئه ی چۆن نه یانزانیوه که کورانی سو فی له لای شۆرش شکاتیان کردوو... بۆیه ئاوا له گه ل قۆمیسه رو معاون و ناحیه دا سارد بوون...)

- خه لیفه، ئه وه چیه ئاگات له منه؟

خه لیفه له به حری خه بالآتدا هاته ده رو رووی کرده حه مه:

- ئا ئا، حه مه. ده تو چیم پیت وتی وابکه و منیش بزائم ئاغا نابینم.

که هه ستایه سه ریپ و لای کرده وه، فه قی عه بدوللا قولینه نانه که ی به بن ده سته وه بوو، له بن بانیزه که ی مالی ئاغادا وه ستاو... خونچه به نانیکه وه

به ره و پیری هات و یهک دوو قسه‌ی له‌گه‌ل کرد، نانه‌ی دایه ده‌ست، فه‌قن نایه ناو قولیتنه‌که‌و به‌زهرده‌خه‌نه‌یه جوابی داوه: ئیتر رۆیی.

میشکی خه‌لیفه به‌شتی گه‌وره‌تر له‌مه‌وه خه‌ریک بوو، بۆیه هه‌ر گویشی پێ نه‌داو به‌په‌له له‌حه‌مه جیابۆوه و چووه خوارئ.

حه‌مه‌ش سێ لکه‌که‌ی داناو چوو بۆ کادینه‌که‌ی مائی خه‌لیفه، تا ئاسه‌واره‌کانی ساته‌ پر له‌ سوێ و ژانه‌کانی مچه نه‌هیتلئ.

(محه سوور)ی خوشکه‌زای مچه پیاویکی تابلئیی نه‌گبه‌تی سه‌ ره‌گه‌به‌نه‌ند بوو، دل‌ساف و نیه‌ت پاک، شته‌کانی وه‌ک خۆی وه‌رده‌گرت، پێچوپه‌نای نه‌بوو، به‌لام له‌ دواییدا به‌گه‌چه‌ل و ده‌ردیسه‌ری بۆی ده‌که‌وتنه‌وه.

ئه‌مجۆره‌ که‌سه‌نه‌س له‌سه‌رده‌میکی ئاوا هه‌میشه تووشی گه‌چه‌ل و به‌زمی که‌سانی زۆرزان و ده‌سه‌رو لاسار ده‌بن...

دواجاریش هه‌رچه‌نه‌ند له‌ته‌مه‌ندان و کاره‌ساتی رۆژگاریان به‌سه‌ردا هاتبئ... که‌چی وه‌ک تاویری لاپال سیلاو تلیان ده‌داو چه‌شنی پیره‌داری ره‌گ رۆچوو تۆفان له‌بێخی ده‌ردینئ.

که‌ باوکی له‌و هه‌رده‌ داری ده‌پری ته‌وراسیکی داوه‌شانو مائی به‌قوله‌پیی خۆیداو دایه‌یتنا. هه‌ر ئه‌وه بوو ئیتر زه‌یفی لی ستاندو لیبی پیس کرد و ئیوه‌ خۆش.

محه‌ دوای سائئ عه‌سه‌که‌ری ته‌واو کردو هاته‌وه، دایکه‌ پیره‌که‌ی هه‌لگرت و چووه‌ ناحیه، له‌وئ بوو به‌سه‌قای سه‌راکه‌و له‌ کانیه‌که‌وه به‌ته‌نه‌که‌ ئاوی کیش ده‌کرد، مانگی هه‌شت دیناری هه‌بوو، یه‌ک و روعه‌یکیش له‌مائی مدیر وه‌رده‌گرت؛ چونکه‌ له‌دوای نیوه‌رۆوه ئاویشی بۆ ئه‌وان کیش ده‌کرد... ئیتر ئاوا مایه‌وه تا دوو سال، دایکه‌ کلۆله‌که‌شی بوو به‌ساقه‌ی تۆ.

محه له‌ژیر باری ته‌نه‌که‌ ئاوا ئه‌ملاو ئه‌ولای ناوشانی ده‌توت دیواری

(ئه‌شکه‌وته که‌ری لای خۆبانه، که‌ سال دوو زده‌ی مانگ چۆر چۆر ئاوی پیاوه‌هاته خوارئ، رۆژانه‌ شانی راستی به‌ره‌وخوار شه‌لالی ئاو بوو، شه‌وانه‌ش له‌تاو بروسه‌کی ئیش و ئازاری سێ به‌نده‌ی حالئ نه‌بوو، جا وازی له‌وکاره هیناو به‌ته‌ماعی کاری باشته‌ له‌سه‌ر قسه‌ی دۆستییکی روه‌وه به‌غدا رۆیی، له‌وئ بووه شاگردی ئوتیلئیکی بچوک له‌ په‌تایه‌کدا، رۆژئ بۆ کاریکی خاوه‌ن ئوتیله‌که‌ به‌سه‌ر جاده‌ی ره‌شیددا ده‌رۆیی، کابرایه‌کی گرگنه‌ی سه‌ر رووتاوه‌ی له‌پشته‌وه چاوکرد، ورد ورد ده‌رۆیی و جار ناجاری لایه‌کی بۆ جام‌خانه‌ی دوکانه‌و موغازه‌کان ده‌کرده‌وه و ده‌پروانیه شه‌مه‌که‌کانی ناویان؛ وایزانی (پۆلسه‌ کوئیر)ی سایه‌قی لای خۆبانه و پێی هه‌لگرت تا نیژئیکی بۆوه، ده‌ستی راستی به‌رز کرده‌وه و تاهیتزی تیا‌بوو شه‌پازله‌یه‌کی مائی به‌پشتی ملی داو به‌گه‌مه‌وه وتی:

- پۆله... ده‌بخۆ ئه‌وه هه‌قی شه‌پازله‌که‌ی پار زستان.

کابرا ئاوری دایه‌وه، به‌لام ده‌مو ده‌ست ره‌نگی په‌ری و وه‌ک زه‌عه‌فرانی لپه‌هات و نیوه‌مردوو یه‌ک دوو ورته‌ی لپه‌هات و... که‌وت.

پۆلس نه‌بوو!!

خه‌لک و خوا کۆبوونه‌وه و (محه‌سوور) یان گرت و له‌گه‌ل کابرای نیوه‌گیان پۆلیس بردنی.

سه‌ره‌نجام محه‌ شه‌ش مانگ به‌ندکراو چی له‌لای خاوه‌ن ئوتیله‌که‌ کۆکردبۆوه له‌مانگانه‌ی خۆی و شاگردانه و به‌خشیش... هه‌مووی له‌م به‌زمه‌دا داناو چۆن هاتبوه‌ به‌غدا ئاوا لیبی ده‌رچوو و هاته‌وه شار... لپه‌ش ناسیاو و خزم هه‌ولیان بۆداو به‌پاسه‌وانی مه‌کته‌بئیکی کچان دایه‌مه‌زاند.

به‌رۆژ هه‌رکاری بیوایه ده‌یکردو به‌شه‌ویش له‌و مه‌کته‌به‌دا ده‌بوو... ئیواره‌یه کابرایه‌ک به‌جه‌له‌بئیکی بیست سه‌ریه‌وه به‌وناوه‌دا تیبه‌ری، محه کورسییه‌کی له‌به‌رقاپی مه‌کته‌به‌که‌دا دانا‌بوو و قنج له‌سه‌ری دانیشتبوو، کابرا له‌گه‌لیدا که‌وته قسه‌و دوایی رێککه‌وتن که‌ ئه‌مشه‌و رێگای بدات بزنه‌کانی بکاته ژوو‌رێکه‌وه و خۆشی لای ئه‌و تا به‌یانی بنوی، به‌یانی زوو

ده یانباته مه یانه که بۆ فرۆتن.

ئه وشهوه به قسهی خۆش و دهمه ته قن پیکهوه بردیانه سه ر.

به یانی شه به قی کابرا دواى نوێژکردن بزنه کانی بردوو ده روپیتیشی دایه، محه پیتویستی به و پاریه بوو، ئی خۆ هیچ نه بووه، دهستی به گسکدانى ژوو ره که کردو پشقل و ریخه کانی کوکردهوه، به لام بۆن و به رامه و جی میزه کانیان نه ده شاردرایهوه، په نجه ره کانی خسته سه ریشت و یهک دوو سه تل ئاویشی کرد به ناو ژوو و نیوان کورسی مناله کاند.

که دهوام دهستی پیکرد، مامۆستا و قوتابی ئه و ژوو ره کاسبوون، کاره که ئاشکرابوو و شت که وته په سمیاته وه، له سزای ئه مه دا دواى سێ رۆژ گواسترایه وه بۆ قوتابخانه ی ناحیه یه کی دوور له شار... ناچار دهستی له مهش هه لگرت و بووه شاگرد چایچی.

چاخانه که له نیوه ندی دوو راسته جاده ی ناوه راستی شاردا بوو، به حوکمی جیگا که ی به یانی و نیوه رۆ و ئیواران جمه ی ده هات، ئه و سه ربازانه ی داده بزین و له شوینه دووره کانی شاره وه ده هاتنه وه، شوینی دانیشتیان ئه وئ بوو، سیخو رو ئه من و زۆریه ی فه رمانبه ره عه ره به کانی ش هه ر له وئ داده نیشتن.

محه له گه ل زۆریه یاندا ناسیاوی و دۆستایه تی په یدا کردبوو؛ (عه ریف چخپو رو) که به ووه دۆستی و جار جار که ده چۆوه سه ر له مال و که سی بدات، ئه و شمه کانه ی ده بکرین بۆ دباری، لای ئه م دایده نان تابه یانی زوو ده بیردن.

له و سه ریشه وه جار بکبان نیوته نه که خورما و کونجیبه کی نایابی بۆ هیتناو ئیتر براده رایه تیان گه لی خۆشبوو.

رۆژی ده مه و عه سرێکی درهنگ کابرایه کی سه رو که لله زلی ره شی لچولیتو ئه ستووری کونه لووت فش خۆی کرد به چاخانه که داو هه والی عه ریف چخپو رو پرسی، محه تیی گه یاند که دانیشی و ها که په یدا بوو. کابرا دانیش و مچهش گورج چایه کی خسته به رده م و به خیره اتنی کرد، نه ده بوو

له مه زیاتر بلتی و بوهستی، چونکه (خاله عه به) ی خاوه ن چاخانه له شوینه که یه وه له سه ر کورسیه که ی لای ده رگه ی جامخانه که وه به لچاو خیتسه یه کی ئاراسته ده کردو ئیتر تیی ده گه یاند که بروات به لای کاری خۆیه وه.

دوا یی ده رکه وت که ئه م گرگنه که لله یه (طارش کزار) ه و له دایره ی ئه مندای روتبه ی (نایب عه ریف) ه و له و خوارانه وه گواستراوه ته وه بۆ ئیتره.

تابه مجۆره محه بی ئه وه ی به خۆی بزانی قاجی ده ئالا له تۆپه لئ ته لی دپکاویه وه که سته مه به توانی دوا یی رزگاری بی لیتی... به هۆی ئه مانه وه دهستی له هه ندی کارو باردا تیکه ل کرد که له راستیدا کاری ئه و نه بوون.

هه ر بۆ نمونه رۆژی عه ریف چخپو رو داوا ی لیکرد که جار جار ئه وانه ی گومانیان لی ده کری و سه ری چاخانه که ده دن هه ر به ئیشاره یه پیتیشانیان بدات، یا چاوه دیریان بکات، له مه وه هاتنه سه ر ئه وه ی که ئه گه ر هه والیک یا دهنگ و دویه کی وایان بۆ ببات که خیری حوکمه تی تیا دا بی ئه و ئه وانیش نایه لئ ئه زیه ته که ی هه روا به فپیرۆ پروا شتی پاره ی ده دن ئی!! (هه رباشه، له په نا شاگردانه و رۆژانه ی چاخانه که دا ئه مهش خوا نه ییری... ئیتر یه کلا ده بیتته وه و ده توانی ئه و بیوه ژنه ی دراوسیی مالی وه ستاشی بخوازی و بۆخۆی مالی پیکه وه نی... وهک ئه م عاله مه.)

(ئافتاو) یش بیوه ژنیکی جوان و له بارو خرۆخه پان بوو، له و ولاته ی خۆیان ره دو که وتبوو و له گه ل پیا وه که یدا هاتبوونه شار، زۆری نه برد که سوکاره کی پیا وه که یان کوشت و ئه م له مالی پووریککی هه ر له شار مایه وه.

دراوسیی مالی خاله عه به ی چایچی بوو، زوو زوو خاله ده یدا به گوئی محه دا که:

- ده لیتی چی ئافتاوت بۆ بخوازم... کوره محه له کیست ده چی... ئه و غه زو به زهت بۆ ناییتته وه.

- خاله ژنی چی، له کویم بوو مال پیکه وه نیتم.

- ئای گهوجه، خواکریمه... ئیمامی زامن ده لئی له تو هیممهت له منیش بهر هکته.

خاله عه به سه روسمیلی رهش ده کردهوه، تابلتی دلته رو پوخته بوو، له گه لئ ئه وهی ههشت منالی هه بوو، کهچی هه ر بوی بلوایه شه رلوانیسی ده کرد، یهک دوو که رهت له دالانه کهی خو باندا رتی به نافتاو گرتبوو، به لام ئه و کارناسکیکی سرکبوو، به و ئاسانییه خوئی نه ددها به دهسته وه... له وه زیاتر که دهستی بهر سینگ و بهرۆکی ده کهوت ئیتر هیچی تر. وه لاسل خاله عه به ده بیوست له رتی محه وه ئه منیش شتیکی چنگ که وی... خو سوئی ببوو وه، جار جار لای (فاتم) ی ژنی ده بوت:

- کوره نافتاو گرتکه گرتک، وه ی بمرم بوی.
- هه زار جار بمری، کوره عه بیه عه یب، به کچت ده شی.
- هه بهو... به زمه که یه، ئی خو کفره پیاو به شتی جوان بلئی جوانه... ئه ری فاتم ئه وه ژن بو و خوش باوه رین؟
- ئاخو ده تناسم، مه گه ر هه ر خو م بزائم تو چیت.
خاله به دهم پشتین به ستنه که به وه پیتی به پیتاوه کانیدا کرد و بی ئه وهی نقه بکات چوه ده ره وه.

زۆری نه برد محه بووه میردی نافتاو، ژیرخانه که ی ئه ولاتر که له تهک ئه وهی پووری نافتاو وه بوو گرتیان و له وی ده ژیان. به یانی زوو محه ده رده په ری بو چاخانه که و شه وان دوا ی بانگی خه وتنان ده هاته وه، جار جار نیوه پروان بو سه عاتی سی چاره ک ده هاته وه، هه ر به سه ر پیتوه نانیتیکی ده خوارد، خاله عه به ش پیتی لی نه ده برین و خوئی واده رده خست که وه ک باوکی محه به؛ نافتا ویش مالی ئه وانی به ماله خه زوری ده زانی!

به لام هه ز و چلیسی خاله بهرۆکی بهر نه ددها و هه ر هه لیتیکی بو پره خسایه ده ستیکی ده گه یانی، نافتاو هه ر جارهی به بیانوویه خوئی له چنگی ده رباز ده کرد، ئه ویش هه ر جارهی جو ره دانیتیکی بو رۆده کرد به قسه یه ته فره ی ددها. ئیتر تا سالیکی ته واو له ده ستبازی و پاره کیشانه وه زیاتر نافتاو

نه یده هیشته چی دی وه ده ست بیینی... به لام وا سال تیپه ری و هیچ دیار نه بوو؛ محه و نافتاو به عه زه تی منالیکه وه بوون، به لام نه بوو، هه ر چه ند پووره که ی هه ولی بو دان و خو یانیش هه ر خه ربیکوون... بی سوود بوو.

ئانه مه ده لاقه یه کی له باربوو بو خاله عه به که لیتی وه به چیته ناو ئه و باخ و باخاته ته رو جوانی نافتا وه وه. له م لاشه وه محه ی کلۆل عه ریف چخپوری راسپارد که ئه مجاره له به عدا ده رمانیکی بو بیینی، ئه ویش گفتی دابوویه و هه تا پیشی وت: که هیتام خو م دیم و به براژن ده لیم که چون چۆنی به کار بیینی!!

له ریگی هاته وه ی ئوتۆمبیله که ده که ویته بو سه یه که وه و عه ریف چخپور داده گرن و ده یه ن... وه ک به ردی به او ریتسه گو می که وه، ئاوا بی ده نگ رۆبی... بی سه رو شوین.

محش هه ر ده هات و ده چوو، له بهر خو یه وه ده بوت:
- ناوچه وان که نه به ینا نایه، به ختی ره شی من عه ریف چخپوریشی هه لלוوشی و به ده رمانه که وه بر دیان.

خاله عه به پیتده که نی و به پشتا ده کهوت و ده بوت:
- هه تبه ئه وه نده شوومی سه ری ئه ویشته خوارد، ده ئه مجاره طارش راسپیره... به شکم ئه و به یینی!!

محه دهنگی نه کرد، به پهستی و حوجه ته وه پری کرد به کاسایه کی سه ر ته پله کیکی نیزیکیه وه و به ره و لای وه جاخه که بو وه. مناله بو یاخچیه که پیتاوه کانی خاله ی هینا بو وه، له وه دا بوو له پیتی ده کرن، سه ری دانه وانده بوو؛ به کی سلای کرد، هه ر به دهم قه یتان به ستنه وه سلایه که ی سه نده وه و روانی کارایه کی لادییبه.

- به بی زه حمهت کاک محیه دین لی ره یه؟
- بو چیته؟
- من خزمی ئه وم، هاتووم بو لای.
خاله لای بو ژوور و کرده وه و به ته وسه وه بانگی کرد:

- کاک محیه دین، کوره محه سوور ودره.
 رویشی کرده کابراو داوای لیکرد که دانیشی و:
 - خیره... تو چی ئهوی؟
 - پشت به خوا خیره دهبی، ئهوه خالی کاکه محه مان هیناوه، ناساغه، وا له مالهوه.
 هرکه محه گه یشتی رووی کرایهوه و دهستی خسته ناو دهستی هممکی و به خیره هاتینکی گرمی کرد، نهوه ستاو:
 - دانیشه با چایه کی جوانت بو بیتیم.
 خاله له سهر کورسیه کهی خویره پالی دایهوه و پرسى:
 - ناساگی چیه، چ خیره تی؟
 - به خواچیت عهزرگه م... سی چوار روزه له وه ههرده ته وارس دهوچوه و داویه له ئهژنوی خوئی، و اما ترانی لای خویمان خوشهوه دهبی، که چی فایدهی نه بوو. ئیستاش زه یفی لی سته ندووه و هیناومانه ببیهین بو خهسته خانه.
 - جابو زووتر نه تانهینا، کوره بابه ئه و شتانه له لادی چۆن دهکری. وا دیار بوو خاله هیند مه به سستی نه بوو، بوئه رووی وهرگه پراو چاوه پروانی زیاتری نه کردو به سهر شاگردیکیدا نه راندی که بجی ئه و بو شانه کۆکاته وه.
 هممکی به دهم چا خوار دنه که به وه خه به ره کهی دا به محه، ئه ویش هه ستاو به رکۆشه کهی له خوئی کردهوه و ئیزنی له خاله خواست و رۆیشتن.
 له مالهوه محه تاساوشپرزه بوو، له و حاله ی خالی تیادا بینی و له و رهنگ و رووهی هه بیسو، به لام گورج دهستی کرده ملی و توند به خووهی نووسان و به کول گریا، زور گریا هه تا ئه ویشی هینایه گریان... نافتا ویش بهک دوو کورکهی لیوه هات و چاوی سری.
 - من بزائم وا نبیه.
 - یانی چی؟
 - ئه مه جیتی ته وراس نبیه... بو راست نارۆن.
 هممکی روانیه مچه، به چاو دهیپرسی که بلتی چی؟

مچه پالی دایهوه و بهک دوو جار کۆکی، کۆکینیتی پر له نازار و ئیش.
 - هه رچی بی، قور به سه ربیه و هاتووه، ئه گهر هه ر ئه و رۆژه بهاتایه ئیستا ناوای لی نه ده کرد.
 محه له وه تهی برینه کهی دیوو؛ ئه ژنوی شکابوو،
 پر به دل به زه بی به خالییدا ده هاته وه... فرمیسک و قولپی گریانی هه ر نه ده نیشته وه:
 - داماو ناخو چند نازارت چه شتی، بی کهس و بی دهر، چه ند م وت کاولیکه و وهره شار، خوا پارویه نان هه ر ده دا و له برسان نامری... دهستم شکئی.

 ئه وشه وه دیوه خانه کهی ئاغا جمه ی ده هات، دو که لی جگهره په نگی خوار دبووه، هه ناسه سوار ببوو، شه وق و رووناکى لۆکسه که به ده ست پیره دو که له وه هیلاک ببوو، همه خیره خیره سینیه چای ده هینا و له به رده می میوانه کاندایه نا، گهرمی ژووره که کاری له ئاغا کردبوو، ورده تنۆکی ئاره قه نیو چاوان و سه رلووتی گرتبوو، سه ر روومه ته کانی سوور هه لگه پرابوون، چاوه زیته گه شه کانی به هه ر چوار لادا ده گه پراو نه یده هیشته هه ر قسه یه ئه و بگرتته وه، به بی وهرام تپه پری.
 گورسی قسه سه ره کهی به ده سستی شیخ نه جمه ددینی کادیره وه بوو، ئه و کۆره کهی ده گه پراو راو بو چوونه کانی به ئه ندازه ی تپه گه یشتنی خوئی و راسپارده کانی سه روتر له خوئی ده خسته روو، ده بزانی ئاغا نهک له م دییه دا به لکو له ده ورو به ره که شیدا ده سته لات و قسه ی دهر او، ناوچه که دۆست و لایه نگرانی شوپشی که میوون، باشترین هه ل بو راکیشانی ئاغا به لای خو یاندا هه لگه و تووه...؛ ئه مان ده یانویست دییه که بیته بنکه یه کی پی شه وه... هه ر له سه ر ئه مه ش بوو که باسه که کرایه وه، له سه ره تادا هه ندی توند و تیژی و چاوسوور کردنه وه ی نواند و ئاغای که می ترساند، به لام گورج مامۆستا لایه کی باسه کهی گرت و تپکه ل به یه ک دوو ئایه تی قورئان

و حه دیسی کرد؛ ئەوهی دهرخست که گومانی بی بناغه گوناهاوه و پیغه مبه ریش سه لاتو سه لامی خوای لیبی نه هی لی کردووه.

ئاغا دهربخست که راسته سوئی رهحه تی پیاویکی پاک و سافییلکه بوو، به لام خو ناحه زیش زوره و کهس لیبی بی بهش نییه... عارف به ده میاندا ته قیه وه و به ته وسه وه وتی:

- وهک کئی ئاغا؟ بو ئیمه ئەم ناحه زانی خومان نه ناسیوه؟

- من ناوی کهس ناهینم، به لام کورم، خوتان باش ده زانن کئی دۆستتانه و کئی دوژمن.

- ئەمه راسته... به لام دوژمن به رادهی کوشتن، ئەوه ئیمه نه مانبووه.

خه لیفهش ویستی به شدارییه کی هه بی له داکۆکی کردن له ئاغا، پیتی به جهرگی خۆیدا ناو وتی:

- ئەری کوربه شیرینه کهم، عارف گیان، توش کاکه عه بدول خو هه موو دوینی بوو وه لی هه مزه قیت داوای خوشکه که تانی کردو نه تاندا پیتی، گوايه نازانن چ خومی شتوا له سه ری؟!

ئەری برا ئیستاکئی خۆمانین... عه بدول گیان تو له سه رچی له شاره وه هاتیته وه و واژت له خۆیندنه کهت هینا؟

عه بدول وهک ساچمه زهن به ده میدا ته قیه وه و وتی:

- خه لیفه قسه کانت له وه ده کهن خۆینه کهی باو کم ون کهن، گوايه وه لی بوو به و پیاوهی باو کم بکوژی؟ ئی هاتنه وهی من چی هه یه به سه ر ئەم کاره وه، تیم ناگه یه نی؟

شیخ نه جمه ددین ته زیحه قه زوانه کهی ناو دهستی گرمۆله کرد و له به رده میدا داینا و سه ری هه لپری و وتی:

- نا... کاکه عه بدول ئەمه ش ره وایه، پیاو ده بی هه موو ئیحتیمالی لیک بداته وه، ئەمه شتیکی هه روا ئاسان نییه که دهسته چه وره که راسته و راست بسوین به سه ر که سی کدا و لاکانی تر وه لاخه یین.

لیره دا ئاغا گه شایه وه، به هه مووانیدا روانی، به لام ئەمه زوری نه بردو

دلی کهوته وه په له په ل... که عارف پرسى:

- یاشیخ بو خاتری خوا، ئەی مچهی سه گباب چی لیبکه یین، ئەو کوا، له و شه وه وه بو ون بووه؟

- ئاخه ئەمه ش به کیکه له مه ته له کان، مچه چی لیتهات، هه ر ئەو ئیواره یه له ناو دیدا بینراوه، که چی بو به یانی ون بوو.

ئەمجا لای کرده وه به لای ئاغادا و پرسى:

- به راست ئاغا... مچه پیاوی تو بوو!!

ئاغا گورج قسه کهی قۆسته وه و وتی:

- کوربه کاکه شیخ چهند جاری بلیم، دنیام به دوی ئەو سه گبا به دا ته ی کردووه، به خوا ئەوه مه لا عومه ر ده زانی هه ر ئەوشه وه نیازم بوو بانگی بکه م و له م جرت و فرته ی شاری بکوژمه وه، به لام خو ئەوه حه مه، ناردمه دوی و ئیتر به نان هات و به ئاو خورا، ئەملا مچه و ئەولا مچه.

شیخ نه جمه ددین پشوویه کی دا و پالی دایه وه، وهک به عارف و عه بدول بلتی: ئەمه وه لامی پرسیا ره که تان. دوا یی رووی ده می کرده مه جلیسه که و وهک نوینه ری لایه کی ده سه لاتدار به لۆمه و سه رزه نشتیبه وه پرسى:

- باشه که شتیکی وا ده بی نابی خه به رمان بدنه ی؟ کوربه با به حوکمه ت خوا خوای که سیکی تی له ناو ماندا بیکری؟ ئەم کابرایه ده لئین له شار خوشکه زا کهی گه وره یه... هه ر ئەو کرپویه و ئاوا ی لی کرد.

هه ر له و ئاندا حه مه هاتبووه ژوره وه، به دهم پیا له کوژدنه وه وه سه ر بکی بادا و وتی:

- ئم م م... محه، محه سوور به خوا هه وینی نو قازان شیره، هه ر له شار زانیویه کاکه عه بدول چیه و چی نییه.

خه لیفه ش بی ئەوه ی روو له کهس بکات، له به ر خۆیه وه به به رزی بو ی ته وا و کرد و وتی:

- به لئی؛ به لئی... هه روا بوو، په نجه کانی هه لوره ی به خوا هه ر به دوا یه وه بوون. با سه کان لکی زوریان لی ده بووه... به لام بی ئەنجام، هیج

راو بوچوونی تاسهر نه ده گهیی، عه بدول و عارف هر له چاوی ئاغانیان ده ناسی، شیخ نه جمه ددین نه وه نده له گه لیان بوو تا ئاغا والی بکات مل بدا و بیته ریزه وه، ئاغا و ده ور به ریشی چلپاوه که یان ده دا به رووی مچه دا که رایکردۆته شار.

که میوانه کان ههستان، شهو زۆر درهنگ بوو، ئاغا تاسهر جوگای ئاشه که له ته کیاندا بوو، خیرا خیراش خولقی شیخ نه جمه ددینی ده کرد که له لای بمییتته وه... ئه ویش دوا جار ئاوریکی بو دایه وه و وتی:

- ئاغا... به شکم ته گهر بو ت کرا جومعه سه ریکمان لی بدهی له ودیو.

خه لیفه و مه لا عومه ر و حه مه ترسان، عه بدول و عارف له یه کترین روانی و سه رسامبون، به لام ئاغا نه ودیوی قسه که ی ده بینی و دلی کورکه ی بو نه کرد، به گه رمیه وه و تی:

- کارم چیه... به سه ر چاو، جومعه له لاتانم.

ئاغا شته که ی له موعه مادا هیشته وه، لای که س نه وه ی دلی نه درکاند، هه رچی ده ور به ریشیتی به گومان و به زهیی و ترسه وه لییان ده روانی.

له مائی سو فی فه و حوللاش عارف و عه ول تاده رنگانی له گه ل شیخ نه جمه ددینی کادیردا خه ریکبون که سه د ده رسه د باوکیان به فیتی ئاغا کوژرا و پیاو کوژیش هه ر مچه یه، نه مه راستیه کی نه گوژر بوو له لایان، هه ر ده بانوته وه، شیخ نه جمه ددینیش تاراده یه بو نه مه چوو بوو، به لام نه و جی پییه ی ده بانویست له و ناوچه یه دا بیکه نه وه ئاغا ی پیویست بووه، بو یه نه و زیاتر ده چوو به لای نه وه ی که نه مه ده ستی پیاوانی حوکه ته وه ده یانه وئ باری ناوچه که ئالۆزکه ن و لایه نگرانی شو رشی پت ته می که ن. بو به یانی ئاغا به شه وق و زه وقیکی تره وه به ناو دیدا ره تبه سو، حه مه هه ر زوو ده ره ریوو بو لای خه رمانه که، خه لیفه و مه وله ش دوی که وتبون.

ئاغا سه ریکی له مائی مه لادا و پیکه وه سه ره و خوار بوونه وه به ره و لای مزگه وت، مه لا به ریگاوه هه ر دلی له لای نه وه بوو که: تو بلیتی ئاغا مه سه له که ی له بیر مایح یان نا؟

بو یه که پییاننایه حه وشه ی مزگه وته که وه مه لا هه ستی کرد چوونه جییه که وه زیاتر په یوه ندی به خو یه وه هه یه، هه ر چه ند مائی خوایه و یه ک دوو هه له وه ری قسه زلی وه ک فه قی نه ییوب و فه قی عه بدوللا جار جار پی ششی لی ده گرن، به لام نه م خو ی جیگا که ده با به ریته،... مه لا له مزگه وته که یدا زیاتر هه ست به ده سه لات و قسه ریونی خو ی ده کات وه ک له جییه کی تر. ئاغا ش به وه ی له دلیدا بوو گشت گیانی پیته که نی، وای ده زانی نه و باره قورسه ورده ورده خه ریکه له سه ر شانی لاده چی و بگره ده سه لاتیشی زیاتر ده بی... مه لا نه مه ی به هه ل زانی و رووی تیکرد:

- ئاغا گیان، نازانم سو فی ره حیم بانگ نه که یه وه؟

- ئا... راسته که ی، به خوا مامو ستا خو ت ده زانی نه م روژانه هه ر جه نجالی گو تا و ورۆی نه و گوژر به گوژره بووین، پیم نه کرا به سه رو کاریه وه بچمه وه، جا حه زده که ی (سه له ی مجه ور) بنیره به دو یا با بیته لامان و مه سه له که به ریبه وه.

مه لا نه مه ی به دل بوو، به لام ده یزانی سو فی ره حیم وابه ئاسانی چنگ ناکه وی، ئیستا و له و ده شته ی خوار ئا واییه وه، له کارو فرمانی خو یه تی، جا به ئاغا ی وت:

- باشتر وایه هه ر شه و بنیرین به دو یا، بروا ناکه م ئیستا له مال بی.

- مه لا چۆنت پیخۆشه با وایی.

ئاغا ده یزانی کردنه وه ی نه م باسه و له م کاته دا گپچه لکی که ی بو قوت ده کاته وه، سو فی ره حیم نه گه ر ناچار کرئ و قایل بی به م کاره نه ی وه سمان چی لییده که ی؟. خو نه و هه تیوه سه رسه خته وابه ئاسانی مل نادا و له کو لیان نابیته وه. بو یه وای به چاک زانی جار ی نه م کاره بو ما وه یه کی که دواخت، هیچ نه بی تا یه ک دوو هه فته و بزانی خوا چی ده کات.

جا به یاریدا هه ر له ئیواره وه خو ی ونکات، نه مه ش ئاسانبوو، له عه سه ره خو ی دا به نه رزا و وتی هه رکه س هه وائی پرسیم بلین له مال نبیه، هه تا نه گه ر مه لا عارف و خه لیفه یونسیش بوون!

ئەم خۆ دزبنهوهیە ئاغا زۆری نەبرد، دوای نوێژی خەوتنان، درەنگی، حەمکی پەیدا بوو و لە شار گەرابۆوه، حەمەکه دەیزانی ئاغا لەماله، چوو سەرەوه و بەئاغازنی وت.

ئاغا زۆر بەپەرۆشی بوو، خۆی نەگرت. هەر بەمراخانێ و دەرپێ سپیە درێژەکهیەوه پیتلاوهکانی کردە سەرپێ و چوو ئەودیو، حەمکی بانگ کرد و هەک مەترەلۆزیهک لەدوای یەک پرسبیری ئاراستە دەکرد.

- محە؟ محە سووریشمان لێ بووه بەشت، گوی خوارد، حەددی چیە... جا ئەو پیاوهو بێ بەم ناویدا.

- بەخوا ئاغا خۆ زۆرم لەگەڵ وت، خوا هەلناگری مچەش هەر لە تەوراسەکه زیاتر هیچی تری نەوتوو.

- ئەو خەستەخانە؟

- دەلێن بۆ زوو نەتانهیناوه، برینهکه لێی پێس کردوو، لەوانەیه لەسەر ئەژنۆیهوه ببیرنەوه.

- باشتر، باوکم دەیکوژی... بەخوا سیرایهتی لێ سەندوو، ئەوساکە خۆشهوه بوو هەر لەشار دوکانیکی بۆ پێکهوه دەنێن و هەر نەیهتەوه.

- ئەمەیان چاکە... ئاغا ئەگەر مچە بەمە بزانی زۆر مەمنوونە.

- ئەو هەر وایە، گەوجە... ئەو نابێ خەمیکی دوارۆژی بخۆین؟

- خوا سەلامەت کات، ئێمە لە تۆ زیاتر کێ شک دەبەین.

ئاغا گورج بەدوایدا وتی:

- ئا... ئەو شەممە یا یەکشەممە لەوانەیه. بچم بۆ شار بۆ لای، بەراست مائی محە سوور لەکوێیە، بەشکم سەرپکی ئەویش بەم.

حەمکی بەوردی جێ و رێی محەسووری بۆ هەلدا و هەستا چۆه بۆ مائی.

ئاغاش بەم هەواله تازانە کهمێ پەشوکا، بەلام که بییری لەو هەش دەکردهوه که کورانی سوۆفی فەحووللا ناویرن توخنی شار بکهون، ئاسووده دەبوو... بریاریدا بەهەر نرخێ بێ نەهیلێ مچە جاریکی تر پێ بنیتەوه بەئاواییدا.

لە پەنجەرە. بچووکه کهوه مانگ بەخستی وهک سینییەکی شۆراوی بریقه دار، دیار بوو، کهم کهم گەواله هەوریکی بۆر خۆی دەکوتا و لیلی دەکرد، هەستی کرد کزیهکی مەیلەو سارد خۆی هاویشته ژووری و دای لە دەم و پرووی و گەردنی، ئاغا دەیزانی سالی درەنگه و گەلاوێژ کهوتوو، حەزی کرد تازوو حاسلات کۆکریتهوه و خەله و خەرمان و تووتن و گولەبهۆژەکانیش بیریته شار، ئەمانە بینه نەختینەو بەدەستیان بیتی، چونکه لەوانەیه پیتشەهات و باری وا بخولقی ئەم پەلوپۆ هاویشتنە ی ئیستای نەمینی.

تەزبیهکه له نیوان پەنجەکانیدا ئەملاو ئەولای دەکرد، چاوی بریووو ئەو بەشە ی ئاسمان که له پەنجەرەکهوه دیار بوو، هەناسە ی لەسەر خۆ و دەمی کهمێ کرابۆوه.

یەکی تیی بروناییه وای دەزانی ئاغا له حەوت سالان راست بۆتەوه، بەلام له ئاستی دیوی ناووهیدا: (ئەو پیاوه توند و بەسام و قەبەیه کهوتبووه دەشتاییهکی بەرفراوانهوه، هیلاک و ماندوو. بەتەنیا، ئەسپهکه ی تاو دەدا، له دوورهوه خالیکی رەش لەو دەشتە ی پان و پۆرەدا دیار بوو، ئاوژنگی لێداو پاژنە ی له کهلهکه ی ئەسپهکه توند کرد، جلەوی شل کردو خۆی بەسەر یهوه کور کرد، بەچار ناله لێی نیزیک دەبووه، ئارەقه و جوانا و بەلام و پاشلی ئەسپهدا دەهاته خواری، سمی چوار پەلی جار نا جار که بەناله کانهوه دەیاندا بەبەردەلانی رپگا دوورهکه دا چهخماخه و بریسکه ی لێ هەلدهستاو پووشوو و پاوهنی دورراوه ی دەوری گرتیبەردەدا... هات، هات... هاته بەرهوه؛ که روانی خونچه ی سوۆفی رەحیمه، پرچی درێژی بریقه داری بەناوشانیدا شوپۆتەوه، روومه ته پان و گوشتنهکانی تیشکی رۆژیان دەدایهوه، پیتخاوس نازانی بەرهو کوی پروا...

هەرکه ئەمە ی دی بەغاروه جلەوی فرییداو خۆی بەرهو لای خونچه هاویشته، ئەمەندە ی زانی لهو بۆشاییه ی نیوان خۆی و ئەودا دەرووی و دەفری، نەدەکهوته سەر زهوی... دەست و پەلی دەکوتاو... بەلام هەر دەرووی

دهرۆیی... خونچەش بە دنیا یە ترس و فرمی سکهوه تیی دەروانی و ده یقریشکان و ده یزریکان. زریکه یهک له ده شته پان و بی کوتاییه دا شه پۆله که ی دهرۆیی و ههر دهرۆیی، ناوێته به دوکهل و شالای گری پووشو پاوه نه که ده بوو.

- ئه ری چیبوه، له عه سهروه ده لێتی دنیا به سه رتا روخاوه، ده درهنگه نایه ی بنوی؟

به م قسانه ئاغازن ئاغای به ئاگا هینایه وه، ئه ویش گورج هه ستاو بی دهنگ دوی کهوت و چوونه ئه و دیو.

که چووه ژیر لێفه کهوه خوشی و ناسووده بیبه کی له نه ندازه به دهر به دهر و سهرانسهر جه سته یدا هات، گه رموگورپی باوهش و نامیزی ئه وه ی لایه وه ئه و نه دی تر هه وان دیه وه... وه رگه راو رووی تیکرد...

ئاغازن تا بلپی جوان و ته رو له بار بوو، شه و و پۆ به نه ندازه ی (میمکه فاتم) هیلاک ده بوو، ئه و به ده ست ئه رک و فرمانی مالی ئاغاوه و ئه میش به ده سته بنان به خۆدا و خۆ جوانکردن بۆ ئاغا.

کاتی خۆی که دایان پیی، ههر بۆ ئاو کردن به ئاگرێکدا بوو، خۆ به خزمایه تیش، له دایکه وه، ده یگه یشتی... به لام ده یزانی ئاغا پیاو پکی چاو له دهره، به هه موو هبیز و تینی ده یو بست سه رنجی بکاته خۆی، له مه شدا تا راده یه سه رکه وتوو بوو، به ژیری و زۆرزانی خۆی وهک ئه و ژنانه نه بوو که له خوتنا گیرای، به لکو تاراده یه به سه ریدا زالیشبوو و قسه ی له لای ئاغا بری ده کرد.

به لام هه رچه ند ئاغای ده دیی به ئافره تیکی که دا هه لێ دهروانی و یا نیوه شه و که له مال به دهرده کهوت ئه م کراسی گۆشتی که م ده کرد، له و جیو پیخه فه دا تا سۆزی تلی ده داو پیشی ده خواره وه.

خۆ هه رکه رووی تی ده کرد و وهک میرد مامه له ی له تهک ده کرد ئه م هه موو برینه کانی ساریژ ده بوون هه رچی په ژاره و دله راو کبیته تی به با ده چوو. ئه و شه وه یه کیتک بوو له و شه وانیه ی ئاغازن مه سستی خوشی بوو و له

تریقانه وه دا غه رق بوو، وای ده زانی خوشیی هه موو دنیا له و ساته دایه که هه ردووکیان به کول و دل ئامبازی یه کن و ده ست له ملانن.

نیو سه عاتیکی ده بوو ئاغا له ناودی دهرچوو بوو، به ریگا به رده لانیبه که ی لاپاله که دا به سه ر ئه سپه که وه دادگه رانه ناو دۆله که وه، ئه و دۆله له م کاتانه ی سالدا وشک و بی ئاو بوو، سه ر له به یانیانی وهک ئیستا فیتک و خوش، شوانه کان میگهل و مانگا و گوێلکه کانیان لیته دا مؤلده دا، تا چیشته نگاویتی درهنگ، ئه وسا به لا پاله که دا به ره و ژووریان ده کردنه وه.

که ئه مان گه یشتنه ئه و ی یهک سه گی در به مره مر و مرخه مرخه وه به پیریانه وه چوون، (ئه ولره حیم) ی شوانی ئاواپیش گورج لای کرده وه. هه رکه ئاغا و هاوه له کانی بیی گورج قۆربه چای سه ر ئاگره که ی جیه یشت و به ده میانه وه چوو... سه گه کانی له سه ر ری دوورخسته نه وه و فه رمسو فه رموی لیکردن، ئه وانیش ماندوو نه یونیان کرد و نه وه ستان.

ئاغا له وه ته ی له شار گه را بووه وه زیاتر دلێ ناسووده بوو، مچه ی یه کلا کرد بۆوه که هه ر له خه سته خانه هاته دهر چاوه روانکا پاره ی بۆ ده نیتری و لادوکانیکی بکاته وه، تازه به قاچ و له تیکه وه بۆ بیته وه لادی، ئی خۆ کورانی سۆفیش دانه کیره ی لی ده که ن... محه سووریش ئه مه ی لا باشر بوو، هیدی بۆوه وه هه تا برینه وه ی قاچه که ی خالی له لا کارێک بوو له خواپیه وه یه و ده سه لاتی عه بدی تیدا نییه!!... به لام ئاغا ده یزانی ئه و چل دیناره ی که له چاخانه که دایه ده سستی، محه ی به ته واوی گۆری:

- کورم تۆش به شی خۆت زه حمه تت دیوه، مه سه رفه ت بووه، فه رقی چیه مچه برا و کوری خۆمانه.

- خوا سه لامه تت کا ئاغا، ئه وه ی نه ده و یست... ئه وه ی هه شه هه ر ه ی جه نابته، ئیتر قه زاوقه دهر که هات ده سه لاتمان چیه.

- محه، رۆله ئیمه دووره شارین، بارمان جیاوازه... ده لیم هه رکه س هه وائی مچه ی پرسی بلێ ئاگام لپی نییه و هه ر باسی ئه م هاتوچۆیه ی

منیش بۆ کهس مه که. با شته که له بهینی خۆماندا بێ.

- بهسەر چاو، حیفت نه کرد مه گهر گل لیم ببیه.

ئا به مجۆره ئەملای داسه کان، ویستی چوونه کهشی بۆ بنکهی ئەودوو لایهقی کهسیکی وهک خۆی بێ. خهلیفه و همهی بهپوشته و پهرداخ و چهکهوه دوی خۆی خستن.

بێ دهنگی هاوهلیان بوو، لهو لاپال و دۆل و نشیوو بهرده لانه دا له تهقهی نالی ئەسپه کان و پرمه پرمی جار نا جارهیان چی تر نه ده بیسترا، ناوبه ناو دهنگی بالندهیه کی کیتی کپیی ئەو هه دهی داده دپی.

خهلیفه و همه، ئاغا یان باش دهناسی، ده یانزانی که کهوته لیکدانه وه و خه یالاته وه هه ز ناکات لیتی تیکدری؛ بۆیه بێ دهنگ دوا ی که وتبوون. خۆکه له بیر کردنه وه وه رسبوو، لای کرده وه و سه رتیکی له قاند و وتی:

- خهلیفه، ئای له محه ی سه گباب چۆن ژنیکی هه یه!

- به راسته، قوریان تاریفی ده کهن.

- ئەری قه سه م به خوا ده لیبی په لخه... کوره ئەو که ریبیا وه ئەو خرته ی له کو ی دۆزیوه ته وه.

حه مه له ده می سه نده وه و وه لامی دا وه و وتی:

- قوریان شارستان بی شه یه، شت نبیه تبا دا نه بێ.

خهلیفه وهک ئەم با سه به هه ل بزانی پرس ی:

- ئەری قوریان به راست ئەو شته راسته که ده یلین؟

- شتی چی؟

- گوایه محه له حکومه تدا گه وره یه.

- کوره شاگرده لای چایچیبه ک، وه لالا ته ره ماشی ش نبیه، هه ر قسه یه قسه... ئەم خه لکه نانس ی کیتی ک ده که نه گامیشیک.

- ده ی باشه ئەم پیا وه بۆ ناوی ده ر کرد وه؟!

- چاخانه که گه وره یه، هه رچی عه سه که ر و عه ره ب و پۆلیسی شاره هاشو ی ده کهن. ئەویش زۆریان دهناس ی، هه ر ئە وه یه.

- ده به خوا وایه، ئای له خه لکه که زامن و ئەقلیان وا له چاویاندا یه.

به م قسانه وه به به رزاییه که ی به ر ده میاندا هه لده زنان، هه تا و ناوشانی گه رم دا هیتا وه بوون، هه تا پیتیکی رینگا که به رز تری ده کردن دیمه نه که له خواره وه دلگیر تر ده بوو، ئاغاش به که یفه وه که وتبو وه با سی شار و ئەم سه فه ره ی.

ئهو هشی له یاد نه چوو که پیشهاتی خۆی له م سه فه ره یان به خه لیفه و همه بلتی، راست و رهوان ده یزانی که ئیتر هه ر ئاغا نابێ، به لکو ده سه لاتیکی گه وره تری ده بێ؛ به م پیتی ش ئەوان هه روا نامیتنه وه. ئەرکیان زۆر تر ده بێ و ناحه زیشیان ده بێ،... قسه کانی له وریا کردنه وه و ئامۆژگاری ده چوون، سه ره دا وه کانی قسه و به ر کردنه وه ی به ده یان لکی تر وه به ند ببوون، جاری وا هه بوو خۆشی نه یده زانی له کو تیه ده ستی پیتی کرد وه و بۆ کو ی، تا وای لیهات خۆی وهک میتشوله یه کی بیته یز ده بینی و که وتبو وه ناو داوی جال جالۆ که به که وه، په لی ده کوتا و هه ول ی رزگار بوونی ده دا، به لام بێ هه وه.

چل و هه شت سالی ته مه نی هه روا له م خاله بچو که دا کو بوونه ته وه و خۆشی باشی ده زانی که جار جار تیر نه خۆری و به ر چاوته نگی ده بینه می رده زمه و سواری ده بن، له سه ر سنگی خۆیان مه لاس ده دن و هه ناسه سوار ده بێ.

(مۆته که ی قورس و نه گرسی ئەم شه ی تانه به ده سه ساله جار نا جار که سواری بنیاده م ده بێ، ئەگه ر خۆفی خوار به ئاگا بوونه وه پیا و ده تاسینی... خوا عه بدی خۆی تا قی ده کاته وه، باشتر وایه زوو وریا بیته وه و سه ری هه لبر ی، شایه تمان به هه ق بی نی و په شی مان بی ته وه... ئەگه ن - ئەلخه نناسه که - له م خاله بچو که وه به سه ر دل مانه وه ده بیته دیو یکی چه ته ول ی فیله ته ن. قاچه کانی له عه رد و سه ری له ئاسمان؛ به ری دنیا مان لی ده گری و هه رچی چا که و باشه و خیره لی مان ده شار یته وه، دوا جار ده بی نه دیو و درنج و پیا خۆر.)

- تۆبه خواجه، ههرچی له تۆ غافلّه کافره.

که له بهروه ئهمه ی وت بهوانیشیدا روانی، ههر دووکیان بهسه ر و لاخه کانه وه ببونه مقه ببا و لهویان دهروانی، نهیان دهزانی ئاغا بۆ وای لیها توه و بۆ گیتزه لئوکه ی خه یالات به خۆبه وه لئولی داوه، یهک دوو جاریش له وه دا بوو له نگه ری له دهستچێ و بهسه ر ئه سپه که یه وه به لادا بی... ئه ی ئه م تۆبه و په شیمانیه چی بوو؟! که به و دووانه یدا روانی و سه یرکردنی ئه وانی دی تیگه یشته، جا به په شیمانی و له خۆبور دنیکه وه وتی:

- به خوا همه، خه لیفه، دنیا که هیچه... ئه م هه مو سه ر ئیشه و په لویۆ کوتانه ناهیتنی، پیاو نابێ خوا له بیر کات.

- زۆر راسته قوربان، به سایه ی خوا وه جیتی باوو با پیرانت کویر نه کردۆته وه.

- خه لیفه. جاری وا هه یه ئه و قسانه ی مامۆستا ده یانکات له به ر چاوی پیاو ده بنه گیاندار و خۆیانت پێ نیشان ده دن.

- ئاغا گیان هه ر وایه، جا به کێ و یژدانی بی و خوا به قووره تی خۆی رووناکی بخاته دلّبه وه. وای ده بینێ... ئه ی قور به سه رمان بۆ ئه و دنیا.

که له پیچه که دا چوون به و دیودا، دیمه نی کتیه به رز و نزاره چره کانیان لی ده رکه وت. ئیتر باسه که یان وه ستان و تاما وه یه کی که م چاویان به هه ر چوار لای خۆیاندا ده گێپا.

به ر له وه ی بگه یته ناو دێ، سه ر قه برانی له لای چه په وه لیته به دیار ده که وت، هه ر لیتره وه په ستی و ماتیه که ی سه یر ریپواری داده گرت، وه ک ده لیته: ومی باش نه بوو.

ئهمه وای له ریپوار ده کرد خه میکی تریش سه رباری خه مه زۆره کانی تری بی. له سه ر و خواره وه شاخه کان به شیوه یه کی ترسیته ر راست به حه وادا چوو بوون، ئه و جۆگایه ی دۆله که ی ده پری به ناو دیدا ده رۆی، هاژه هاژتیکی بوو بی ئامان. کۆتره باریکه تاو تاو له مبه ر بۆ ئه و به ری کتیه کان ده یاندا

له شه ققه ی بال؛ نمونه ی سه ره سه تییه کی بی ئه ندازه بوون، ریگر بان مه گه ر خوا بووایه و به قووره تی خوی.

له وه به ر دێ، له ناو په لّه هه نجیر و توو و چناره کاندای خانووبه کی گه وره و تارا ده یه پۆشته دیار بوو، په نجهره کوره بچووه کانی به سه ر په رتیه که ی به رده میدا ده یانروانی.

هه ر له دووره وه جووله و ها توچۆ تیایدا گه رم بوو، به لای ده سته چه پدا دوو ئۆتۆمبیل وه ستا بوون؛ جیتیکی لاندلۆقه ری گه وره ی خۆله میشی، ئه ویدی پیکابیتی که سه وز که هه ر چوار تابه کانی نیشتبوونه سه ر زه وی. له پۆلیس گیرا بوو و راپیتی ئیره یان کرد بوو، سی چوار منالّ هه لّبه ز و دابه زیان له ناودا ده کرد.

دوو دیل خه ریکی دارشکاندن بوون؛ که ته وه کانیان داده هیتنا یه وه بریسه که ی ده مه کانیان وه ک چه خماخه داده هاته وه، سه ر و ریش ها توو چلکن... له ولایشانه وه دووانی دی خه ریکی قورکاری بوون و له گه لّ پاسه وانه کانیاندا که وتبوونه ده مه ته قی.

(به ناو به فره که دا هه نگاوی نا، خومه ی به فره که ی ژیری بی ئه وه نده لاخۆشبوو. ویستی هه نگاوی دووه می توندتر بی، به لام:

- قوربان دوایی چی لیبیکه یین؟

به بیستی ئه م پرسیاره سه ری هه لّبری و چاوه کانی کردنه لووتکه که ی ئه و به ر، تریشقه به کی تیژ بروسکه ئاسا له نووکی لووتکه تاریکه که وه ها ت و داکشایه خواره وه، وه ک بازنه ی سه ررووی گۆمیکی مه نگ که به ردیکی تیهاوی، ئاوا رووناکاییه که فراوان بوو تا هه ر چوار ته ره فی گرتیه، له ناوه راستی ئه م رۆشنا ییه دا پیته چه ته ولّی زه ریپۆش به چه کی ته وا وه وه وه ک ئه رژه نگی دیو له سه ر شان لاشه ی مر دوویه کیان هه لّگرتبوو، هه نگاوه کانیان ئه وه نده به ئاسته م دنا ده توت پیته دهنین به هیلکه دا، تاو تاو یه کێ له وانه دوا ی هایوهویه کی ده رویش ئاسا به کپییه وه ده یوت:

- ئه وه ی ده پروات ده بی پروا... ناگه ریتته وه.

پێنجە که بەیەک دەنگ: ناگەریتەوه، ناگەریتەوه.
 جەنازە که لە دامینی شاخە کهوه بەناو رۆشناوییە کهدا دەهات، لەگەڵ
 نیزیکیبوونەوهیدا دەنگی چەکمە ی پێنجە کهش بەرزتر دەبوو و دیمەنە که
 سامناکتر دەبوو.

- ئەوهی دەروات دەبێ پروا... ناگەریتەوه.

- ناگەریتەوه، ناگەریتەوه.

رۆیشتنە که خیراتر دەبوو، لاشە که لەسەر دارەمەیتە که رادەتە کا و
 بەملاوئەولادا دەکەوت، ئەم وای دەزانی ئەو لاشە یە سەری پتووە نییە...
 ئەبلەق وەستابوو، هەتا هەناسەشی سوار ببوو... دەیویست بەهەموو
 هەستیەوه بزانی. تیبگا. بزانی.

- ئەمە کییە؟

- ئەمە کییە؟

- هەلۆیە کی ئەو لووتکە یە یە.

- بۆ مردوو؟!

- بەرز فری و تیژ داها تە خواری، بە حوججەت بەرەو مێیە که ی داکشاو
 بەرلەوه ی بیگاتێ خۆیدا بە گابەردیکی نوالە که دا؛ ئیسقانه کانی سنگی
 بوونە خرخال، دەنووکە چەماو تیزه که ی چۆوه بە که لله ی سەریداو
 نینۆکه کانی یەک بەدوادا شکانه وه، گیانیشی وەک چرە دوکە لێکی
 شینباو لیبی جوێ بووه و لە ئاسماندا رەویبە وه و نەما.

- ئە ی گابەردی سەر نوالە که؟!

- هێچ. تەنیا تۆ پەلێ پەرۆ خۆتین نەبێ هێچی نەگرتە خۆی... ئەویش
 بەبەر تیشکی خۆره که وه وشک بووه و بای وەشتیش ئەو بتری برد و کردیە
 ئاردی ناو درک.

یەکی لەوانە ی جەنازە که بیان هەلگرتبوو هەریە دەم رتووە ورد ئەمانە ی
 بۆ گیترا یە وه. کاتیکی زانی ئەوان لە رووناکاییە که وه چوونە تاریکیە کی
 ئەمۆستە چاو، دەنگە کانییش ورده ورده کپترو نزمتر... هەتا نەمان.

مچە که لله هیشتا وەستا بوو و چاوەروانی وەلامە که یبوو... بەنەر یە کی
 بێزار یە وه پرسی:

- چیت دەوی؟

- قوربان وتم دوایی چی لێ بکه یین؟

- سەری بخەنە قەبری باوکییە وه.

- قوربان کی؟!

- ئە ی تۆ کی دەلێی؟

- مەبەستم حەیانە کیتیە که یە.

- ئا... بەخوا مچە هۆشم لەلا نەماو. ئاگریک بکه نە وه و با هەندکی لێ
 بپرزتین، ئەو دوایییە که ی دەبەینە وه.

دیسانە وه بەناو بەفرە که دا دەهات و دەچوو، خرمە و جیرە ی ژیری پتی چیترو
 ئاوازیکی خۆشیان دەدا یە،... بەلام هەستی بەساردی کرد، لەناو شان و
 چنگ و پەلیدا.

بەپەلە چۆوه ئەشکە و تە که و لەگوێ نیتلە نیتلی ئاگرە که بەچیچکانە وه
 دانیشت، مچە و سۆفی فەوحو لالا خەریکی گرونی حەیانە که بوون...
 خۆنیتکی ئال و گەش لە گەردنە که یە وه هیشتا ناو بەناو دەرژایە سەر گلە
 وشکە که ی ناوئەشکە و تە که.

مچە بەگورجی و لیزانانە وه چەقۆکه ی بەنیوان و گوشت و پیستە که دا
 دەهینا و لێکی یە کاللا دەکردنە وه، لەو دیویشە وه سۆفی هەروا بەز و
 چەوریە کی سپی وەک شیر ی دەردەخست، رەشە گۆشتی کی قەلە و گەرم
 لەژیر دەست و چەقۆکاندا دەلەریە وه.

رووناکایی گری ئاگرە که دابووی لە پرووی سۆفی، واسوور هەلگە را بوو
 ئاغا وای دەزانی خۆیناویە، هەستا و چوو بەلایە وه و سەری لیبێر دە پیش:

- سۆفی... بەو خوا یە وامزانی خۆیناوی بووی.

- نەخیر قوربان، ئەوه شەوقی ئاگرە که یە.

بەچرەش بەمچە ی وت:

- مچه بچو به لایه وه، به زاتی خوا ئاغام باش نایه ته بهرچاو، تیک چوو!

ئه وه سه ره تای گرانه تاکه ی ئه وسالنه بوو که چل شه وی ره به ق له جیتدا خستی...

که له دیل و پاسه وانه کان ره تبوون لایان کرده وه بو بهری مزگه وته که، تافه تافی ئاوی زوری بهر مزگه وته که و سیبه ریکی فراوانی دوو تووه قه ده ئه ستووره به ساللا چوو هکانی ئه ملانوئه ولا ئه و ناوه یان فیتک کردبووه، شش حوتی له هه یوانی مزگه وته که دا پاکشا بوون و جامانه کانیا خستبووه ژیر سهریان، هه ندیکیان فیشه کدان و چه کیشیان پتوه بوو. یهک دوویه کی دی له دهوری حه وزه که بوون... خوین ده خلافاند.

ئاغا ویستی دووانه که ی تهک خوئی ئیزندا و بچی به لایه کدا، به لام خه لیفه ده ستپیتشکه ری کرد:

- ئیمه لیره که من ده حه وئینه وه، حه ز ده که ی جه نابت له ته کماندایی یان نا...؟ نه بهیشت قسه که ی ته و او کات، زانی بو چی خه لیفه ئه م قسه یه ده کا، تا ئه و باره ی له سه ر لابات که له وانه یه خوئی رووی وتنی نه بن. گرنگ کردنه وه ی گرتکه بوو.

- نا... من سه ره وژووور تا مائی (قاله) ده جم له وئ ئیسراحه تی ده کم و نیوه رۆ ئیبه ش بو نانخواردن وهرنه ئه وئ.

ئه مه ی وتو نه وه ستا بو وه لامه که و جلّه وه که ی به لای چه پی مزگه وته که دا راکیشاو رۆیی.

به جیره یه کی ناساز ده رگه ته خته ئه ستووره که ی کرده وه، پاش ئه وه ی له چه په ره که وه هاته حه وشه که بانه وه... بۆن و هالاویکی خنکینه ر به رویدا هات. له وه ده چوو له ئیباره وه ده رگه که نه خرابیته سه ریشت... منالی ده گریا، جیگا و پیخه فه کان هیشتا هه لنه گیرا بوون، پیاله و قوری و کاسه یه ماست که لیتی خورابوو و یهک دوو تکه شی که وتبووه سه ره فه رشه که... هیشتا وهک خوین بوون و لانه برابوون، میش به مه یلی خوین ته راتیتیان له سه ر ده کردن.

- ماله که... ئه وه که سی لی نییه؟

- کی یه...؟ فه رموو.

- (توبا)، کوای. ئه وه چی ده که ی؟

ئاغا بهر شه واره که وتبوو. له روونا کایی ده ره وه هاتبووه تاریکایی ژوو ره که، به ئاسته م چاوی بری ده کرد، تا ورده ورده چاوه کانی هاتنه وه سه رخوین، توبا خوئی دابوو به سه ر بیتشکه که دا و مه مکی له ده می کۆرپه که ی ناویدا یه، هه ر که ئاغای دی گورج وازی له مه هینا و سنگی به یه خه ی کراسه که ی داپۆشی و چمکیکی سه ریۆشه که ی دابه سه ریدا و به شله ژاویه وه هه ستا:

- فه رموو، فه رموو ئاغا... خه جاله ت خۆم بو ئه م شپه زه بییه، ناشکوری نه بی خۆ منال نایه لی فریای هیج بکه وین، ئاغا لای په نجهره کوره بوو که وه دانیش، ده ستی برد کردیه وه و هوروژی شه پۆلی هه وایه کی سافی خویش دای له رووی... به ژوو ره که یدا پروانی و وتی:

- توبا ده لیتی لانه که تان گه رموگوره، شوکور بو خوا.

- بی ئه وه ی لیتی پروانی، به شه رمیکه وه، توبا وه لامی دابه وه:

- به سایه ی خوا و سه ری جه نابتانه وه... خراب نییه.

- ئه ی قاله؟

- هه ر شه وه کی ده روا. ئه و رسق و شته له و ده شته یه ده یانه وئ زوو کۆیکه نه وه، ده ست و برد ده که ن.

- بو؟

- بلیم چی ئاغا، به قسه له وانه یه شه ر بکه ویتته ئه م ناوه.

- وا نه لیتی!!

- به خوا هه ر قسه یه.

توبا چایه کی سارده وه بوو به لام شیرینی خسته بهرده م ئاغا و لیتی پرسی:

- نانت خواردوو؟

- نا... برسیم نییه.
- ده توخوا با هیلکه و روئیکت بۆ بکه م.
- ده لئیم برسیم نییه.

ئوله لایه په لاماری نوینه کانی ده دا کۆیانکاته وه له لایه پیاله و قۆربیه کانی له بهر ده ستدا لبرد، ئه میش هه ر به بالای تو با دا ده پروانی ده یزانی روژۆی له عومری نه چوه، جوان و ته ر و له بار؛ ده توت ئه وسایه که هیشتا له ئاواپی بوون: (سالیك بوو دابوویانه قاله، له سه ر توتنه کان بوو، چیلکه یه کی درێژی به ده سه وه بوو... هه روا به گوێ دێراوه کاندایه یخشانده که قاله ی دی به - عه لی داده مه نه - ی ده وت:

- باوکه که می... ئاوه که م کردۆته سه ر، به شکم گوله کانم بۆ ببیری و چاودێریان بکه ی من تا ناحیه ده چم بزانه م - حه مه مینه فه نی - ده رمانه که ی بۆ ئاغا هیناوه.

باوکی ره حمه تی هیشتا مابوو، ئه وه دوا شووشه ده رمانبوو که له شاره وه بوێ بێن و... به لام نه شی گه یشتی.

که گوئی له مه بوو گورج ببیریکی شیتانه دای له که له له ی؛ به ره و ئاواپی بووه. له پشت ماله کانه وه چوه باخه که ی سو فی ره حیم و له ویشه وه به سه ر په رژینه که یدا بازیدا په پشت بانه که ی مالی قاله:

- تویا هیشتا که فی سا بوونه که به ده ست و مه چه که یه وه بوو
- بارام... ئه مه وه خته، شیتبووی؟!
- له وه ی ده چی... قاله روپی بۆ ناحیه.
- بۆ؟
- بۆ ده رمانه که ی باو کم.

تویا ویستی بچیته وه سه ر ته شته جله که ی و ئه م له دوا وه ئامبازی بوو، توند به خو وه ی نووسان... ئه ویش ساته پر ئیش و زامه کانی تو ره له دایه دیوی له ببیر برده وه له باوه شی بارامدا خو ی وه رگێراو رووی تی کرد... گه رمیی هه ناسه دانه وه به کی قوول به زینی بوو و کرایه ئاگری ده روون و

ههستی بارامدا؛ که جهسته ی گه رموگوری ئه و دووانه وه قه تره قه تره نه یینی ژیانیکی خه فه کراو ده رژایه سه ر ته خته ی راستیی بوونیککی دژوار... حه ز به پیته شتی پانو پۆردا جله وی، پچرا بوو و ده رده چوو.

بارام خو ی خسته سه ر پشت و فرمیسه که قه تیه سه کانی له قنچه کی چاوه کانیه وه به لاجانگیدا رژانه خوار:

- ئاخ... له و قورمساغه ی لیکی کردین.

ئه و له لایه وه که وته سه ر لا و به ته وه سه وه وتی:

- وامه لئ... باو کته، چاوی به که چه مسکین هه لئایه.

- ئه م قسانه چیه، ئه و پشکۆی به دلمه وه ناوه.

که ئه مه ی وت، ده نگه گری بوو، قولپی گریانی تاسا و به رایه قسه ی لی گرت... تویا ده ستی کرده ملی و قوولتقوول هه ناسه یه کی هه لکیشا و به بی ده سه لاتییه که وه وتی:

- بارام گیان، برایه وه... هه رچی بوو روپی.

- نای... قه ت نایه لم بڕوا، مه گه ر خوا بوخۆی تۆم لی بکات.

ئه وان له ناو ته نووری ئه م رازه گورچکبیرانه دابوون که له پر کپ و بی ده نگبوون، گوئیان هه ل خسته... زریکه و هاوار له مالی بارامه وه به رز بووه. (ئه مه نده ی بلتی یه ک و دوو ژووره که ی کۆکرده وه، زوو زوو قسه شی له گه ل ئاغا ده کرد:

- ئاغا ژن چۆنه... مناله کان؟

به وه رسیه وه، ئاغا وه لامی دا:

- باشن... له چیان که مه.

- خیره، واهاتووی؟

...

- ئاغا، بارام ئه وه له کوئی؟!

- ها، من... نازانه که می ماندووم، نیوه رو خه لیفه و حه مه ش دینه وه، وان له سه ر حه وزه که.

هەر چهنده توپا وهلامی پرسسیاره کهه دهسگیر نه بوو بهلام زانی که هاتنه کهه بارام ئەم جارە جوړیکی تره.
به تهنیا تاوئ له ژووره کهه مایه وه، قاچه کانی دریژکرد، چه وایه وه، که توپا هاته وه ژووره که جامی دوی پیبوو.

- نه وه چیت لیهات؟

- سهردارم بانگ کرد، ناردم بو باخه که، بو نه ختی ته ماته و شت.

ئا... ئه ری سهردار چونه، و ابرانم هەر وازی له مه کته به کهه هینا؟

- ئاغا... خویندنی چی، لایه له باوکی بکاته وه باشتره، ئی منالی ئەم سهرده مهش کهه له نه مروئتی دایک و باوک دان، کوره گه وره و ته و اویشه. به خوا قاله دهلی ناتوانم زوری لی بکه م ده ترسیم بیته وه به گژمدا.

- وازی لی بین، سهر شیتی مه کهن، با له گه ل خومدا بی و چاوشم لیبه وه ده بی.

- کاری چی بارام... ناشی بنکه بکه بته وه؟!

- من نا، شوړش ده بکاته وه.

- به رازیبوونته... وا نیبه؟

- ئا، بو... رۆژه کهه وایه، نه وه نه ره نه ره ی دوینی ده مکرد نه مرۆ به تهنیا بو م ناکری، حکومه ته که وه جارن نه ماوه، له قینا ته ر و وشک پیکه وه ده سووتینی، لاتو لیواری نه و خوارانه سواری سه رمان بوون. گونا هبار و بیگونا ه وه که له لایان...

- راسته، به لام بارام، ئیتر چه وانه وه نابین، خه لکی لای ئیوه ش ده بی کۆل به کۆل بن.

- تا وا ژیردهسته بین، چه وانه وه هیچ کهس نایبینی؛ دوینی نه و دیبانه نه مرۆ ئیمه سه بی ئیوه.

خواش گه وره به، هه رچی نه و نه یکا نابن.

- په نابه خوا، خوا چی چاکه نه وه مان بو بکا.

ئاغا ههستا به لای کاره کهه یه وه، توپا گورج راپه ری و پیناوه کانی بو دانا، له ناو ده رگه کهه دا ئاغا و توپا تیر و قوول چاویان له یه کهتر بری، هه ردوو دهستی نایه سه رشانی توپا و نای به سنگیه وه، هه ناسه یه کی گه رمی سویدار له و جووته وه سه ری کرد، هه رچی په ژاره و داخی دووریان هه یه له وساته دا وه ک ته میکی خهستی دامینی دوو لوتکه ی سه رکه ش ده وری دان، ئاغا چاوه کانی ئاوکی روونی گه رمی تینرا و قولپی خه م و خه فه تی قوت دایه وه... به بی ده سه لاتیبه کهه وه تی:

- یاخوا باوکه خوا به ناهی ئیمه وه نه تگری... توپا هه رچیک ده که م له دنیا دا پارسه نگی تو و خو شو بیستنی تو نیبه... به لام له گه ل چاره نووس چی ده کهه ی.

توپا بو نه و ساته که مه وه ک کوتریک له هیلانه ی باوه شی بارامدا خو ی مت کردبوو، ئاسو ده و سه رفراز، خوا خوی بو نه وساته که مخایه نه دریژه ی بی و که می گیانی شه که تی به ویته وه... به لام بارام دهستی شل کرد و به ریدا، هه ناسه یه کی ئاومیدی هه لکیشا و به ده م چوونه ده ره وه و تی:
- فایده ی چی... هیچ ناوتری، با برۆم چاوه رانم.

که چووه ده ره وه روانی وا خه لیفه و حه مه به ره و لای نه م دین. هه ر سیانیان یه کانگیر بوونه وه و رۆیشتن.

توپا وه ک شه که تیکی پاش گرانه تایه کی قورس، خو ی به پیوه نه گرت، له جیتی خو ی دانیشتن و سه ری نایه نیو هه ردوو کلاوه ی نه ژنوی و هه ردوو باسکیشی به ده وریا.

دایه پر مه ی گریانیکی به کول، گریانیک که نه نجامی هینانه سوئی برینیکی کۆن و قوولبوو. نه و قسانه ی بارام قه تماغه ی برینه کهه هه لکه ندو ژانی برده دلپه وه، هه نسک و فرمیسک به ته کان جهسته ی نه و ئافره ته بیان ده هه ژاند؛ گریانیکی به کولی داخوی، گریانیک که نا و به نا و پیویسته بو ژنیککی عاشقی ئاوا تا خلته و گه ردی زه مانه ی سه ر میسک و دلی بشواته وه، تا نه و مه عده نه جوان و به به هایه ی زاخا و بداته وه و سه رله نوی

له بهر تیشکی رووناکایی رۆژاندا بریسک و هوری بی. نهیزانی ماوهی چهنده وا بهکۆل و قۆلپ دهگریه، بهلام که بهدهم گریانی نهوهی ناو بیتشکهوه چوو، رهتیککی برد، قاچ و نهژنۆکانی سڤ ببوون... کهچی تین و توانایهکی تری ههبوو، ههسوو لهش و گیانی بزواتن و جموجۆلی بوو، ههناسهیهکی قۆل قۆلی ههلهکیتشا و خوشییه له دل و دهروونی دا وهک رۆژ ههلهات.

- وهک وتمان، تۆ برۆ و ئیمه واین لیره... له ئامانی خوادا بی.

- بهقورباتان بڤ، چاوی بکهن بهدوو، خافلڤ مهکن.

- برۆ خهمت نه بی.

عهبدول و دوو برادهکههکی جیهتیش و بهتهنیا رۆیی، له ناو کۆلانیکی تهنگه بهری تاربهکدا بهرهو شهقامه که ههنگاوی دهنا.

دووانه کهش، وهک بریار بوو، له سه رخۆ بهدویا کهوتنه پۆ و له سه هری کۆلانه کهدا ئه مبه ره و ئه و بهریان گرت؛ تا چاوه دپیری عهبدول بکهن و ئه گهر شتی بوو فریای بکهون.

دوای نیو سه عات سڤ چاره کهی له پرناله به کی توند و بهدویدا خرهمی دهستریژ یه خه ی خامۆشی شاره که یان دادری و خورپه یان خسته دلّه وه... تهقه کان وهک ده بیسترا له یه کلاوه بوون، بهرامبه ریی نه بوو، دوایی که م بووه و پچر پچر و ناوه ناوه دهستریژ و تهقه ی تاک تاک ده کران.

لوورهی ئوتۆمبیلی بۆ ناگرکوژانده وه دهچوو، سه رانه هری شاره که ی به و نیوه شه وه به ئاگا هینا؛ پیتی راگه باندن که دوای رۆژتیککی گهرده لوولای و به فر و سه رمای سه خت رووداویک رووی دایه وه.

ههر کهس به هه رحال بی له لانه ی خۆیدا ئارامی گرتوه و به هه ر چه شننی بی شه وانی زستانی درێژ ده به نه سه ر...

شه قام و کۆلانه کان چۆل، له ده ست هاتوچۆ ده حه سیته وه، شه قامیککی دوورودریژی خوارووی شار له گه ل ئه م رووداوه دا، له ژیر تریفه ی مانگه

شهوی زستانا، یه کیک یه کهم ههنگاوی پهله ی نایه سه ر و به په له به ره و ژوو ر هات... تا و نا تاوتیکش به شپرز ه بیه وه ئاو رتیککی ده دایه وه.

هه نسکه برکی و کۆکینیککی وشکی شاردراده ی ده ری ده خست که ماوه یه که راده کا. له مه تر سیدایه... بو ئه و به ر په ریه وه و خۆی کرد به کۆلانیکی ده رنه ده چوو، له به ر ده رگه یه کی کۆندا وه ستا و ئه لقه ریزیککی ساردی گرت ه ده ست و رایوه شان د.

به ئاسته م ده رگا که کرایه وه و به په له خۆی تیه اویشت، (پیرۆز خان ی) دایکی (هیوا) خۆی کرد به ژوو ره که دا، تا ئه و کاته ش ده رگه ی حه وشه ی به رنه دا بوو، هه ر ده هاتوو ده چوو نه ک یه کی شو تین پیتی هه لگرت بی... سه رماش ته زاند بووی، هه ر دوو چنگی له یه ک ئالاند بوو و له ژیر سنگیدا نوقومی کرد بوون به لرفه لرف ده رگه که ی جووت کرد و وتی:

- هیه چ خه متان نه بی، ته قه ش برایه وه، جگه له لوورهلور نه بی ده لیبی ژان گرتوونی... هیه چ نه ما.

دوایی رووی کرده عهبدول و:

- که سه ردار و هیوا هاتنه وه، وشک بووم، تۆ یان له گه ل نه بووی... خوایه شوکور.

(نه نه هه مین) یش سه ری به رز کرده وه و نه ختی درزی کراسه که ی جوولان و سنگی خوران، دهسته کانی کرده حه واو:

- تۆه... خوایه به تۆم سپاردن، ئاگات لییان بی و ده ست به عومریان گری.

عهبدول گله بی ئه وه ی له سه ردار و هیوا ده کرد که بۆج جیهانه یشت، بریار نه بوو که به زینخانه که ته قینرایه وه ئه وساپتکه وه بگه رینه وه، سه ردار سه ریرتیککی هیوای کرد و به یزه و شه رمیکه وه وتی:

- برا من نه شاره زام، دوای هیوا که وتم، تا به عه مووده که دا هه لزنایت چاومان لیته وه بوو، که ناله کهش هات ئیتر هیوا بۆی ده رچوو و منیش به دویدا... به رپوه پرسیم ئه ی عهبدول؟، وتی خۆی شاره زایه، وا به دوامانه وه.

هیوا ئحمیکی کرد و وتی:

- هیچی و امان بهین نه بوو، هەر ئیمه دانیشترین و توش له ده رگه تدا.
له ده ره وه، پیاوانی حکومەت سه رباز و پۆلیس و شار شله ژا بوون،
به یه کا ده هاتن و شه قامه کان ببوونه پۆژی پروناک، ئوتۆمبیله کان له
هاتوچۆدا بوون، شالاوی ناگر و دوکهل به ره وه ژوور لولیان ده خوارد،
ناگرکوژینه وه کان به گران کاره که یان بو ئه نجام ده درا...
لیره ش، له م ماله ی قوژبنیکی ناو شار ورده ورده هەر یه ک به ده وری
مقه لیه ناگره که دا راکشان و خاموشییی پالی به سه ردا کیشان، به ته مای دوو
پۆژی دی که نه و سیانه له گهل کاروانچیه کانا بچنه وه ده ری.
ته نیا یه کیک که چاوه کانی وه ک شه وه له بهر شه وقی چرا که هه
ده بریسکانه وه؛ پیروژخانی دایکی هیوا هه زار و یه ک سه ری لیک ده دایه وه
و غایله و خه یالاتی سامناک به مپشکیدا گوزهریان ده کرد... رابوردو و
ئیسستاو داهاوو: (ئاخۆ چۆنیهی؟... تۆ بلتی ئه مپش ره نج به باچوون و
مالکاولی نه یی؟. کۆمه لئ سه رومالی تیا چی و ده سه ته یه پینی هه لگری و
له به ری ره نجی ئه م خه لکه بخوا... نا نا، چۆن وا ده بی، ئه ی ئه م کوره
که نجانه له بهر چی راده که ن و واز له هه موو شت دین، بۆچی وا یاری به گیان
و ژیانی خو یان ده که ن، تۆ بلتی بو باشتر و چاکتر نه بی؟
له وه ته ی سو فی فه وحو لئای میردی ئه و کلۆله ی خوشکیان کوشت، ئیتر
ئه م له ترسی گنجهل و دوژمنایه تی ده ره وه باری کرد بو شار، به هه ر حالیه ی؛
نانکه ری و جلشوری و ده ست و په لکوتان... به رتیه ده چوون. هیوا له گهل
خوینده که ی شه ودا به پۆژ کرێکاری و کۆل هه لگری و هه رچیک بلوایه
نانیکی په یدا ده کرد، زۆری نه برد عه بدول و عارفی پورزیان ناو به ناو
هامشوی شاریان ده کرد و شه و له لایان ده مانه وه... چیه چرپ و شت
نووسین و نه ملاوئه ولاکردن، هه سستی کرد ئه مپش له و به زمه دایه که نه و
دووانه بۆی دینه ئیره... هه ر له خوا ده پارایه وه که کاریان مه یسه ر بی و
بیوه ی بن، له به لا به دووربن.

وا هیواش بریاری داوه له گه لیاندا بریوا، بچیتسه وه لادی، ئه مه ی لا
باشتره... ئه ی چۆن خو ماوه یه کیشه ناچیتسه وه مه کته به که ی؛ به موختاری
گه ره که که شیان وتوه، مانگیکیشه هیوا زۆر که م خو ی ده رده خات...
بابروات، باشتره و دلنیا تر ده بم و له م دلّه خورپتییه پرزگار ده بم... خویاه
ده ست به عومریانه وه گریت.)

به یانی له چیتسه نگاوینکی دره نگدا هه رسیکیان له گهل منالیکه هه شت
نۆ سالاندا له سه ری سیله ی کۆلانه که یاندا عه ره بانیه کیان گرت و خو یان
تیهاویشت. به ره و مالتیکی تر بوونه وه، له به ری لای چه پی شار... مناله که
لای کابرای عه ره بانچیه وه دانیشتیوو، رینمایی ده کرد؛ تا وه ک باوکی پتی
وتیوه نه بیرده کۆلانه که وه؛ هه ر له سه ر جاده که رایگرت و بازی دایه خواری،
هه رسیکیان چوونه کۆلانه که و مناله ش له پیشیانه وه، هه ر هه لده قونا یه وه
و زوو زوو ئاوری بو ده دانه وه و تیی ده روانین و له بهر خو یه وه ده بوت:

- هیچ نییه. ئیستا ده گه یین... ئه وه کۆلانه که مانه.

زۆر نه پۆزیشن و مناله که پالی به تاکی ده رگه یه کی گه وره وه نا و چوونه
ژووره وه... دالانیکه گه وره نیمچه تاریک، جیبیکی بچووک له وسه ریه وه
راگیرا بوو، یه ک له تایه کانی ده ره بنرا بوو و خرا بووه سه ر به ردیکی
گه وره، قه ل و مریشکیکی زۆر له و ناوه دا بوون. ئه مبه راوبه ری دالانه که
ده رگه ی دوو ژووری له سه ر بوو؛ ئه وه ی لای چه پی لینه کۆنیک کرابوه
په رده ی... مناله که لایه کی لادا و پالی به تاکی ده رگه که وه نا، ئاوریشی بو
ئهمان دایه وه و وتی:

- فه رموون... ئیستا باوکم دیتسه وه.

گه رموگری و پۆشته یی ژووره که گرتیه خو ی، له و په نجه ره یه وه که
ده روانی به سه ر هه وشه گه وره که دا یه ک دوو ژن دیار بوون خه ربکی کاری
ناوماله که بوون،

ده سته که ی ئه و به ریش له دووره وه خو ش و ریکوپیک دیار بوو. دوو
توی گه وره له هه وشه که دا بوون، به فری مالتاری سه ربانه کان له

حه وشه که دا بوو، یهک دوو منالّ به دهست و په نجهی ناسکی سوور هه لگه راوی ته زبویانه وه خه ربکی توپه لّ گرته یه کتر بوون، مناله که ی تهک ئەمان به لایاندا رووی به شتیوه یه کیکی گه وره و ژیرتر له ته مه نی خوئی، لئی خوړین:

- چیتانه منالینه. مه کهن.

وهک ئەوه ده رخت که ئەم ئیتر پیاوه و لهو جوړه یاریبانه وه دووره، پاش ماوه یه به سینیه ک که سئ پیاله چای گه رمی له سه ر بوو ده رکه وته وه...

هاته وه لایان.

هه ر جار یکی تر بوو که هیوا مالی و اگه وره و پۆشته ی دیبوو، ئەو پاییزه ی (که ریم) ی براده ری له بازار بانگی کرد و بردی تا فه رش و رایه خی زستانه ی مالیکی ناوا داخه ن... نای که کورسی و فه رش و که لویه لیان هه بوو؛ به شی ده مال!!

وهک بیهوئی ئافه رینی ئەم ژیکه له یه بکاو زیاتر له خوئیانی نیزیک خاته وه، که چاکه ی بهو گه رمیه هه لقه وړاند، رووی تینکرد و لئی پرسی:

- بچکۆک، له مه کته بی؟

- به لئ... له پۆلی پینج.

- ئافه رین... دهست خوۆش.

سه ردار به شی خوئی خسته قسه کانه وه و وتی:

- ماشه لّلا وریایه، هه ریژیت.

مناله وهک نه یه وئی شتی که ی لئ ببیه ن... پیاله کانی له سه ر سینیه که کو کرده وه و بردنی.

دوو سئ سه عات تیپه ری. که سئ به لایاندا نه هات، له په نجه ره که وه شپه زه یی و جه نجالی مالّه که دیار بوو، هه رکه سه کاری خوئی ده کرد و دهنگه دهنگی منالّ و ژن نه ده برا. خیزانیکی بووه و گه وره. خاوه نی مالّ و فرمانی خوئیان، به لام هه ریبه که کار و فرمانی خوئی ده زانی.

مناله که هه ندی کتیب و دهفته ری له بن هه نگلدا بوو، خوئی کرد به ژووردا

و وتی:

- وا باوکم هاته وه... منیش ده چم بو مه کته ب، خوا حافیز.

به چاوه وروانییه کی به په روۆشه وه هه والّه که یان قوۆسته وه و چاویان بریه په رده ئەستووړه که و به ده میش و تیان:

- خوات له گه لّ کاکه بچکۆل.

که مناله که چووه ده ر باوکی هاته ژوره وه... هه ر سیکیان هه ستانه سه ری، به گه شی و کراوه ییه وه یه ک یه ک دهستی گوشین و به خیره اتنی گه رمی کردن. لهو به ریا نه وه به لای سه ره وه چوارمه شقی له سه ر دۆشه کن دانیش و وتی:

- ببورن له دواکه وتم، کار و فرمان پیاو دوا ده خات و ویستیشم هاته وه م نزیک به کاته که ی روژان بی. برا پیاو خراپ زوره و خوا ناسن عه بدول به زه رده خه نه یه کی شه رم ئامیزه وه و وتی:

- ئیمه سوپاست ده که یین و مالت ئاوابی، بووینه ئه رک بوۆتان و، به لام بار و زرووفه که وابه ینا، چار نییه.

- سوپاسی ناوی، ئەمه مالی من نیه، مالی هه موو دلّسوۆزیکه، کاکه گیان ئەو ئه رکه بچووکه ی وا له سه ر شانمانه که جیبه جیی ده که یین بی منه ته، هاوه لی من وا بهو کیوانه وه گیانی به خت دهکا، گه رما و سه رما و برسیتی و تینوویه تی ده چیژی... من وا له شار و له م نازو نیعمه ته دا... ئەم ئه رکه بچووکه ش جیبه جی نه که م؟... ناکاکه نا، سوپاسی ناوی و مالی برای خوۆتانه.

سه ردار به دوودلی و سه یرکردنیکی هاوړیکانییه وه به ئە سپایی پرسی:

- جه نابت، ده لیم جه نابت کاک حه مه سالّجی؟

- به لئ ئەوم.

هیوا وتی: - زور چاکه. پیخوۆش حالّ بووین و ابزانم (رووی کرده عبدال)

هه رله ویش و ابریاروو که دوا ی کاره که لیته بین؟

- راسته... پیتری عه سر به منیان راگه یاند... هه رچوۆنی ده ستخوۆشیتان

لیتده کهم، ئەوه جه زه بهی له حکومت داوه، قهت پروایان نه ده کرد لیته وه لییدرین... خوا سه لامه تتان کات.

هیوا گوتی:

- باشه کاک حه مه سالح... دهنگ و باسی ناوشار، ناو بازار؟

- به خوا چی بی، خه لکتیکیان گرتوه... پیاو و گه نجی ئەوما لانهی ده ور بهری به نزیخانه کهن، ناو بازار پیره له عه سه که ره ئەمن و هه به ئاشکرا شه پ بهو خه لکه ده فرۆشن و بیانوو ده گرن.

سه ردار رووی کرده هه مووان و پرسى:

- باشه ئیمه تاکه ی لیته ده مینینه وه؟

عه بدول روانیه کاک حه مه سالح و به پرسیاره وه:

- به خوا بلتیم چی، و ابزانم جه نابت باشتر بزانی.

- ئا... په له تان چیه. باباری شار که ممت هیدی بیتته وه، به ک دوو پوژیکه ده رتان ده که یین. ئیستا ده ور و پشتی شار به توندی گیراوه، له م جوژه حاله تانه دا پیاو په له نه کا باشه. کاک حه مه سالح هه ستا و وتی:

- و ابزانم کاتی نانخواردنی نیوه پوژ هاتوه. با بزانم چیان بو کردووین... به پوخسه تتان. که ئەو چوو ئەمان دانیشتنه وه و عه بدول وتی:

- پیاو تیکی هیدی و بهویقاره.

هېواش وتی:

- کارو باری ناوشار لای ئەمانه.

سه ردار رووی کرده عه بدول و وتی:

- ده که واته ئەمه ئەو کاک حه مه سالح به که شیخ نه جمه ددین باسی ده کرد، ئەمه گه وره به... هه ره له و کاته ی شیخ نه جمه ددین کادیریو باسی ئەمیشی ده کرد له ناو شار و تاریفی زیره کی و پیاو ته ی ده کرد... ئاغاش هه ره باسی ده کرد، که هاتین وتی مالتی ئەمان بو حه وانه وه مان دانراوه. زوری نه برد کاک حه مه سالح گه رایه وه، دوو ده نچه که له ناو پالتۆکه ی ده ستیه وه نابوو، دایه ده ست عه بدول و وتی:

- دنیا به، بائه مانه تان لای... خو ئەوانی خو تان له ماله وه به؟ هیوا گورج وتی:

- به لای به لای... لای دایکمه.

- زور چاکه... که به خیرۆ رویشتن لیتان وه رده گرمه وه. دوا یی سینی هینرا، نان و چیشتیکی چاکى له سه ره بوو، هه ره دووانیان له سه ره سینییه ک، سیانه که برسیان بوو بو به تاره زوی خو بان خوار دیان و خو بان مرکرد. سێ روژ و نیو له م ماله دا مانه وه، به باشی گه رمیان بووه و حه وانه وه، خزمه تیکی چاکیان کرا. جگه له وه شه وانه هه ندی سپاره و به یانی که ده رچوو بوون بو یانی ده هیتان و ده یان خو تندنه وه، کاک حه مه سالح تاد ره نگ شه وانه له لایان ده مایه وه. جار جار میوانی ده هات، میوانه کانیش هه ره بو ئەم با سو خوا سانه بوون، هه ره به که جوژه کار تیکی هه بوو، هه تا روژی چواره م که له نیوه پوژا ئەمان ده رچوون، بریناریکیان هینا، بریار بوو شه و پزیشکی بو بیتن.

ئاوا ئەم ماله و دانیشتنه وه کانی ملی خو بان له چه قو ده سو، ئەرکیکی گران و ترسناک به لام به بی باکی و دل سو زبه وه به جی یان ده هینا... ئەمه به له خو بورده یی؛ که مرۆف با وه ری به مه سه له که بوو، ئیتر هه موو کو سپه کان له ریدا ئاسانه؛ سه ره تای کاره که له لای که سانی وه ک عه بدول و هیوا و سه ردار و کاک حه مه سالح و هه تا مناله کانیشی وه ک ئاو تته په کی بی گه رد بوون، خو بان تیا ده بیینی و نه یان ده ویست له که دار و په لاوی بکه ن. ئاو اتیان ئەوه بوو که تادی بدره وشیتته وه و زیاتر ئەو تیشکه ی کرا وه ته سه ری بیداته وه تا در به تاریکی بدا و جی و جانه وه ره کانی سه ره پتگاش به ره شه واره بخاو کو تریان کات.

نمونه ئا له مانه زور بوون، له و روژه دا به ده گمه ن ناپاک و پیاو خراب که میوون، هه تا ئەوانه ش به شه رمه زاری و ملش سو ریبه وه کاریان ده کرد، خو له پالیشیا جارو بار کار تیکی چاک و له باریشیان بو شو رش ده کرد، تا پیشانیده ن که ئەمانیش له و خه لکه ن و دانه پراون... ئیتر نه لیکنده وه و نه

برویسانوو هیتانهوه هه بوو بو، پاساودانی خراپه و خراپه کاری، نه ریتسه کهش ده کرایهوه به خوری.

عه بدول زۆر به سام و ترس و چه په ساویهوه سواری ئه و ئوتۆمبیله بوو که له شار ده ریکردن؛ که روانی شۆفیره کهی (محسه سور)ه، داچله کی و ترس گرتی، ویستی به هیوا و سهردار بلتی، به لام تازه کار له کار ترازو و له شار ده چوون، محه وهک دۆست و برادر له گه له عهسکه رهکاندا ده کهوته گالته و قسه... سنوقی بو هه لده دانهوه و به ده میانهوه پیده کهنی.

به لام ئه مه ندهی تۆزقالتی عه بدولی نه دواند، خو دیناسی و چاکیش ده یزانی ئه مانه له کوئی بوون و بو کوئی ده چن، به لام وهک نه دیدین ئاوا خۆی پیشان ده دا.

که له دوور پیا نه کهی گونده کهی خۆیان و جاده کهی ناحیه وهستان و دابه زین، محه روانیه عه بدول و زه رده یه گرتی، دهستی دایه ده رگه کهی لای خۆی بی کاته وه. سهردار وتی:

- زۆر سوپاس کاکه... خواتان له گه له.

- خواتان له گه له. کاکه عه بدول سه لام له و خزمانه ده کم.

ئهمه ی وت و پیتی پیتوه نا... هیوا پرسی:

- کاکه عه بدول ئه وه یه کترتان دهناسی؟!

- به لئی... ئا ئه وه محه سور، محه سور...

ئه وهی تیبی نه ده گه یشت ئه وه بوو که چۆن وا ئه و محه به ی پیاوی حوکمه ته ئیستا بی ئاره قه ئه مانی له شار ده کرد و بگره یارمه تیشی دان.

دوایی له بهر خۆیه وه وتی:

- دهی... هه لبهت ده به وی کاسه ئاردیکی به سه رمانه وه بی.

ئیهواره له گه له بانگدا هه ر سیکیان له خانوه کۆنه کهی ئاغا، که کرابوه بنکه، یهک یهک دهست له ملی ئاغا بوون و ئه ملا و ئه ولایانی ماچ کرد و به گهرمی به خیر هاتنه وه کران. له هیلاکی و سه رماش حه وانه وه، به ده وری زۆپا گه وره که دا و نه وز ده ببردنه وه، دهنگ په بیدا بوو که وا شیخ نه جمه ددین هاته وه.

ئاغا و شیخ نه جمه ددین کار و فرمانی ئه مدیویان رایبی ده کرد، هه رچی جموجۆل و کاری شۆرشه له ناوچه که دا ئه مان فه رمانیان بو ده دا... حوکمهت به داخوو لییان.

که شیخ نه جمه ددین هاته ژووره وه و چاوی به سیانه که کهوت گه شایه وه، فینکیه به دلایا هات و به گهرمی ماندوو نه بوونی کردن و ستایشی کردن... سهردار وتی:

- یاشیخ نازایه تیه که هه مووی هی کاک عه بدول بوو.

- به هه مووان کرا... دهستی هه مووتان خوش و دلسوژی کاک عه بدولیش له بهر چاوه.

دوایی، پرووی کرده هیوا و وتی:

- به هه له دا نه چوویم، ئه م برادره کاک هیوا یه، ئه وهی ناو شار که باسمان کرد؟

عه بدول گورج وتی:

- خۆیه تی، پورزومه و ئیتر و شاری جیه تیشت، هه ر له مائی ئه وانه وه ئیشه که کرا، شه ویش له وی ماینه وه.

- به خیر بی، به خیر بی... ئیتر ئاوا یه ئه مه ئه رکی سه رشانی هه مووانه.

نانی ئیهواره یان هه ر له وی خوارد؛ نوکاویکی گهرم به لام که می توون، له لای هیوا زۆر به تام و به له زهت بوو، به ده م خواردنه وه سهردار پیتی وت:

- بیخۆ، ئه مه یه که مجاره لیبه نان بخۆی خۆت رابه یینه.

- خوا نه ییری، خراپ نییه، هه ر وا ده بی.

دوای نان خواردن عه بدول چووه ئه ودیو و گه رایه وه و دوو پارچه چه کی پیسو، یانزه تیریک و سیمینۆفی، یه که میانی دایه دهست سهردار و ئه وی تری کرده شانی:

- جا ئیستا به یارمه تی ئیه من و هیوا ده چینه وه مائی خۆمان، یاشیخ خۆ ئه مریکتان نییه؟

شیخ نه جمه ددین و ئاغا له بهر چراکه خه ریکی تیروانیی یهک دوو

کاغز بوون، وهلامی دایهوه و وتی:

- خواتان له گهله... بهلام با جارئ کاکه هیوا له گهله خوتان بی. دواى نه مانیش ناغاش رویشت، شیخ نه جمه ددین و یهک دووانیکی تر به دهووری چراکه دا مانهوه و ههر خهریکی نامه کان بوون.

سهردار له وودیو له گهله دووسیتیبه کدا له گهرمه ی قسه دا بوو دواى شیخ بانگی کرد و پیتی وت:

- سهردار، رۆله ئەم نامانه تایبه تن به ناغا، بۆیان به ره.

له وهته ی ناغا خانوه تازه که ی لهو سهری ناواپیبه وه به سهر بهر زاییبه که وه دروست کردووه، ئیره ی دابووه شوړش تا بیکه نه بنکه و باره گا، له م سى مانگی رابورووه دا دوو جار له سهر جاده قیره که رتیان به کاروانی عه سهکری گرتبوو، جاریک کاتبی ناحیه که و مدیری ماله که یان به موچه ی ناحیه که وه گرت و، دواى بگره و بهرده یه کی زۆر به هندی داوو ده رمانی پزیشکی نهو دووانه یان به ردا. سى کاری په لاماری ناوشار و سیخوړتیکیان کوشتبوو، دواتر نهو ته قینه وه یه ی که عه بدول و سهرداریان بۆ نارد؛ عه بدول دوو مانگی فیری له م جوړه کارانه کرا بوو، سهرداریش نهو ناغا ده بوو بیناردبایه، چونکه له وهته ی له گهله خوی دایناوه، هیچی پی نه کرد بوو، که سهردار نزیکی مالى ناغا بۆوه خه لیفه و سوڤی ره حیم و ماموستای پیگه یی، ماندوو نه بوونیان لی کرد و لییان تیپه ری... همه له سهروه دهنگی لی کرد، سهردار دهنگه که ی ناسی و وتی:

- همه خو مانین.

هیشتا ناغا له دیوه خانبوو، شانیدا دابووه سهر سهرینیکی په ر و وهک شتی سهر مهستی گفتوگو و باسوخواسی ماوه یه له مه وه بهر بوو، هیشتا ژووړه که دوکه لی جگره تیایدا په نگی خوارد بۆوه، له کسه کسی دهنگی لۆکسه که زیاتر هیچ نه ده بیسترا، همه له ده رگه که پیدا و هه والی سهرداری به ناغا گه یاند، له خه یالی درا و به لام وتی:

- ئاده ی، بانگیکه با بزانه.

سهردار سلای کرد و له سهر نه ژنو دانیشت و نامه کانی دایه دهست ناغا و وتی:

- یا شیخ وتی ئەمانه تایبه تن به جه نابت، نهیدیون.

ناغا دهستی نه برد وه ریانگری، ئیشاره ی کرد و وتی:

- ئابزانه... ده لئین چی؟

یهک یهک نامه کانی بۆ هه لده پچری، یه کیانی خوینده وه که ههر دووپا تکر دنه وه ی هه والی پیشوو بوو؛ دوزمن به م زووانه نیازی هیرشیتیکی هه یه. یه کی تر له مچه ی له مه ر خۆیه وه؛ داواى ده کرد که ئەمه نده باوه ر به محه سوور نه که ن و پشتی پی نه به ستن، زۆر جیتی متمانه نییه.

لیرده ناغا قسه کانی به سهردار پری و وتی:

- سهیره، ئەمیش نازانتی ئیمه له چ حالتی کدا این، چارمان نییه، نه وه ی محه سوور دهیکا کی بۆی ده کری، کابرا تو به ی کردووه و وازی له و شته قوړانه هیئا، که خاله عه به ی وه ستایان له چاخانه که دا کوشت ئەم تو قی و وازی له هه موو شتیکی خراب هیئا، هه تا به رکۆشی چایچیه تییه که شی داکه ند. سهردار لیرده ا پرسى:

- بۆچی قوریان محه سوور له وه بهر چایچی بوو؟

- ئا ئا... شاگرد چایچی بوو.

سهردار نامه که ی گرتوه به ده ستیه وه و له بهر خۆیه وه وتی:

- ده سا وه لالا سایه قی ده ریکردین دواى عه بدول وتی:

ئه وه محه سووره، له وه نه ده جوو پیواى حکومهت بی.

- راسته، کاک همه سالیح به خوړایی ئیوه ناداته وه دهست نهو.

ناغا له سهری رویشت و وتی:

- بزانه دنیا چی به سهر هاتووه، وه ره خال چال بۆ خوشکه زا هه لکه نن، مچه که لله بۆ شوکری خوا ناکه ی، به قاچ و نیویکه وه له دوکانیکی لا کۆلندا دانیشتوویت و ژبانته سه د قات له جارن خوشتره، ده داسه کی و قسه مه که.

سهردار کهوتهوه خونندهوهی ئهوه بهشهکهی تری نامهکه، ورده گلهبیهکیش له ئاغا که لیتی ناپرسیتهوه، ئیستا محه پرووی ناداتی و بهشهویش له دوکانهکهدا دهنوی.

بهسهرداری بری و بهحیددهتهوه وتی:

- چاکه، بهخوا جوانه... نایهوی ژنیکیشی بۆ بینین، جا بۆ نابیتنه چهکیمی حالی خۆی... بهسه، بیدرینه و بیخهره زۆپاکهوه.

دوو نامه دی له حاجی بهکری ئاشنایهوه، بهکیان داوای کریتی دالان و ژوورهکهی ئهمسال دهکات، که تووتنهکانی تیا دانابوون، له بیریشی نهچووبوو سی دیناری پاریشی زیندوو کرد بۆوه.

ئهویدی داوا دهکات خوشکه زابهکی فیراره و دهیهوی بیتنه شوێشهوه، وای بهچاک دهزانی ئاغا له لای خۆی داینی.

سهردار ورد ورد نامهکانی دهخویندهوه، هه ندی رسته و قسهی بایه خداری دووباره دهکردهوه.

له کوێ ئاغا سهرنجی ببوایه دهوهستا.

به پیتی توانا و زانیی خۆی وهلامی دهادهوه... ئاغا وهنوز دهبیردهوه، گهرمی ژوورهکه لهشی خا و کرد بۆوه، که کووتایی نامهکان هات باویشکیکی دا و ههستا له ههستانهکهیدا گێژی بهسهریدا هات و ژوورهکه له بهر چاوی ژیره و ژوور بوو. خۆی بۆ دیوارهکه کوتا و ورد ورد دانیشتهوه... سهردار گورج چوو به لایهوه و دهستی بهشانیهوه گرت و پرسی:

- چیه ئاغا، بۆ وات لیها؟... ئاغاژن بانگکه م.

- نا نا... هیچ نه بوو، سهرم گێژی خوارد.

ئارهقهیهکی سارد ناو شان و سهر و پرووی گرتوهوه، تهزووی سهرما به له شیدا هات، دلێ پهله پهلی بوو، سهردار روانیه رهنگی ههستا و چوووه دهری... زۆری نه برد ئاغاژن به په شوکاوی و پهله به دویدا هاته ژووری.

تهقاندنهوهی بهزینخانهکه ههر بۆ ئهوه بوو که بیسهلمینن ههرچی رهشبگیری و راوه دووانه له ناو شار سوودی نییه، لایهنگران و پیاوانی شوێش دهستیان ههر دهروا و گورزی خۆیان ههر دهوه شیتن، ئه مهش بهرامبه رهکهی شیتگیرتر کرد.

بهو زستانه سهخت و تووشه هیرشیکی بهر بلاو و قورسی دهست پینکرد، دوو رۆژ به ره رهکانی و شه ری ئازایانه ئهوسا گه یشتنه دوو ریانه کهی گوند و ناحیه که. لیره وه هه مسوولایه ده درایه بهر توپی قورس و دوورهاوێژ، مالهکانی ناو دی چۆلکرا بوون و خه لکه کهی ئاوارهی ئه و دیو بیوون، ته نیا پیاوهکان و هیزی شوێش نه بی تیا نه مابوونه وه... زۆر مال ویران بیوو، به لام شوێش نیازی نه بوو هه روا به ئاسانی ناوچه که بدات به دهسته وه، یان به ئاسانی چۆلی ناکات.

سهنگه رهکانیان له مبهر و ئه و بهری ده ره بنده کهی سه روو دوو ریانه که دامه زرانده بوو، زۆر به نار په حه تی و سه ختی شه وانه خواردن و فیشه که ده گه یشته هیزه کان، سهرما و به فر شپزه ی کرد بوون، گیانیان به و هیزه که رۆکه بوو که له و دیو هیزهکانی دوژمنه وه دهستی لی ده وه شانده ن.

رێگای به کاروانهکانیان دهگرت، سه ربا زگهکانی ده دایه بهر هیرشی شه وانه، ره بایاکانی دهگرتن و هه لێ ده که ندهن، مینی جۆزا و جۆری له سه ر ریباندا دهچانده... ئیتر ئاوا توانای عه سکه ری دوژمنی په کخستبوو، ئه و ویزه ویزی میشووله یه فیله کهی په کخستبوو، جا دوژمن دهچوو سه ر گوندهکانی ئه و خواره و ئازاری خه لکه کهی ده دا، بی گونا هانی دهگرت و مالتویرانی دهکردن... له ناحیه که هه تا گومانیش له مدیر ناحیه کرا و به گیراوی ره وانه ی شار کرایه وه.

شه وپکی سایه قه ی زوقم ته ته ری به په له خۆی کرد به بنکه که دا و نامه یه کی دایه ده ست شیخ نه جمه دین؛ هه والی هیرشیکی گه و ره ی ده دا که ئه گه ر حکوومه ت بشکی ئیدی تا به هاریکی درهنگ کاره سه ربا زه ییهکانی له و ناوچه یه راده گری، چونکه زیانیان له قازانجی

مانهوه بیان پتره.

شیخ و ئاغا و عهبدول له ژووریککی دواوهی بنکهکهدا بوون، له دوا نیوه پۆوه له گهڵ لپرسراویکی عهسکهری گهنجی وریا و کابرایهکی پۆشتهی بهخۆ که (دکتۆر) یان پێ دهوت... سهریان کرد بوو بهیه کدا، هیند مانهوه که شیبوی ئیوارهشیان بۆ بردنه ژوورهوه، که سهردار سینییهکانی دههینایهدهر ههستی کرد ئالۆزی و پهشوکاوی کهوته ناویانهوه... ئاغا و لپرسراوهکه چونه ژووری بێتهلهکه، کهریمی بێتهله بهزهحمهت پهیهندی له گهڵ ئهولاتردا بۆ دهکرا، دوو خهتی عهسکهری ناوه دههاتنه نیوانهوه و کارهکهیان دهشتواند، جنیو و قسهی سووکیان دهکرد، کهریم ناچار وهلامی دهدانهوه، بهعهریبیهکی چاک سیتمه و چوارمه له جنیوهکانی خۆیانی بۆ دهپیتوان.

که ئهمان هاتنه ژوورهوه شهرم گرتی و بێ دهنگ بوو، ئاغا کاغهزیککی له بهردهمدا داناو وتی:

- کهریم گیان... ئهمه بگهیهنه بهسهرهوه.

ئهمه ی وت و رووی کرده لپرسراوهکه و وتی:

- رایهکهی شیخت بهلاوه چۆنه، هیزه گهڕۆکهکه و پهلهکهی عهبدول بگێرینهوه؟

ئهمه ویش کورج وهلامهکهی ئهوه بوو:

- با هیزهکه له ویدیو بێ، بهلام پهلهکهی عهبدول با بێتهوه، بهتالیۆنیکیش له دهووربهردا دهبی، عهریف کهریم بنییره باله گهڵ عهبدولدا بچن و ئهم کاره بکهن.

له بهره بهیاندای سێ تۆپ. پچر پچر دای بهملاوئهولای ئاوییدا، زۆر له دوور دهنگی یهک دوو دهستپێژی رهشاش هات، عهریف کهریم و عهبدول له گهڵ ههشت چهکدارباندای له ئاوی دوور کهوتبوونهوه، که ئهمه بیان بیست وتی:

- لهوه دهچی حوکمهت پهله بکا.

عهبدول وتی: تو بلیی؟!

دوکتۆر لهوهدا بوو خۆی کو دهکردهوه، له گهڵ دوو هاوهلیدا بهو دیودا دهچوون بۆ سهروهوه، ئاغا و شیخ نهجمهددین چاوهروانیان دهکرد دوعاخوازی لی بکهن و بهرپی کهن، سهری بهرز کردهوه وتی:

- ئهمهیان چی بوو!؟

زۆری نهبرد لاپال و بهرزاییهکانی دهوری دێ بهتۆپ داگیرانهوه، یهک دوویه کهوته خوار ئاوی یهکیش دای بهناو پهله چنارهکهی ئاغا... ئهوهی لهناو دێ بوو کهوته خۆی، ههندی ژن و پیایوی پیر وهدهرکهوتن و توولهپێگاکهی پشتهوه که دادهگهرايه دۆلهکهوه دهسته دهسته ریبوار گرتیه بهر، لهوانه دوکتۆر و دوو هاوهلهکهی که یهکیان جگه له چهکهکهی جانتایهکی رهشی چهرمیشی بهدهستهوه بوو.

هیزهکهی ناودی بهیهکا دههاتن و دهنگی ئوتۆمبیلی هات، له حهوشهی مزگهوتهکهوه وهدهرباننا و بهرهو بنکهکه چوو... تۆپهکان، که دهیاندای بهعهرددا شهوقیککی وای لی دهپۆوه که بۆ چاوتروکاندنێ دۆل و شیو و لاپالهکانی ئهوه ناوهی رۆشن دهکردهوه، بهلام سامیککی گورچک بری بهخهڵکی دهدا.

که دنیا وای لیهات ئیتر ریبوار بهر پیتی خۆی ببینی و لهپهڵ و بهردی سهرپی ههلهکهوی... تۆپهکانیش بێ دهنگ ببوون. سێ کوژارو له ههیوانی مزگهوتهکهدا بوون، چوار برینار بهتۆمبیلهکهی رهوانهی گوندهکهی ئهودیو کران.

بهکشوماتی ناودییدا وادهبینرا ههر کهس جیتی خۆی گرتی، شهرکهو و رایهرانیان له سهنگه و شوینی دیاریکراویاندا، خهڵکی که له دییدا بوون چۆلیان کرد و دوورهوه کهوتن... ناو دێ چۆل.

دوای سێ رۆژ له هیشرش و پیکادانی ئازایانه، زیانیکی زۆر بهعهسکهرهکانی حوکمهت گهیی، کوژراویکی زۆریان جیهتیش، بریناری وابوو پیانهدهگهیشتن بیبهنهوه، دووجار شهری رووبهرووی دهسته و یهخه

روویدا... ته نیا رۆژی دووهم سێ تانک توانیان تا بهر مزگهوته که بێن، له پهلاماریکی چاونه ترسانه دا ناچار کران بکشینهوه، یهکیان له لای مالی مامۆژنه فهیمهوه، بهرامبهر سهرقه برانه که سووتیترا.

ههیه گه پۆکه کهش گه رابوووه و به شداری ئهوه به رهنگاریه دهکرد، لهو دیوهوه پهیتا پهیتا نان و خواردن دهنیتررا، له تاو سهردار، شهوویک توپا له گهڵ نان و خواردنهکاندا خۆی گه یانده ناودێ، دلنیا بوو له سهلامهتی، بهلام که ویستی بگه پیتهوه، تاریک و پروون بوو، نالهی توپ و ته قوتوق و ریزی رهشاش کاتی لێ گۆرهبوو... به ناو که لاه و خانووی سووتاودا ده پۆیی، کاتیکی پرووه و کاروانی ئیستر بووه، به په له دههاتن، ههشت مهیتیان به سه رهوه بوو، له ناویاندا ئاغای ناسیهوه.

دایه قریشکه و هاوار، بهو دهنگه ی پيشمه رگه یه له خوارتر به هاو پیکه ی وت:

- بۆ ئه م ديبه ئافره تی تياماوه؟!

دوای سێ رۆژه، له چواره مدا که حکومهت کشابۆوه به پیز دیله کانیان هینا و رهوانه ی ئه و دبو کران، شیخ نه جمه ددین و که ریمی بیه ته له به بریناری ده برانه وه.

پیشمه رگه کانی بهرد به بهرد به دوی برینار و کوژراوی هه ر دوو لادا ده گه ران، داوایان له و خه لکه کرد که بینه یارمه تی بۆ شار دنه وه ی لاشه کان و گواستنه وه ی برینار.

ههوا چاوپیکه ی به دیکه دا گبیرا و هه ناسه یه کی هه لکیشا:

- کاکه عه بدول تو بلی بیته وه به و ديبه ی جارن؟

عه بدول له گلبیدا روانی و وتی:

- ئه وه ی پاراستی هه ر ئه وه ش ده ی کاته وه.

که توپا له سهرداری کوری پرسی ئاغا چۆن کوژرا، وتی:

- له دهسته ویه خه که ی دووه مجاردا.

بیته له که ی بنکه ش پهیتا پهیتا بروسکه ی ئه و سه رکه وتنه ی ده دا

به هه موولایه، شار و گوند و مهزرا و دوند و دارستانه کان شاگه شکه ی ئه و رووداوه بوون.

چاپکراوه کانی ده زنگای ناراس له سالی ۲۰۰۵

- (۳۳۷) به ته نیشته فه نابونه وه. شیعری: بهرزان هه ستیار.
- (۳۳۸) شاعر ته نیا هه ر بنه مایه. لیکۆلینه وهی ره خه بی: نه حمه دی مه لا.
- (۳۳۹) دیوانی بیکه س. ئومید ناشنا ریکی خستوو ته وه و لیتی زیاد کردوو و پاشکۆی بۆ داناوه.
- (۳۴۰) میژوووی به لوج و به لوجستان. بهرگی یه که م. نووسینی: میر نه سیرخان نه حمه د زه بی به لوج. وهرگی پانی: هیوا محمه د زه ندی.
- (۳۴۱) کورد و کوردستان. نووسینی: ئارشاک سافراستیان. وهرگی پانی له ئینگلیزییه وه: نه مین شوان.
- (۳۴۲) دوو دونیا. چیرۆک. نووسینی: گولی ته ره قی. وهرگی پانی: دلاوه ره داغی.
- (۳۴۳) کورد و مه سه له ی کورد. نووسینی: دوکتور شاکر خه سباک. وهرگی پانی: نه مچه د شاکه لی.
- (۳۴۴) ره سه نایه تیبی زمانه که ت بناسه. دانانی: محمه د نه مین هه ورامانی.
- (۳۴۵) اللر کرد أم لُر. خسرو جاف. ترجمه: محمد البدري.
- (۳۴۶) تاریخ القانون. الدكتور منذر الفضل.
- (۳۴۷) ۱۹۸۴. جۆزج ئۆزویل. وهرگی پانی له سویدییه وه: حه کیم کاکه وه بس.
- (۳۴۸) گوندى ئیمه. رۆمان. نووسینی: مه حمود ماکال. وهرگی پانی له فارسییه وه: محمه د به ره وه ر.
- (۳۴۹) فرهه نگی زاراوه ی نه ده بی - بهرگی یه که م. د. موحسین نه حمه د عومه ر.
- (۳۵۰) ولاته که ت باشتر بناسه. دانانی: مه لا جه میل رۆژبه یانی.
- (۳۵۱) ته نه کاوا. رۆمان. نووسینی: ره زا هه مرپاه. وهرگی پانی: محمه د به ره وه ر.
- (۳۵۲) زه ویی چاک. رۆمان. نووسینی: پیتزل باک. وهرگی پانی له فارسییه وه: محمه د به ره وه ر
- (۳۵۳) زستانه خه ون. چیرۆک. نووسینی: گولی ته ره قی. وهرگی پانی: دلاوه ره داغی.
- (۳۵۴) من الانفال الى الاستقلال - شعب يصنع التاريخ. تألیف: الدكتور منذر الفضل .
- (۳۵۵) کهرته قالی سه ره رازی. نه لبووم. به هرام وه له د به گی.

- (۲۵۶) فرهه نگی خال. شیخ محمه دی خال.
- (۳۵۷) کۆتر و پلنگ. بیر و بۆچوون. حه مه سه عبید حه سه ن.
- (۳۵۸) مالیک له ناو زه ریا مالیک له ته نیشته بیابان. کۆی شیعه ره کان. دلاوه ره داغی.
- (۳۵۹) خه ونه کانی ئیقلمی با. کۆچیرۆک. ناسر وه حیدی.
- (۳۶۰) به دامینی شاخیکه وه. رۆمان. نه حمه د سه ید عه لی به رزنجی.

